

کتابِ اوّلِ سموئیل

القانه و تولّدِ سموئیل

۱ د امزو زمان یگ آدم که از رامه‌تایم-صوفیم بود، د کوهستونِ افرایم زندگی موكد؛ او القانه نام دشت و باچه یروحام، نوسه ایلهو، کوسه توخو و اولاده صوف بود از طایفه افرایم. ۲ او دو خاتو دشت که نام یگ شی حنا و نام دیگه شی فینته بود. فینته اولاد دشت، لیکن حنا بی اولاد بود.

۳ امو آدم هر سال بلده عبادت کدو و قربانی تقدیم کدو د خداوند لشکرها از شار خود خو د شیلوه مورفت؛ د اونجی دو باچه عیلی حفنی و فینحاس از طرف خداوند پیشوایو بود. ۴ وختی روز قربانی میرسید و القانه قربانی تقدیم موكد، او د خاتون خو فینته و پگ باچه‌ها و دختران خو د هر کدم شی یگ تقسیم میدد؛ ۵ لیکن د حنا یگ تقسیم اضافه میدد، چراکه حنا ره دوست دشت، باوجود که خداوند رحم ازو ره بسته کدد. ۶ امباق حنا او ره غدر طعنه میدد و قار شی ره باله میورد، چراکه خداوند رحم حنا ره بسته کدد. ۷ فینته هر سال امی رقم موكد؛ هر وختیکه حنا د خانه خدا میمد، فینته او ره طعنه میدد و او چخرا موكد و هیچ چیز نمو خورد. ۸ و شوی شی القانه دزو موكفت: ”حنا، چرا چخرا مونی و چیز نمو خوری؟ چرا دل تو عمگی آسته؟ آیا ما بلده تو از ده باچه کده بهتر نیستم؟“

۹ زمانی که اونا د شیلوه بود بعد از خوردو و وچی کدو حنا باله شده بلده دعا رفت، و عیلی پیشوا د چوکی خو د پیش چوکات درگه خانه خداوند ششند. ۱۰ او از سوز دل د پیش خداوند دعا کده زار زار چخرا کد ۱۱ و نذر گرفته گفت: ”ای خداوند لشکرها، اگه واقعاً د مصیبت-و-پیشانی کنیز خو نظر کنی و مره د یاد بیری و کنیز خو ره پرمشت نکنی، بلکه د کنیز خو یگ باچه پدی، اوخته ما او ره د تمام روزای زندگی شی د خداوند میدیم و هرگز تیغ د سر ازو زده نموشه.“

۱۲ ازی که او دعای خو ره د حضور خداوند دراز کد، عیلی سون دان ازو توخ کد. ۱۳ حنا د دل خو توره موكفت و تنها لبای شی شور مو خورد و آواز شی شنیده نموشد؛ امزی خاطر عیلی گمان کد که او نشه آسته. ۱۴ پس عیلی دزو موكفت: ”تا کی خود ره نشه مونی؟ دور کو شراب ره از خو.“ ۱۵ حنا د جواب شی موكفت: ”نه بادر مه، ما یگ خاتون دل-میده آستم؛ ما نه شراب انگور وچی کدیم و نه شراب های دیگه، بلکه دل خو ره د حضور خداوند واز کدم. ۱۶ کنیز خو ره د جم خاتونوی بد-و-بیکاره حساب نکو، چراکه ما از غم و رنج کلوی خو تا آلی ره توره موكفتم.“ ۱۷ عیلی د جواب شی موكفت: ”بخیر-و-سلامت بورو و خدای اسرائیل درخاست تو ره که ازو طلب کدی، دز تو پوره کنه.“ ۱۸ حنا موكفت: ”بیل که نظر لطف تو د بله کنیز تو قرار بگیره.“ اوخته حنا سون راه خو رفت و خورد و وچی کد و دیگه د چهره شی غم نبود.

۱۹ اونا صباح گاه باله شده د حضور خداوند عبادت کد و پس د خانه خو د رامه رفت. د اونجی القانه قد خاتون خو حنا خاوشد و خداوند حنا ره د یاد آورد؛ ۲۰ و بعد از چند وخت حنا حامله شده یگ باچه د دنیا آورد و او ره سموئیل نام ایش، چون موكفت: ”ما ای ره از خداوند طلب کدیم.“

وقف کدونِ سموئیل

۲۱ سال دیگه امو آدم، یعنی القانه قد تمام خانوار خو رفت تا قربانی سالانه و نذر خو ره د حضور خداوند تقدیم کنه، ۲۲ لیکن حنا نرفت، چون د شوی خو موكفت: ”تا که باچه از شیر جدا نشنه، ما نمییم، وختی جدا شد، او ره میرم تا د حضور خداوند حاضر شنه و بلده همیشه د امونجی بمنه.“

۲۳ شوی شی إلقانه دَزُو كُفْت: "هر رقم كه دَ نظر تُو خُوب معلوم موشه، اُمُو رقم كُو؛ تا وختيکه اُو ره از شير جدا نکدی معطل كُو و فقط بيل كه خُداوند توره خُو ره برقرار كنه." پس اُمُو خاتُو دَ اُونجی مَند و اُو ره شير دَد تا وخت جدا كدون شی از شير رَسيد. ۲۴ وختيکه باچه ره از شير جدا كد، حَنَّا اُو ره قد يگ نَرگاو سِه ساله^۳ و يگ ايفه آرد و يگ مَشك شراب اَنگور قد خُو دَ خانه خُداوند دَ شيلوه بُرد؛ و اُو باچه هنوز ريزه بُود. ۲۵ اوخته اونا نَرگاو ره حلال كد و باچه ره پيش عيلى اُورد. ۲۶ و حَنَّا دَزُو كُفْت: "اى بادر مه، زنده-و-سلامت بَشى. بادر مه، ما اُمُو خاتُو اَسْتَم كه دَ اينجی دَ پيش تُو ايسته شُدِه دَ خُداوند دُعا كُدم. ۲۷ ما بلده امزى باچه دُعا كُدم و خُداوند درخاست مَره كه اَزُو طلب كُدم، بلده مه پوره كد. ۲۸ و ما ام اى ره دَ خُداوند وَقْف كُدم؛ اى دَ تمام روزاى كه زنده بَشه وَقْف خُداوند اَسْتِه." اوخته اونا خُداوند ره دَ اُمونجى عبادت كد.

دُعای حَنَّا

۲^۱ و حَنَّا دُعا كده كُفْت:

"دِل مه دَ حُصُور خُداوند خوشى مونه؛
و سر^b مه دَ وسيله خُداوند بلند شُدِه.
دان مه دَ سر دُشمنای مه واز شُدِه،
چُون دَ نجات اَز تُو خوش اَسْتَم.
^۲ هيچ كس مِثَل خُداوند مُقَدَّس نييه؛
چُون بَعير اَزُو هيچ خُداى ديگه نييه؛
و مِثَل خُداى مو هيچ قاده-و-پناهگاه و جُود نَدَرِه.
^۳ ديگه غَدَر مَغْرُورانه توره نَكِيد
و نِيلِيد كه تورای پُر كِبر-و-غُرُور از دان شُمُو بُر شَنِه،
چُون خُداوند، خُداى دانا اَسْتِه
و اعمال دَ وسيله اَزُو سَنجيدِه موشه.
^۴ كَمُون زور اَوْرَا مِيدِه شُدِه
و كَساى كه مِيلَخَشِيد كمر شى بَقُوت بسته شُدِه.
^۵ كَساى كه سير بُود، بلده نان مُزْدُور شِشْتِه،
ليكن كَساى كه گُشْنِه بُود، ديگه مُحتاج نان نييه.
خاتُون سَنْدِه هفت باچه دَ دُنيا اُورده،
ليكن كَسى كه اولادای كَلو دَشْت، خار-و-ذليل شُدِه.
^۶ خُداوند مُوكُشه و زنده مونه؛
اُو دَ گور تاه مُوبره و دُوباره باله مونه.
^۷ خُداوند غريب مونه و تُرُوتَمَند جور مونه؛
خار-و-ذليل مونه و سر بلند مُوكُنه.

^a ۲۴:۱ دَ جای «نَرگاو سِه ساله» دَ بعضی نُسَخه های عبرانی «سِه نَرگاو» نوشته يه. ^b ۱:۲ دَ جای «سر» دَ زيون عبرانی «شاخ» نوشته يه.

^۸ او آدم بیچاره ره از خاک باله مونه
 و آدم محتاج ره از کوڈ خگشتر رُست موكنه
 تا اونا ره قد حُكرمانا بَشَنَدَنه
 و وارثِ تَخْتِ عَزَتِ-و-حُرْمَتِ كنه،
 چُون سَتُونایِ زَمی دَ خُداوندِ تَعَلُقِ دَرَه
 و او دُنیا ره دَ بِلَه ازوا قرار دَدَه.
^۹ او از قَدَمِ هایِ مُقَدَّسِینِ خُو حِفَاظَتِ مُونَه،
 لِيكِن شَرِيرو دَ تَرِيكِي نَابُود^۹ موشه،
 چراكه اِنسان دَ قُدْرَتِ خُودِ خُو كَامِيَابِ نَمُوشَه.

^{۱۰} كَسایِ كه قد خُداوندِ مُخَالَفَتِ كنه، از پایِ موفته؛
 او از آسَمو دَ بِلَه ازوا گُرگُرْدِرَاغِ كَدَه آتَشَكِ رِبِي مُونَه.
 خُداوندِ تا آخِرایِ زَمی ره قِضَاوَتِ موكنه؛
 او دَ پادشاهِ خُو قُوتِ مِيدِيه
 و سَرِ^b مَسَحِ شُدِه خُو ره بِلند مُونَه.
^{۱۱} اوخته اِلْقَانَه دَ خانِه خُو دَ رامه رفت، مگم باچه مَند تا دَ حُضُورِ عِيَلِي پيشوا خُداوندِ ره خِدْمَتِ كنه.

باچه های عیلي پيشوا

^{۱۲} باچه های عیلي بد-و-بيكاره بود؛ اونا خُداوندِ ره نَمِيشَنَخْتِ. ^{۱۳} اونا وَظِيْفَه پيشوايو ره بِلدِه قومِ دُرُستِ اِنجامِ نَمِيدَدِ،
 چُون وَخْتِيكِه يَگو كَسِ قُرْبَانِي تَقْدِيمِ موكد، دَ حَالِيكِه گوشتِ جوشِ مُوخوردِ، خَادِمِ پيشوا قَدِ پَنَجَه سِه شاخه دَ دِستِ شِي
 ميمد ^{۱۴} و او ره دَ بِلَه تاوه يا دَ مَنَه كَرَايِي يا دِيكَلِي يا دِيگِ كَثَه چَقِي موكد و هر چيزي ره كه پَنَجَه بُرِ موكد او ره پيشوا
 بِلدِه خُو مِيگِرِفَتِ. اونا قَدِ تَمَامِ اِسْرَائِيلِيَا كه دَ شِيلَوَه ميمد امي رقمِ رفتارِ موكد.
^{۱۵} حتايِ پيش از سوختنِ دُونِ چَرَبِي، خَادِمِ پيشوا ميمد و دَ كَسِي كه قُرْبَانِي تَقْدِيمِ موكد موكفَتِ: "بِلدِه پيشوا گوشتِ بَدِي
 كه كَبَابِ كَنِي، چُون او گوشتِ پُخْتَه ره از تُو نَمِيگِيرَه، بَلَكِه گوشتِ خَامِ ره مِيگِيرَه." ^{۱۶} و اگه او آدمِ دَرُو موكفَتِ: "بيل
 كه اوّلِ چَرَبِي سوختنِده شَنَه، بعد ازُو هر چيزي كه دِلِ تُو موشه بَگِيرِ." خَادِمِ موكفَتِ: "نَه، امي آلي بَدِي؛ اگه نَه، دَ زورِ
 مِيگِيرِم." ^{۱۷} پس گناهِ هایِ امزو جوانا دَ نَظَرِ خُداوندِ عَدَرِ كَثَه بود، چُون امو آدما دَ قُرْبَانِي هایِ خُداوندِ بَعِ احْتِرَامِي موكد.
^{۱۸} لِيكِن سَمُوئِيلِ دَ حُضُورِ خُداوندِ خِدْمَتِ موكد؛ او يَگِ باچه ريزه بود و دَ كَمَرِ شِي ايفودِ كَتَانِي بَسْتَه بود. ^{۱۹} آيه سَمُوئِيلِ
 بِلدِه شِي يَگِ چَپَنِ ريزه جورِ موكد و هر سالِ غَيْتِيكِه قَدِ شُويِ خُو باله مورفت تا قُرْبَانِي سالانه ره تَقْدِيمِ كنه، او ره دَزِ شِي
 مَوْبُرِدِ. ^{۲۰} اوخته عِيَلِي اِلْقَانَه و خائُونِ شِي ره بَرَكَتِ دَدَه موكفَتِ: "خُداوندِ تُو ره امزي خائُو دَ عَوَضِ باچه كه دَ خُداوندِ
 وَقَفِ كَدَه، اولادِ بَدِيه." بعد ازُو اونا پس دَ خانِه خُو مورفت. ^{۲۱} خُلَاصَه خُداوندِ دَ بِلَه حَتَا نَظَرِ لُطْفِ كَدِ و او شِكَاْمَتُو شُدَه
 سِه باچه و دُو دُخْتَرِ دَ دُنْيَا اُورِدِ. و امو باچه، يعني سَمُوئِيلِ دَ حُضُورِ خُداوندِ كَثَه شُدَه مورفت.
^{۲۲} دَ امزي زَمَانِ عِيَلِي عَدَرِ پيرِ شُدِدِ. او تَمَامِ چيزايِ ره كه باچه هایِ شِي دَ حَقِ پَگِ اِسْرَائِيلِيَا اِنجامِ مِيدِدِ، شَنِيدِ و امِ دَ
 باره ازي كه اونا قَدِ خائُونِي كه دَ دَانِ دَرِگِه خِيمَه مَلَاَقَاتِ^c خِدْمَتِ موكد خاو موشُدِ، خَبَرِ شُدِ. ^{۲۳} اوخته او دَزُوا موكفَتِ:

^a ۹:۲ دَ جايِ «نابود» دَ زبونِ عِبْرَانِي «چپ» نُوشتَه يَه. ^b ۱۰:۲ دَ جايِ «سر» دَ زبونِ عِبْرَانِي «شاخ» نُوشتَه يَه. ^c ۲۲:۲ يعني جايگاهِ مُقَدَّسِ

”چرا شمو ای رقم کارا ره مونیید؟ ما د باره کارای بد شمو از تمام امزی قوم میشنوم. ۲۴ نه، باچه‌های مه؛ خبرای که د مینکل قوم خُداوند تیت شده و ما ام میشنوم خوب نییه. ۲۵ اگه یگ آدم د خِلافِ دیگه آدم گناه کنه، قاضی برحال^۳ بلده ازو شفاعت مونه،^۴ لیکن اگه یگ آدم د خِلافِ خُداوند گناه کنه، کی آسته که بلده ازو شفاعت کنه؟” مگم اونا توره آته خو ره گوش نکد، چون خُداوند خاست که اونا ره نابود کنه. ۲۶ امو باچه، یعنی سموئیل کنه شده مورفت؛ ام خُداوند او ره پسند موکد و ام مردم.

پیشگویی د ضدِ خانوارِ عیلی

۲۷ یگ روز یگ مردِ خُدا د پیشِ عیلی آمد و دزو گُفت: ”خُداوند اینی رقم مَوگیه، تُو میدنی که ما خود ره د خانوارِ آته تُو وختیکه اونا د مصر د خانه فرعون غلام^b بود، ظاهر کدم^{۲۸} و او ره از مینکل تمام طایفه های اسرائیل انتخاب کدم تا از طرف مه پیشوا بَشه، نزدیکِ قربانگاه مه بییه، بخورِ خوشبوی بسوزنه و د حُضور مه ایفود بپوشه. امچنان تمام هدیه های خاصِ بنی اسرائیل ره د خانوارِ آته تُو بخشیدم. ۲۹ پس چرا قربانی ها و هدیه های مَره که امر کدیم د جایگاه مه آورده شنه، قد پای خو میزنید و خودون ره د وسیله خُوبترین حصّه هر هدیه قوم مه اسرائیل چاق مونیید؟ آیا تُو قد ازی کار د باچه های خو از مه کده کلو احترام نمونی؟” ۳۰ امزی خاطر خُداوند، خُدا ی اسرائیل مَوگیه: ”یقیناً ما گُفتیم که خانوارِ ازتُو و خانوارِ آته تُو د حُضور مه تا ابد خدمت کنه، لیکن آلی خُداوند مَوگیه: ”دور بَشه از مه که خدمت شمو ره قبول کنم! چون کسای که مَره احترام کنه، ما احترام مونم، لیکن کسای که مَره تحقیر-و-توهین کنه، خار-و-ذلیل موشه. ۳۱ اینه، روزی مییه که بازوی ازتُو و بازوی خانوارِ آته تُو ره قطع مونم تا د خانه تُو آدم پیر پیدا نشنه. ۳۲ خانوارِ تُو دچارِ مُصیبت موشه، چون تمام خوبی های ره که د حقِ بنی اسرائیل موشه مینگری، لیکن د خانوارِ ازتُو هرگز مردِ پیر وجود نمیداشته بَشه. ۳۳ کسی ره که از خانوارِ ازتُو از خدمت کدو د قربانگاه خو قطع نمونم، او بلده تریک کدون چیم خو و رنجندون دل خو باقی مومنه؛ دیگه تمام اولادای خانه تُو د جوانی مومره. ۳۴ و اینی بلده تُو یگ علامت آسته که د بله دو باچه تُو حُفنی و فینحاس مییه: هر دوی ازوا د یگ روز مومره. ۳۵ ما یگ پیشوای صادق-و-باوفا بلده خو تعیین مونم تا د میلِ دل و جان مه رفتار کنه. ما بلده ازو خانه مستحکم آباد مونم و او همیشه د حُضورِ مَسح شده مه خدمت مونه. ۳۶ اوخته هر کسی که د خانوارِ تُو باقی منده، آمده د پیشِ ازو بلده یگ سیکه نُقره و یگ نان سر خم مونه و مَوگیه: ”لطفاً مَره د یکی از وظیفه های پیشوایی مقرر کو تا یگ لغمه نان بخورم.“”

خُداوند قد سموئیل توره مَوگیه

۳ امو باچه، یعنی سموئیل د پیشِ عیلی خدمتِ خُداوند ره موکد. د امزو روزا کلامِ خُداوند کم میمد و روبه غدر کم دیده موشد. ۲ د امزو غیت یگ شاو عیلی د جاگه خو خاو بود و چیمای شی شروع د خیره شدو کدد، د اندازه که دیده نمیتبست؛ ۳ چراغِ خُدا هنوز کل نشد و سموئیل د خانه خُداوند، د جایی که صندوقِ خُدا بود، خاو کدد. ۴ اوخته خُداوند سموئیل ره کوی کد و سموئیل گُفت: ”امر کو صاحب.“ ۵ و دَویده پیشِ عیلی رفت و گُفت: ”اینه، حاضر آستم؛ تُو مَره کوی کدی.“ او گُفت: ”ما تُو ره کوی نکدیم؛ بورو، خاو کو.“ پس او رفته خاو کد. ۶ خُداوند بسم او ره کوی کد: ”سموئیل!“ و سموئیل باله شده پیشِ عیلی رفت و گُفت: ”اینه، حاضر آستم؛ تُو مَره کوی کدی.“ مگم او گُفت: ”باچه مه، ما تُو ره کوی نکدیم؛ بورو، خاو کو.“ ۷ سموئیل تا هنوز خُداوند ره نمیشنخت، چون کلامِ خُداوند تا ^a ۲۵:۲ د جای «قاضی برحال» د زبون عبرانی «خُدا» نوشته یه، که صاحبِ اختیار ام معنی میدیه. ^b ۲۷:۲ کلیمه «غلام» د بعضی نسخه ها نوشته نییه. ^c ۳۵:۲ مقصد «مَسح شده» د اینجی «پادشاهِ انتخاب شده» آسته.

‡ ۲۵:۲ عده‌ها ۳۵:۶-۱۲.

أَوْ عَيْتِ دَزُو نَازِلِ نَشُدُّد. ^۸ خُداوند دَفِعِه سِوَمِ سَمُوئِيلِ رِه كُوي كَد و أُو بالِه شُدِه پِيشِ عِيلِي رِفَت و كُفَت: "اينِه، حَاضِرِ اسْتُم؛ تُو مَرِه كُوي كَدِي." اوختِه عِيلِي فَاَمِيدِ كِه خُداوندِ أُو باچِه رِه كُوي كَدِه. ^۹ و عِيلِي دَ سَمُوئِيلِ كُفَت: "بُورُو، خَاو كُو و اگِه بَسَمِ تُو رِه كُوي كَد، بُگِي: 'خُداوندا اَمَرِ كُو، خِدْمَتگَارِ تُو مِيشَنَوِه.'" پس سَمُوئِيلِ رِفَتِه دَ جَايِ خُو خَاو كَد. ^{۱۰} اوختِه خُداوندِ اَمَدِه ايسْتِه شُد و رَقَمِ دَفِعِه هَايِ پِيشِ كُوي كَدِه كُفَت: "سَمُوئِيلِ! سَمُوئِيلِ!" و سَمُوئِيلِ كُفَت: "اَمَرِ كُو، خِدْمَتگَارِ تُو مِيشَنَوِه."

^{۱۱} و خُداوندِ دَ سَمُوئِيلِ كُفَت: "اينِه، ما دَ اِسْرَائِيلِ كَارِي مُوْتُمِ كِه گوشَايِ هَرِ كَسِي كِه بَشَنَوِه، دَ جَرِينگَسِ بِييِه. ^{۱۲} دَ امْرُو رُوزِ هَرِ چِيزِي كِه دَ بارِه خَانَوَارِ عِيلِي كُفْتُم، از شُرُوعِ تا آخِرِ دَ بِلِه اَزُو عَمَلِي مُوْتُم. ^{۱۳} چُونِ ما دَزُو خَبَرِ دَدِيمِ كِه خَانَوَارِ اَزُو رِه بَخَاطِرِ كُنَاهِي كِه اُو مِيدَنِه تا اَبَدِ جَزَا مِيدِيم، چِرَاكِه باچِه هَايِ شِي دَ بِلِه خُو نَالَتِ اُورِد^{۱۴} و اُو اُونَا رِه مَنَعِ نَكَد. ^{۱۴} امْرِي خَاطِرِ دَ بارِه خَانَوَارِ عِيلِي قَسَمِ خُورْدُم كِه كُنَا خَانَوَارِ عِيلِي دَ وَسِيْلِه قُرْبَانِي و هَدِيَه تا اَبَدِ كِفَارِه نَمُوشِه."

^{۱۵} سَمُوئِيلِ تا صَبَاحِ خَاو كَد و صَبَاحِ بالِه شُدِه دَرگِه هَايِ خَانِه خُداوندِ رِه واز كَد. سَمُوئِيلِ تَرَسِ مُوخورِدِ كِه رُويَا رِه دَ عِيلِي نَقَلِ كُنِه. ^{۱۶} مَكَمِ عِيلِي سَمُوئِيلِ رِه كُوي كَدِه كُفَت: "سَمُوئِيلِ، باچِه مِه." اُو كُفَت: "اَمَرِ كُو صَاحِبِ." ^{۱۷} عِيلِي پُرْسَانِ كَد: "خُداوندِ دَزِ تُو چِي كُفَت؟ از مِه تاشِه نَكُو. خُدا دَ حَقِ تُو اَمُو چِيزِ، بَلَكِه كَلُوتَرِ اَزُو رِه اَنجَامِ بَدِيَه، اگِه تُو يِگِ چِيزِ رِه اَمِ از تَمَامِ تُوْرَايِ كِه دَزِ تُو كُفَتِه از مِه تاشِه كُنِي." ^{۱۸} پس سَمُوئِيلِ پِگِ چِيزَا رِه دَزُو نَقَلِ كَد و هِيچِ چِيزِ رِه اَزُو تاشِه نَكَد. اوختِه عِيلِي كُفَت: "اُو خُداوندِ اَسْتِه؛ هَرِ چِيزِي كِه دَ نَظَرِ اَزُو خُوبِ مَعْلُومِ مُوشِه، اَمُو رِه اَنجَامِ بَدِيَه."

^{۱۹} سَمُوئِيلِ كُنِه شُدِه مَورِفَتِ و خُداوندِ قَدِ اَزُو بُوْدِ و نَمِي ايشْتِ كِه يِگِ تُوْرِه شِي اَمِ دَ زَمِي بُوْفَتِه. ^{۲۰} و تَمَامِ اِسْرَائِيلِ از مَنطِقِه دَانِ تا بَثِيرِ شَبِيعِ فَاَمِيدِ كِه سَمُوئِيلِ بَحِيْثِ نَبِيِ خُداوندِ مَقْرَرِ شُدِه. ^{۲۱} خُداوندِ دَ شِيْلُوِه ظَاهَرِ شُدِه مَورِفَتِ، چُونِ خُداوندِ دَ شِيْلُوِه خُودِ رِه دَ وَسِيْلِه كَلَامِ خُو دَ سَمُوئِيلِ ظَاهَرِ مُوكَد.

۴ و تُوْرِه سَمُوئِيلِ دَ تَمَامِ اِسْرَائِيلِ تَيْبِ شُد.

صَنْدُوقِ عَهْدِ خُداوندِ رِه فَلَسطِينِيَا مِيگِيْرِه

دَ امْرُو عَيْتِ مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ رِفَتِ كِه قَدِ فَلَسطِينِيَا جَنگِ كَنِه؛ اُونَا دَ اِبْنِ-عِزْرِ خِيْمِه زَدِ و فَلَسطِينِيَا دَ اَفِيْقِ. ^۲ و فَلَسطِينِيَا دَ بَرَابَرِ لَشْكِرِ اِسْرَائِيلِ اَمَادِه شُد؛ عَيْتِيكِه جَنگِ شِدَّتِ گِرِفَت، لَشْكِرِ اِسْرَائِيلِ از پِيشِ فَلَسطِينِيَا شِكْسَتِ خُورِدِ و فَلَسطِينِيَا چَارِ هَزَارِ نَفَرِ اَزُوا رِه دَ مِيدَانِ جَنگِ كُشْت. ^۳ اوختِه لَشْكِرِ پَسِ دَ خِيْمِه گَاهِ اَمَدِ و رِيشِ سَفِيْدَايِ اِسْرَائِيلِ كُفَت: "چِرَا اِمْرُوزِ خُداوندِ مُو رِه دَ پِيشِ فَلَسطِينِيَا شِكْسَتِ دَد؟ بِييِدِ كِه صَنْدُوقِ عَهْدِ خُداوندِ رِه از شِيْلُوِه دَ پِيشِ خُودُونِ خُو بِيْرِي تا دَ مِينَكَلِ مُو اَمَدِه مُو رِه از دِسْتِ دُشْمَنَايِ مُو نِجَاتِ بَدِيَه." ^۴ پَسِ قَوْمِ اِسْرَائِيلِ چِنْدِ نَفَرِ رِه دَ شِيْلُوِه رِي كَد و اُونَا صَنْدُوقِ عَهْدِ خُداوندِ لَشْكِرِ هَا رِه كِه دَ مِينَكَلِ كِرُوبِيَا^۵ قَرَارِ دَشْت، بالِه كَدِه اَزُونجِي رِي شُد و حُفْنِي و فِينْحَاسِ دُو باچِه عِيلِي قَدِ صَنْدُوقِ عَهْدِ خُدا دَ اُونجِي حُضُورِ دَشْت. ^۵ و خَتِيكِه صَنْدُوقِ عَهْدِ خُداوندِ دَ خِيْمِه گَاهِ داخِلِ شُد، پِگِ مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ عَدَرِ چِيغِ بَلَنْدِ زَدِ، دَ اَندَازِه كِه زَمِي لَرزِه كَد. ^۶ و خَتِي فَلَسطِينِيَا اَوَازِ چِيغِ زَدُو رِه شَنِيد، اُونَا كُفَت: "اِي چِيغِ بَلَنْدِ دَ خِيْمِه گَاهِ عِبْرَانِيَا از چِي خَاطِرِ اَسْتِه؟" پَسِ اُونَا فَاَمِيدِ كِه صَنْدُوقِ خُداوندِ دَ خِيْمِه گَاهِ اَمَدِه ^۷ و فَلَسطِينِيَا عَدَرِ تَرَسِيْدِ، چُونِ اُونَا كُفَت: "خُدايُو دَ خِيْمِه گَاهِ اَزُوا اَمَدِه." اُونَا اَمِچَنَانِ كُفَت: "وَايِ دَ حَالِ مُو، چُونِ اَزِي پِيشِ اِي رَقَمِ چِيزِ رُخِ نَدَدِه. ^۸ وَايِ دَ حَالِ مُو! كِي مِيْتَنِه مُو رِه از دِسْتِ امْرِي خُدايُونِ زُورَاوَرِ خِلَاصِ كَنِه؟ اَمِيَا خُدايُونِي اَسْتِه كِه مِصْرِيَا رِه دَ بِيَابُو دَ هَرِ رَقَمِ بَلَا هَا

^{۱۳:۳} دَ جَايِ «دَ بِلِه خُو نَالَتِ اُورِد» دَ تَرْجُمِه يُونَانِي «دَ خُدا بِي حُرْمَتِي كَد» نُو شْتِه يِه.

^{۴:۴} خُرُوجِ ۲۵: ۱۷-۱۸.

گرفتار کد. ^۹ آی فلسطینیا خودون ره قوی کنید و مردانگی خو ره نشو بیدید تا غلامِ عبرانیا نشنید، رقمی که اونا غلام از شمو بود. آرے، مردانه جنگ کنید!

^{۱۰} پس فلسطینیا جنگ کد و مردای اسرائیل شکست خورده هر کدم شی د خیمه خو دوتا کد. د امزو روز غدر یگ کشتار کنه شد و از لشکر اسرائیل سی هزار نفر شی کشته شده افتد. ^{۱۱} صندوق عهد خدا ره فلسطینیا گرفت و دو باچه عیلی حُفنی و فینحاس ام کشته شد.

فوتِ عیلی

^{۱۲} د امزو روز یگ مرد بنیامینی که کالای خو ره چک-و-چیره کده د سر خو خاک پاش دده بود از خطِ جنگ دویده د شیلوه آمد. ^{۱۳} وختیکه او رسید، عیلی د بغل راه د چوکی خو شتند و راه ره توخ موكد، چراکه دل شی د باره صندوق خدا نارام بود. امی که او نفر د شار داخل شد و خبر آورد، پگ مردم شار چیغ زد. ^{۱۴} وختی عیلی آواز چیغ ره شنید، او گفت: «ای چیغ-و-شور از چی خاطر آسته؟» اوخته او نفر د زودی آمد و خبر ره د عیلی رسند. ^{۱۵} د امزو غیت عیلی نود و هشت ساله بود؛ چیمای ازو خیره شد و دیده نَمیتست. ^{۱۶} امو مرد د عیلی گفت: «ما از خطِ جنگ آمدیم؛ آرے، ما امروز از جنگ دوتا کدیم.» عیلی پرسید: «باچه مه، چی گپ شد؟» ^{۱۷} خبرسان د جواب شی گفت: «لشکر اسرائیل از پیش فلسطینیا دوتا کد و د مینکل قوم اسرائیل غدر یگ کشتار کنه رخ دد؛ دو باچه تو حُفنی و فینحاس ام کشته شد و صندوق خدا ره فلسطینیا گرفت.» ^{۱۸} وختیکه او از صندوق خدا نقل کد، عیلی که د پالوی درگه شار د چوکی خو شتند قد پشت خو افتد و گردون شی میده شده مرد، چراکه او یگ مرد پیر و وزن شی گزنگ بود. او چل سال قاضی بنی اسرائیل بود.

^{۱۹} بیری عیلی، خاتون فینحاس شکامتو بود و وخت زیدون شی نزدیک شد. وختی او شنید که صندوق خدا ره فلسطینیا گرفته و خسر و شوی شی مرده، او خم شده زید، چراکه درد زیدو د بله ازو آمد. ^{۲۰} د وخت مردون شی خاتونوی که د پالوی شی ایسته بود، دزو گفت: «غم نخور، چراکه باچه زیدی.» مگم او نه جواب دد و نه شور خورد. ^{۲۱} او د وخت زیدو نلغه ره «ایخابود»^{۲۲} نام کد، چون مقصد شی ایبی بود: «جلال-و-بزرگی از اسرائیل رفت،» چراکه صندوق خدا ره فلسطینیا گرفتند و خسر و شوی شی مرده. ^{۲۲} پس او گفت: «جلال-و-بزرگی از اسرائیل رفت، چراکه صندوق خدا ره فلسطینیا گرفت.»

صندوقِ خدا د پیشِ فلسطینیا

۵ ^۱ فلسطینیا صندوق خدا ره گرفت و او ره از ایبن-عزیر د شار اشدود آورد. ^۲ و فلسطینیا صندوق خدا ره گرفته د بُتخانه داگون داخل کد و د پالوی بت داگون ایشت. ^۳ روزی دیگه شی صباح گاه وختیکه مردم اشدود از خاو باله شد، دید که بت داگون د پیش صندوق خداوند قد روی خو د زمی افتده. اوخته اونا بت داگون ره باله کد و دوباره د جای شی قرار دد. ^۴ لیکن صباح گاه روز دیگه شی وختیکه اونا از خاو باله شد، دید که بت داگون بسم د پیش صندوق خداوند قد روی خو د زمی افتده و سر داگون قد دو دست شی قطع شده د لَحکِ درگه ایشته به و فقط تبه شی باقی منده. ^۵ امزی خاطر پیشوایون بُتخانه داگون و هر کس دیگه که د اشدود د بُتخانه داگون داخل موشه، تا امروز پای خو ره د لَحکِ درگه بُتخانه داگون نميله.

^{۲۱:۴} «ایخابود» یعنی بدون جلال-و-بزرگی.

۶ پس دستِ خداوند دَ بِلِه مردُمِ اَشُدودِ باله^۶ شُد و اُو اونا ره تَباه كده دَ دانه های بیخ کتِه مُبتلا کد، ام اَشُدود و ام چارطرف شی ره. ۷ وختی مردُمِ اَشُدود دید که چی بِلای دَ سر ازوا آمده، اونا گُفت: "صندوقِ خُدایِ اسرائیل نباید دَ پیش ازمو بُمنه، چراکه دستِ اَزو دَ خِلافِ ازمو و دَ بِلِه خُدایِ مو داگون باله شُدِه." ۸ پس اونا نفر رِبی کده پگِ حُکمرانایِ فِلَسطینیا ره جم کد و گُفت: "قد صندوقِ خُدایِ اسرائیل چیز کار کنی؟" اونا گُفت: "بیلید که صندوقِ خُدایِ اسرائیل دَ جَت بُرده شنه." ۹ پس صندوقِ خُدایِ اسرائیل ره دَ اُمونجی بُرد. ۱۰ لیکن امی که اونا صندوقِ ره دَ جَت بُرد، دستِ خداوند دَ بِلِه امزُو شار باله شُد و عَدَر یگِ هَرَج-و-مَرَج کتِه دَ اُونجی رُخ دَد، چُون باشنده های شار پیر و جوان شی دَ دانه های بیخ کتِه مُبتلا شُد. ۱۱ پس اونا صندوقِ خُدایِ ره اَزونجی دَ عِقرون بُرد. امی که صندوقِ خُدایِ دَ عِقرون رسید، مردُمِ عِقرون چیخ-و-شور کده گُفت: "صندوقِ خُدایِ اسرائیل ره دَ پیش ازمو اُورده تا مو و قوم مو ره نابود کنه!" ۱۲ پس اونا نفر رِبی کده تمام حُکمرانایِ فِلَسطینیا ره جم کد و گُفت: "صندوقِ خُدایِ اسرائیل ره رِبی کنید تا دُوباره دَ جای خود خُو بوره و مو و قوم مو ره نابود نکنه." چُون دَ تمام شار و حَشَتِ مَرگ و جُود دَشت و دستِ خُدایِ دَ بِلِه امزُو شار سخت باله شُد. ۱۳ کسای که نمرده بود، دَ دانه های بیخ کتِه مُبتلا شُد و چیخ-و-شورِ مردُمِ شار دَ آسمو باله شُد.

صندوقِ پس دَ اسرائیل میبه

۶ ۱ صندوقِ خُدایِ مُدتِ هفت ماه دَ مُلکِ فِلَسطینیا مند. ۲ اوخته فِلَسطینیا پیشوایو و پالگرایِ خُو ره کُوی کده گُفت: "قد صندوقِ خُدایِ چیز کار کنی؟ دَز مو بگید که اُو ره قد چیز خیل پس دَ جای شی رِبی کنی." ۳ اونا گُفت: "اگه صندوقِ خُدایِ اسرائیل ره پس رِبی مونیید، اُو ره خالی رِبی نکنید، بلکه جُرمانه حتماً بِلده اَزو رِبی کنید؛ اوخته شُمو شفا پیدا مونیید و دَز شُمو معلوم موشه که چرا دستِ شی از سر شُمو دُور نموشد." ۴ و اونا پُرسان کده گُفت: "قربانی جُرم چی آسته تا مو بِلده اَزو رِبی کنی؟" اونا دَ جوابِ ازوا گُفت: "پنج دانه بیخ کتِه طَلایی و پنج موشِ طَلایی دَ مُطابقِ تعدادِ حُکمرانایِ فِلَسطینیا رِبی کنید، چراکه عینِ بلا دَ بِلِه پگِ از شُمو و دَ بِلِه حُکمرانایِ شُمو آمده. ۵ پس شُمو مَجسمه های بیخ کتِه ها و مَجسمه های موشا ره که سرزمینِ شُمو ره بیرو مونه جور کنید و بزرگی-و-جلالِ خُدایِ اسرائیل ره اعلان کنید؛ شاید اُو دستِ خُو ره از بِلِه از شُمو و خدایون شُمو و سرزمینِ شُمو دُور کنه. ۶ چرا شُمو باید دلِ های خُو ره سخت کنید، رقمی که مصریا و فرعون دلِ های خُو ره سخت کد؛ آیا وختیکه خُدایِ اونا دَ سختی رفتار کد، اونا اسرائیلیا ره ایله نکد که بوره؟ ایله کد و اونا رفت.

۷ پس آلی رفته یگِ کراچی نو جور کنید و دُو گاوِ شیری ره که یوغ دَ گردون شی ایشته نشُدِه بشه بگیرید و امو دُو گاو ره دَ کراچی بسته کنید؛ لیکن گوسله های ازوا ره ازوا جدا کده خانه بگردید. ۸ اوخته صندوقِ خُدایِ ره گِرِفته دَ بِلِه کراچی بیلید و چیزایِ طَلایی ره که دَ عینانِ قربانی جُرم بِلده اَزو رِبی مونیید دَ یگِ صندوقچه دَ پالوی شی بیلید و اُو ره رِبی کنید که دَ راهِ خُو بوره. ۹ و نظر شُمو دُور بشه، اگه اُو دَ راه گت شده سون باله دَ جای خود خُو، یعنی سون بیت-شمس رفت، بدینید که خُدایِ اسرائیل امی بِلای کتِه ره دَ بِلِه مو اُورده؛ لیکن اگه نرفت، اوخته مو میدنی که دستِ اَزو دَ بِلِه مو باله نشُدِه، بلکه چیزی که دَ بِلِه مو آمده، یگِ اتفاق آسته."

۱۰ پس مردُمِ امو رقم کد: اونا دُو گاوِ شیری ره گِرِفته دَ کراچی بسته کد و گوسله های ازوا ره دَ خانه نگاه کد. ۱۱ و صندوقِ خُدایِ ره دَ بِلِه کراچی باله کد و صندوقچه ره قد موش های طَلایی و مَجسمه های بیخ کتِه دَ پالوی شی ایشت. ۱۲ اوخته گاوو دَ راه گت شده مُستقیم سون بیت شمس رِبی شد؛ اونا دَ امزُو راه رفته بوغ میزد و طرفِ چپ یا راست تاو نمو خورد و حُکمرانایِ فِلَسطینیا تا سرحدِ بیت شمس از پشتِ ازوا رفت. ۱۳ دَ امزُو عیتِ مردُمِ بیت-شمس دَ دَره

۶:۵ دَ جای «باله» دَ زبون عبرانی «گَرنگ» نوشته یه. دَ آیه ۷ عین چیز آسته.

گندمِ دَرُو مُوکد. وختی اونا سر خُو ره باله کد و صندوق ره دید، اونا از دیدون شی خوشحال شد. ^{۱۴} کراچی د کشت یوشع بیت-شمسی دَر آمد و د اُنجی ایسته شد، د امزو جای که یگ سنگ کته بود. اوخته اونا چپو کراچی ره میده کد و گاوو ره د عنوان قربانی سوختنی د خداوند تقدیم کد. ^{۱۵} پیش ازی که اونا امی کار ره کنه، لایوا صندوق خداوند و صندوقچه ره که د پالوی شی بود و چیزای طلائی دشت، تاه کد و اونا ره د بله امزو سنگ کته ایشت. اوخته مردم بیت شمس د امزو روز قربانی های سوختنی و قربانی های دیگه د خداوند تقدیم کد. ^{۱۶} وختی امو پنج حکمران فلسطینیا امی چیزا ره دید، اونا د امزو روز پس د عقرون رفت.

^{۱۷} اینمیا بیخ کته های طلائی آسته که فلسطینیا د عنوان قربانی جرم د خداوند ری کد: یگ بلده اشدود، یگ بلده غزه، یگ بلده اشقلون، یگ بلده جت و یگ بلده عقرون. ^{۱۸} امچنان موش های طلائی د مطابق تعداد شارای فلسطینیا که د پنج حکمران تعلق دشت، پنج بود، د شمول شارای دیوالدار و آغیلای بے دیوال. سنگ کته که صندوق خداوند ره د بله ازو ایشتند، تا امروز مثل شاهد د زمین یوشع بیت شمس باقی آسته.

^{۱۹} مگم خدا مردای بیت-شمس ره زد، چراکه اونا منه صندوق خداوند ره توخ کدد. او هفتاد نفر قوم ره کشت و مردم ماتم گرفت، چراکه خداوند مردم ره د بلای کته گرفتار کدد. ^{۲۰} اوخته مردم بیت-شمس گفت: "کی میتنه که د حضور خداوند ایسته شنه، د حضور امزی خدای مقدس؟ و امی صندوق از پیش ازمو د پیش کی میخایه بوره؟" ^{۲۱} پس اونا قاصدا ره پیش باشنده های قریت-یعاریم ری کده گفت: "فلسطینیا صندوق خداوند ره پس ری کده. بیید و او ره د پیش خودون خو بیید."

^۱ پس مردم قریت-یعاریم آمده صندوق خداوند ره گرفت و او ره د خانه ایناداب که د بله تپه بود برد و باچه شی العازار ره تقدیس کد تا از صندوق خداوند نگاهوانی کنه.

سموئیل قاضی اسرائیل

^۲ از روزی که صندوق د قریت-یعاریم جای-د جای شد، غدر وخت تیر شد، یعنی بیست سال؛ و تمام خانوار اسرائیل از پشت خداوند کوئو موکد. ^۳ و سموئیل د پگ خانوار اسرائیل گفت: "اگه قد تمام دل سون خداوند پس بیید و خدایون بیگنه و بت های عشتاروت ره از مینکل خو دور کده دل های خو ره بلده خداوند آماده کنید و تنها او ره عبادت کنید، اوخته او شمو ره از دست فلسطینیا خلاص مونه." ^۴ پس بنی اسرائیل بت های بعل و عشتاروت ره از مینکل خو دور کد و تنها خداوند ره عبادت کد.

^۵ اوخته سموئیل گفت: "پگ اسرائیل ره د مصفه جم کنید تا ما بلده شمو د پیش خداوند دعا کنیم." ^۶ و اونا د مصفه جم شد و از چاه او کشید و او ره د حضور خداوند شیو کده د امزو روز روزه گرفت و د اُنجی گفت: "مو د ضد خداوند گناه کده." د امزی رقم سموئیل بنی اسرائیل ره د مصفه رهبری کد.

^۷ وختی فلسطینیا شنید که بنی اسرائیل د مصفه جم شده، حکمرانای فلسطینیا د خلاف اسرائیلیا آمد. وختیکه بنی اسرائیل ای توره ره شنید، از فلسطینیا ترس خورد. ^۸ اوخته بنی اسرائیل د سموئیل گفت: "د پیش خداوند، خدای مو بلده مو ناله-و-فریاد کدو ره بند نکو تا او مو ره از دست فلسطینیا نجات بدیه." ^۹ پس سموئیل یگ باره شیرخور ره گرفته د عنوان قربانی سوختنی کامل د خداوند تقدیم کد و بعد ازو بلده اسرائیل د پیش خداوند ناله-و-فریاد کد و خداوند دعای شی ره قبول کد. ^{۱۰} د حالیکه سموئیل قربانی سوختنی ره تقدیم موکد، فلسطینیا نزدیک آمد تا د بله اسرائیل حمله

^{۱۹:۶} د جای «هفتاد» د بعضی نسخه ها «هفتاد نفر پنجاه هزار نفر» نوشته یه که یگ معنای شی «هفتاد نفر از پنجاه هزار نفر» میتنه بشه.

کنه؛ لیکن د امزو روز خُداوند د خِلافِ فَلَسطینیا د آوازِ غَدرِ بلندِ گرگُردِ راغ کده اونا ره د گَلگلمبری آندخت و اونا د پیش اسرائیل شکست خورد. ^{۱۱} و مردای اسرائیل از مصفه بر شُده فَلَسطینیا ره دُمبال کد و اونا ره تا تیلون بیت-کار زد. ^{۱۲} اوخته سموئیل یگ سنگ ره گِرِفته د مینکلِ مصفه و شین قرار دَد و اونا ره ایبن-عزیر^{۱۳} نام کده گُفت: ”تا آلی ره خُداوند دز مو کومک کده!“ ^{۱۳} د امزی رقم فَلَسطینیا شکست خورد و دیگه د مُلکِ اسرائیل داخل نَشُد، چراکه دِستِ خُداوند د تمامِ روزهای زندگی سموئیل د خِلافِ فَلَسطینیا سخت باله بُود. ^{۱۴} شارای ره که فَلَسطینیا از اسرائیل گِرِفْتُد، از عقرون تا جت پس د دِستِ اسرائیلیا اُفتَد؛ و اسرائیلیا منطقای گرد-و-بر ره ام از دِستِ فَلَسطینیا آزاد کد. و د مینکلِ اسرائیل و اموریا صلح برقرار شُد.

^{۱۵} سموئیل د تمامِ روزای عُمُر خُو اسرائیل ره رهبری و-قضاوت کد. ^{۱۶} او هر سال رفته د بیت-ئیل، جِلجال و مصفه میگشت و د پگِ امزی جای ها بَنی اسرائیل ره قضاوت مَوکد. ^{۱۷} بعد ازو پس د رامه میمد، چُون خانه شی د امونجی بُود و د اُونجی بَنی اسرائیل ره ام قضاوت مَوکد و د امزو جای بلده خُداوند یگ قُربانگاه آباد کد.

مردمِ اسرائیل پادشاه میخایه

▲ ^۱ وختیکه سموئیل پیر شُد، او باچه های خُو ره د بِلِه اسرائیل قاضی مقرر کد. ^۲ نام باچه اولباری شی یوئیل و نام باچه دومی شی ابیاه بُود؛ اونا د بَئیرشَبَع قاضی بُود. ^۳ لیکن باچه های شی د مُطابِقِ راه های ازو رفتار نَمُوکد، بلکه د پُشتِ فایده رفته رشوت میگِرِفَت و عدالت ره تی پای مَوکد.

^۴ پس تمام ریش سفیدای اسرائیل جم شُده د رامه د پیش سموئیل آمد ^۵ و دَزُو گُفت: ”اینه، تو پیر شُدی و باچه های تو د مُطابِقِ راه های ازتو رفتار نَمُونه؛ پس آلی بلده ازمو یگ پادشاه تعیین کُو تا رقم پادشاهِ دیگه مِلت ها د بِلِه مو حُکمرانی کنه.“ ^۶ امی توره د سرِ سموئیل خوش نَخورد که اونا گُفت: ”دز مو پادشاه بدی تا د بِلِه مو حُکمرانی کنه.“ و سموئیل د پیش خُداوند دُعا کده هِدایتِ طلب کد ^۷ و خُداوند د سموئیل گُفت: ”آوازِ قَوْم ره د باره پگِ چیزای که دز تو مَوگیه بَشنو، چراکه اونا تو ره ایله نَکده، بلکه مَره ایله کده تا د بِلِه ازوا پادشاهی نَکنم. ^۸ امو رقم پگِ کارای ره که اونا از روزی که اونا ره از مصر بُرو اوردُم تا امروز د خِلافِ ازمه انجام دده و مَره ایله کده خُدا یون بیگنه ره عبادت کده، امو رقم اونا قد ازتو ام رفتار مونه. ^۹ پس آلی آواز ازوا ره بَشنو، لیکن تاکید کده اونا ره اخطار بدی و اونا ره از راه-و-رسم پادشاه که د بِلِه ازوا حُکمرانی مونه، باخبر کُو.“

^{۱۰} اوخته سموئیل پگِ تورای خُداوند ره د قَوْم خُو که ازو پادشاه طلب کد، بیان کده ^{۱۱} گُفت: ”راه-و-رسم پادشاهی که د بِلِه شمو حُکمرانی مونه ازی قرار آسته؛ او باچه های شمو ره گِرِفته مقرر مونه تا مسئولِ گاڈی های شی بَشه، اسپ-سوارای شی بَشه و پیش روی گاڈی ازو بدوه؛ ^{۱۲} او اونا ره بلده خُو قومندان های هزار نفری و قومندان های پنجاه نفری جور مونه و بعضی ازوا ره بلده قلبه کدون زمی و دَرُو کدون حاصلات خُو و بلده جور کدون سلاح های جنگی و اسبابِ گاڈی های خُو تعیین مونه. ^{۱۳} او دُخترن شمو ره بلده عطر جور کدو، آشپزی و نان پُخته کدو میگیره. ^{۱۴} او بهترین زمینا، باغ های انگور و باغ های زیتون شمو ره گِرِفته د خدمتگرای خُو میدیه. ^{۱۵} او ده-یگ غَلّه-و-دانه و باغ های انگور شمو ره گِرِفته د نفرای دَربار و خدمتگرای خُو میدیه. ^{۱۶} او بهترین غلاما و کنیزا و کارگرای ^b شمو ره قد الاغای شمو گِرِفته بلده کار خود خُو مقرر مونه. ^{۱۷} او ده-یگ گله های شمو ره ام میگیره و شمو غلام های ازو جور موشید. ^{۱۸} و د امزو روز شمو از دِستِ پادشاه خُو که بلده خُو اِنْتِخاب کدید ناله-و-فریاد مَونید، ولے خُداوند د او روز د داد شمو نَمیرسه.“

^a ۱۲:۷ ایبن-عزیر یعنی سنگِ کومک یا سنگِ مدد. ^b ۱۶:۸ د جای «کارگرا» د بعضی ترجمه ها «گاو ها» یا «حیوانات» نوشته یه.

۱۹ لیکن مردم تورہ سموئیل ره گوش نکد و گُفت: ”نه، باید د بِله مو یگ پادشاه بشه ۲۰ تا مو ام رقمِ دیگه ملّت ها بشی و پادشاهِ مو د بِله مو حُکمرانی کنه و پیشِ رُوی مو رفته د جنگای مو بلده مو جنگ کنه.“

۲۱ سموئیل پگِ تورای مردم ره گوش گرفت و اونا ره د گوش خُداوند رَسند. ۲۲ و خُداوند د سموئیل گُفت: ”توره ازوا ره بَشنو و د بِله ازوا یگ پادشاه تعیین کو.“ اوخته سموئیل د امزو مردای اسرائیل گُفت: ”هر کدم شمو پس د شار خُو بورید.“

شائول پادشاهِ انتخابِ موشه

۹ د اُونجی یگ مرد از طایفه بنیامین بود که قیس نام دشت. قیس باچه اَبیئیل، نوسه صرور، کوسه بکورت و اولاده اَفیح بود. او یگ بنیامینی و مردِ قدرتمند بود. ۲ او یگ باچه د نامِ شائول دشت که یگ جوانِ خوش اندام بود و د مینکل بنی اسرائیل ازو کده مردِ خوش اندام تر وجود نداشت؛ او از پگ قوم کده یگ سر-و-گردو بلندتر بود.

۳ یگ روز الاغای قیس آته شائول گم شد؛ اوخته او د باچه خُو شائول گُفت: ”یکی از جوانا ره قد خُو بگیر و رفته الاغا ره بپال.“ ۴ پس او از کوهستون افرایم تیر شده سرزمینِ شلیشه ره گشت، مگم الاغا ره پیدا نَتَنست. اَزونجی د سرزمینِ شعلیم تیر شد، و د اُونجی ام نبود. بعد ازو د سرزمینِ بنیامین گشت، و له باز ام پیدا نَتَنست. ۵ وختیکه اونا د سرزمینِ صوف رسید، شائول د امزو جوان که قد شی قتی بود گُفت: ”بیه که پس بوری، اگه نه، آته مه فکر کدو د باره الاغا ره ایله مونه و د فکرِ ازمو موشه.“ ۶ مگم امو جوان د جواب شی گُفت: ”اینه، د امزی شار یگ مردِ خُدا آسته؛ او یگ آدمِ محترم آسته و هر چیزی که مویگه همیشه حقیقت پیدا مونه. بیه که امی آلی د اُونجی بوری؛ شاید او دز مو بگیه که از کدم راه باید بوری.“ ۷ شائول د امزو جوان گُفت: ”اگه مو بوری، بلده ازو آدم چیز خیل ببری؛ چون نان از خُرجین مو خلاص شده و مو هیچ تحفه ندری که د امزو مردِ خُدا ببری. آیا کدم چیزِ دیگه دری که ببری؟“ ۸ امو جوان د جوابِ شائول گُفت: ”اینه، چارم حصه یگ مِثقال نقره د دست مه آسته. امی ره د امزو مردِ خُدا میدی تا راه مو ره بلده مو نشو بدیه.“ ۹ د زمانِ قدیم د اسرائیل وختی یگو کس مورفت که از خُدا درخواست کنه، اینی رقم مَوگُفت: ”بیید که پیشِ غیبگوی بوری.“ چون کسای ره که امروز نبی مویگه، سابقِ غیبگوی مَوگُفت. ۱۰ اوخته شائول د امزو جوان گُفت: ”خوب گبه؛ بیه که بوری.“ پس اونا د امزو شار رفت که مردِ خُدا د اُونجی بود.

۱۱ غیبیکه اونا د تپه باله موشد تا د شار بوره، قد چند دختر که بلده او کشیدو میمد رُوی د رُوی شد و دزوا گُفت: ”آیا غیبگوی د امینجی آسته؟“ ۱۲ اونا د جواب شی گُفت: ”آره، اونه او از شمو پیش د شار داخل شد. عجله کنید؛ او امی امروز د شار آمده، چون مردم امروز د جای بلند قربانی دَره. ۱۳ امی که شمو د شار داخل شنید او ره پیدا مونید. عجله کنید، پیش ازی که او د جای بلند بلده خورده بوره خود ره دزو پرسنید؛ چون تا وختیکه او نروه مردم نان نمُوخوره، چراکه او باید اول قربانی ره برکت بدیه و بعد ازو کسای که کوی شده میتنه بخوره. پس آلی بورید، چون امی آلی او ره پیدا مونید.“ ۱۴ اوخته اونا د شار رفت و امی که از درگه شار داخل شد، دید که سموئیل از پیشِ رُوی ازوا مییه تا د جای بلند بوره.

۱۵ یگ روز پیش از آمدونِ شائول خُداوند گوشِ سموئیل ره واز کده گُفتد: ۱۶ ”صباح د امزی وخت ما یگ آدم ره از سرزمینِ بنیامین د پیشِ تُو ریی موم. تُو او ره مسح کو تا د بِله قوم مه اسرائیل حُکمران بشه و قوم مَره از دستِ فلسطینیا نجات بدیه؛ چون ما د بِله قوم خُو نظرِ لطفِ قدیم، چراکه ناله-و-فریادِ ازوا د خُصور مه رسیده.“

۱۷ وختیکه سموئیل شائول ره دید، خُداوند دزو گُفت: ”اینه، ای امو آدم آسته که د باره شی دز تُو گُفتم؛ اینمی د بِله قوم مه حُکمرانی مونه.“ ۱۸ اوخته شائول د درگه شار د سموئیل نزدیک شده گُفت: ”لطفاً دز مه بگی که خانه غیبگوی د کجایه؟“ ۱۹ سموئیل د جوابِ شائول گُفت: ”امو غیبگوی ما آستم. پیشِ پیش مه د جای بلند بورو، چون امروز شمو

باید قد از مه نان بخورید و صبح تو ره ربی مونم و هر چیزی که د دل تو آسته دز تو بیان موکنم. ۲۰ د باره الاغای تو که سه روز پیش گم شدد، غصه ازوا ره نخور، چراکه اونا پیدا شده. آلی یگ چیز مهم ره دز تو موگم: باارزشتترین چیز اسرائیل نصیب از تو و پگ خانوار آته تو موشه. ۲۱ شائول د جواب شی گفت: "ما یگ بنیامینی آستم، از ریزهترین طایفه اسرائیل؛ اولاد بابه مه ام از تمام اولاد بابه های طایفه بنیامین کده ریزهتر آسته. پس چرا ای رقم تورا ره دز مه موگی؟" ۲۲ اوخته سموئیل شائول و امو جوان ره که قد شی قتی بود گرفته د مهمونخانه برد و اونا ره از پگ کوی شده ها کده باله شند؛ تعداد کوی شده ها تقریباً سی نفر بود. ۲۳ و سموئیل د آشپز گفت: "امو حصه گوشت ره که دز تو ددم و دز تو گفتم که د پیش خو نگاه کو، گرفته بیر. ۲۴ پس آشپز ران ره قد هر چیزی که دزو بود، آورد و د پیش شائول ایش. اوخته سموئیل گفت: "اینه، ای چیزی آسته که نگاه شدد؛ د پیش خو بیل و بخور. ای تا امزی زمان معین بلده از تو نگاه شدد، یعنی از وختیکه گفتم، 'مردم ره مهمو مونم.' " د امزی رقم شائول امو روز قد سموئیل نان خورد. ۲۵ وختیکه اونا از جای بلند تاه شده د شار آمد، سموئیل قد شائول د بله بام خانه توره گفت. ۲۶ اونا صباح گاه از خاو باله شد و د غیت روز واز شدو سموئیل شائول ره که د بله بام خانه بود کوی کده گفت: "باله شو که توره د راه تو ربی کنم." پس شائول باله شد و هر دوی ازوا، یعنی شائول و سموئیل بر شده رفت. ۲۷ وختیکه اونا د آخر شار رسید، سموئیل د شائول گفت: "د امزی جوان که قد تو آسته بگی که پیشلون مو بوره و غیتی که او پیش رفت، تو د امینجی ایسته شو تا ما پیغام خدا ره دز تو برسئم."

سموئیل شائول ره د عنوان پادشاه مسح مونه

۱ اوخته سموئیل یگ بوتل روغو ره گرفته د سر شائول شیو کد و او ره ماخ کده گفت: ^a "خداوند تو ره مسح کد تا د بله قوم شی اسرائیل حکمرانی کنی. تو د بله قوم خداوند حکمرانی مونی و اونا ره از دست دشمنای چار طرف ازوا نجات میدی. و علامت ازی که خداوند تو ره مسح کده تا د بله قوم شی حکمرانی کنی ایینی آسته: ۲ امروز وختیکه از پیش مه بوری قد دو مرد د نزدیک قبر راحیل د سرحد بنیامین د صلصاح روی د روی موشی؛ اونا دز تو موگیه: 'الاغای که بلده پالیدون ازوا رفتدی، پیدا شده؛ آته تو فکر کدو د باره الاغا ره ایله کده و د فکر از شمو شده و موگیه: 'بلده پیدا کدون باچه خو چیز کار کنم؟' " ۳ وختیکه ازونجی پیشتر بوری و د نزدیک درخت بلوط تابور برسی د اونجی قد سه مرد روی د روی موشی که د حضور خدا د بیت-ئیل موره؛ یکی ازوا سه بزغله دره، دیگه شی سه دانه نان و سومی شی یگ مشک شراب انگور. ۴ اونا قد تو احوالپرسی مونه و دز تو دو نان میدیه و تو اونا ره از دست ازوا میگیری. ۵ بعد ازو تو د جبعه-ایلهویم مییی، د امزو جای که پیره دارخانه فلسطینیا آسته؛ د اونجی وختی د نزدیک شار برسی قد یگ دسته انبیا روی د روی موشی که از جای بلند تاه مییه و د پیش ازوا چنگ، دیره، سرنی و بریط آسته و نبوت مونه. ۶ اوخته روح خداوند دز تو قرار میگیره و تو ام قد ازوا نبوت مونی و تبدیل شده یگ آدم دیگه جور موشی. ۷ وختیکه امی علامت ها قد تو رخ دد، اوخته هر چیزی که از دست تو مییه انجام بدی، چراکه خدا قد تو آسته. ۸ آلی از مه کده پیش د جلال بورو؛ اوخته ما د پیش تو مییم و قربانی های سوختنی و قربانی های سلامتی ره تقدیم مونم. تو باید هفت روز معطل کنی تا مه د پیش تو بییم و دز تو بگیم که چیز کار باید بکنی."

۹ امی که شائول تاو خورد که از پیش سموئیل بوره، خدا د شائول قلب دیگه دد و د امزو روز پگ امزو علامت ها رخ دد. ۱۰ وختیکه شائول و امو جوان د جبعه رسید، د اونجی قد یگ دسته انبیا روی د روی شد و روح خدا دزو قرار گرفت و او ام د وجد آمده قد ازوا د نبوت کدو شد. ۱۱ کسای که او ره از گاه میخشید، وختی دید که او قد انبیا نبوت مونه، ^a ۱:۱۰ ای ترجمه د مطابق نسخه یونانی آسته، و له د نسخه عبرانی ایینی رقم نوشته یه: "خداوند تو ره مسح کد تا د بله میراث شی حکمرانی کنی." ^b ۱:۱۰ د جای «قوم» د ترجمه یونانی «میراث» نوشته یه.

اونا دَ طعنه قد یگدیگه خو گُفت: "قد باچه قیس چی گپ شُده؟ آیا شائول ام از جُمِلِه اَنبیا آسته؟" ^{۱۲} یکی امزُو نفرای که دَ اُونجی حاضر بُود، دَ جواب ازوا گُفت: "آته امزُو اَنبیا دیگه کی آسته؟" امزی خاطر ای یگ مثل جور شُد که، "آیا شائول ام از جُمِلِه اَنبیا آسته؟" ^{۱۳} وختیکه شائول از نَبوت کدو خلاص شُد، او دَ جای بلند رفت.

^{۱۴} کاکای شائول ازُو و امزُو جوان پُرسان کده گُفت: "کُجا رفته بُودید؟" او دَ جواب شی گُفت: "بلده پالیدون اَلاغا رفتدی؛ و غَیبتیکه پیدا نَتَنستی، پیشِ سموئیل رفتی." ^{۱۵} کاکای شائول گُفت: "دز مه بُگوی که سموئیل دز شمو چیز خیل گُفت." ^{۱۶} شائول دَ کاکای خو گُفت: "او دز مو گُفت که اَلاغا پیدا شُده." لیکن دَ باره مَوضوعِ پادشاهی که سموئیل دز شی گُفتد، دزُو هیچ چیز نَگُفت.

^{۱۷} اوخته سموئیل قومِ اسرائیل ره دَ مِصفه دَ حُضورِ خُداوند جَم کد ^{۱۸} و دزوا گُفت: "خُداوند، خُدای اسرائیل اینی رقم مَوگه، ما بَنی اسرائیل ره از مصر بُرو اُوردُم؛ اَره، ما شمو ره از دِستِ مِصریا و از دِستِ تمامِ مَمَلکتِ های که دَ بِلِه شمو ظَلَم مَوکد، نِجات دَدُم. ^{۱۹} لیکن امروز شمو خُدای خُو ره که شمو ره از پِگِ بلا ها و مُصِیبتِ ها نِجات دَد، ایله کدِید و دزُو گُفتید: "دَ بِلِه مو پادشاه مَقَرر کُو." پس آلی قد طایفه های خُو و اولادِ بابِه های خُو دَ حُضورِ خُداوند حاضر شُنید." ^{۲۰} اوخته سموئیل تمامِ طایفه های اسرائیل ره پیش اُورد و پِشک دَ نامِ طایفه بِنیامین بُر شُد. ^{۲۱} و او طایفه بِنیامین ره قد اولادِ بابِه های شی پیش اُورد و پِشک دَ نامِ اولادِ بابِه مَطری بُر شُد. و دَ مینکلِ ازوا پِشک دَ نامِ شائول باچه قیس بُر شُد؛ لیکن وختیکه او ره طلب کد او پیدا نَشُد. ^{۲۲} پس اونا از خُداوند بسمِ پُرسان کده گُفت: "آیا او آدم دَ اینجی آسته؟" خُداوند گُفت: "اونه، او خود ره دَ مَنه کاللا-و-اسباب تاشه کده." ^{۲۳} اوخته اونا دَویده رفت و او ره ازونجی اُورد. وختیکه او دَ مینکلِ مَرَدُم ایسته شُد، از پِگِ ازوا کده یگ سر-و-گردو بلندتر بُود. ^{۲۴} و سموئیل دَ تمامِ قومِ گُفت: "اینمی نفر ره که مینگرید، خُداوند ای ره اِنتِخاب کده. رقمِ ازی وری دَ مینکلِ پِگِ قومِ کس نییه!" و پِگِ قومِ چیغ زده گُفت: "زنده باد پادشاه!"

^{۲۵} اوخته سموئیل راه-و-رسمِ پادشاه ره دَ مَرَدُم بیان کده دَ یگ طومار نِوشته کد و او ره دَ حُضورِ خُداوند ایشته. بعد ازُو سموئیل پِگِ قومِ ره پس دَ خانه های شی رِبی کد. ^{۲۶} شائول ام پس دَ خانه خُو دَ جِبعه رفت و یگ دِسته از مَرَدای که خُدا دَ دِلِ ازوا شُور-و-شوق اَندختد قد ازُو قتی رفت. ^{۲۷} مِگم بعضی نفرای بد-و-بیکاره گُفت: "ای آدم چطور میتنه مو ره نِجات بدیه؟" اونا او ره توهین-و-تحقیر کد و دزُو هیچ تَحفه نُورد. و لِه شائول خود ره آرام گِرِفت.

شائولِ عمونی ها ره شکست میدیه

^۱ چند وخت بعد ناحاش پادشاهِ عمونی رفته رُوی دَ رُوی یابیشِ جلعاد خیمه زَد و تمامِ مَرَدُمِ یابیشِ دَ ناحاش گُفت: "قد ازمو عهد بسته کُو و مو تُو ره خِدمت مونی." ^۲ لیکن ناحاشِ عمونی دزوا گُفت: "ما دَ اینی شرط قد شمو عهد بسته مَوئم که مَره بیلیدِ چیمِ راستِ پِگِ شمو ره بُر کُئم و قد ازی کار تمامِ اسرائیل ره سرخَم کُئم." ^۳ ریشِ سفیدای یابیشِ دزُو گُفت: "بلده مو هفت روز مُهلتِ بدی تا قاصدا ره دَ تمامِ مُلکِ اسرائیل رِبی کنی؛ اوخته اگه هیچ کس بلده نِجات مو نَمَد، مو خودون ره دز تُو تسلیم مونی."

^۴ وختی قاصدا دَ جِبعه شائول اَمَد و اُمو تورا ره دَ گوشِ قومِ رَسند، تمامِ قومِ دَ آوازِ بلند چخرا کد. ^۵ دَ امزُو غَیتِ شائول گاوون خُو ره هَی کده از زمینا میمَد؛ او پُرسان کده گُفت: "چیز گپ شُده که مَرَدُم چخرا مونه؟" اوخته اونا تورای مَرَدای یابیشِ ره دزُو نَقَل کد. ^۶ وختی شائول اُمو تورا ره شُنید، روحِ خُداوند دزُو قرار گِرِفت و قارِ ازُو عَدَر باله اَمَد. ^۷ پس او یگ جوهره گاو ره گِرِفته تُوته تُوته کد و از دِستِ قاصدا دَ تمامِ مُلکِ اسرائیل رِبی کده گُفت: "هر کسی که از پُشتِ شائول و سموئیل نِیه، قد گاو های شی امی کار موشه." اوخته ترسِ خُداوند دَ بِلِه قومِ قرار گِرِفت و اونا مثلِ یگ مَرَد بُر شُده اَمَد. ^۸ وختیکه شائول اونا ره دَ بَزقِ حِساب کد، مَرَدایِ بَنی اسرائیل سِه صد هزار نفر بُود و مَرَدایِ یهوذا سی هزار نفر. ^۹ اونا دَ

قاصدای که آمده بود گفت: "دَ باشنده های یابیشِ جلعاد اینی رقم بُگید، 'صباح دَ وختِ آفتو گرم شدو شمو نجات پیدا مونیید." وختی قاصدا رفته ای خبر ره دَ باشنده های یابیش رَسند، اونا خوشحال شد. ۱۰ پس مردای یابیش دَ عمونیا گفت: "صبح مو خودون ره دز شمو تسلیم مونی و هر چیزی که دَ نظر شمو خوب معلوم موشه دَ حق مو انجام بدید." ۱۱ صباح امزو روز شائول مردم ره دَ سه دسته تقسیم کد؛ اونا دَ پیره صبح دَ خیمه گاه عمونیا در آمد و تا غیت گرم شدن آفتو اونا ره کشتار کد؛ کسای که زنده مند تیت پَرَک شد، دَ اندازه که حتی دوی ازوا یگجای نبود.

۱۲ اوخته مردم دَ سموئیل گفت: "کی آسته امو کسای که موگفت: 'آیا شائول دَ بله مو حکمرانی کنه؟' امو کسا ره پیش بیرید تا اونا ره بکشی." ۱۳ لیکن شائول گفت: "امروز هیچ کس کشته نموشه، چراکه امروز خداوند دَ اسرائیل نجات آورد." ۱۴

۱۴ و سموئیل دَ مردم گفت: "بیید که دَ جلجال بوری و دَ اونجی پادشاهی ره سر از نو برقرار کنی." ۱۵ پس تمام مردم دَ جلجال رفت و دَ اونجی شائول ره دَ حضور خداوند پادشاه جور کد. دَ اونجی اونا قربانی های سلامتی دَ حضور خداوند قربانی کد و شائول قد تمام قوم اسرائیل غدر خوشی کد.

سُخرنانی سموئیل دَ غیت پادشاه شدن شائول

۱۲ اوخته سموئیل دَ تمام اسرائیل گفت: "اینه، تمام چیزای ره که شمو دز مه گتید، ما شینیدم و دَ بله شمو یگ پادشاه مقرر کدم؛ ۲ و آلی امی پادشاه شمو ره رهبری مونه. ما پیر و موی سفید شدیم، و لے باچه های مه قد شمو آسته. ما از جوانی خو تا امروز شمو ره رهبری کدم. ۳ آلی ما دَ اینجی ایسته یم و شمو دَ حضور خداوند و دَ پیش پادشاه مسح شده شی دَ بله مه شاهدی دده بگید که گاو کی ره گرفتیم؟ الاغ کی ره گرفتیم؟ کی ره بازی ددیم؟ دَ بله کی ظلم کدیم؟ و از دست کی رشوت گرفتیم تا چیمای خو ره قد شی کور کنیم؟ بگید تا دز شمو پس بدیم." ۴ اونا گفت: "تو مو ره بازی نددی و دَ بله مو ظلم نکدی و هیچ چیز از دست هیچ کس نگرفتی." ۵ پس سموئیل دزوا گفت: "خداوند دَ بله شمو شاهد آسته و پادشاه مسح شده شی امروز دَ بله شمو شاهد آسته که شمو هیچ چیز دَ دست مه پیدا نکدید." و اونا گفت: "او شاهد آسته."

۶ و سموئیل دَ مردم گفت: "خداوند، خدای آسته که موسی و هارون ره تعیین کد و بابه کلونای شمو ره از سرزمین مصر برو آورد. ۷ پس آلی ایسته شنید تا دَ حضور خداوند قد شمو دَ باره تمام کارای عادلانه خداوند که دَ حق از شمو و دَ حق بابه کلونای شمو کده، حساب-و-کتاب کنیم. ۸ وختیکه یعقوب دَ مصر رفت و مصریا دَ بله اولاده ازو ظلم کد، بابه کلونای شمو دَ پیش خداوند ناله-و-فریاد کد و خداوند موسی و هارون ره ربی کد و اونا بابه کلونای شمو ره از مصر برو آورده دَ امزی سرزمی جای-د-جای کد. ۹ لیکن اونا خداوند، خدای خو ره پرمشت کد و خداوند اونا ره سودا کده دَ دست سبیرا قومندان لشکر حاصور، دَ دست فلسطینیا و دَ دست پادشاه موآب تسلیم کد و اونا دَ خلاف بابه کلونای شمو جنگ کد. ۱۰ اوخته اونا دَ پیش خداوند ناله-و-فریاد کده گفت: 'مو گناه کدی، چراکه خداوند ره ایله کده بت های بعل و عشتاروت ره عبادت کدی. لطفاً آلی مو ره از دست دشمنای مو نجات بدی و مو تو ره عبادت مونی.' ۱۱ پس خداوند یروب-بعل، باراق،^a یفتاح و مره^b ربی کده شمو ره از دست دشمنای گرد-و-بر شمو خلاص کد و شمو آرام-و-آسوده زندگی کدید.

۱۲ لیکن وختی دیدید که ناحاش پادشاه عمونیا دَ خلاف شمو مییه، دز مه گتید: 'ای رقم نموشه، یگ پادشاه دَ بله مو حکمرانی کنه؛' دَ حالیکه خداوند، خدای شمو پادشاه شمو بود. ۱۳ اینه، ای امو پادشاه آسته که شمو انتخاب کدید؛ کسی که دَ باره شی درخاست دیدید. اینه، خداوند دَ بله شمو یگ پادشاه مقرر کد. ۱۴ اگه از خداوند ترسیده او ره عبادت

^a ۱۱:۱۲ «باراق» از ترجمه یونانی آسته، و لے دَ نسخه عبرانی «بدان» نوشته یه. ^b ۱۱:۱۲ دَ جای «مره» دَ زیون عبرانی «سموئیل» نوشته یه.

کنید و از آید شی شده از امر شی سرپیچی نکنید و ام شمو و ام امی پادشاه که د بِلِه شمو حُکمرانی مونه از خُداوند، خُدای خُو پیروی کنید خُوب موشه. ^{۱۵} لیکن اگه از آید خُداوند نَشْنید و از امر خُداوند سرپیچی کنید، اوخته دِست خُداوند امو رقم که د خِلافِ بابِه کلونای شمو باله شُدُد، د خِلافِ از شمو ام باله موشه. ^{۱۶} پس آلی ایسته بشید و امی کار بزرگ ره که خُداوند د پیش چیمای شمو انجام میدیه، بنگرید. ^{۱۷} آیا امی آلی وخت گندم درو نیسته؟ د امزی روز ما از خُداوند درخواست مونم که گرگر دراغ و بارش ری کنه تا شمو بدیند و بنگرید که قد طلب کدون پادشاه بلده خُو د نظر خُداوند چی شرارت کنه کدید.

^{۱۸} اوخته سموئیل از خُداوند درخواست کد و خُداوند د امزو روز گرگر دراغ و بارش ری کد و تمام مردم از خُداوند و سموئیل غدر ترس خورد. ^{۱۹} و تمام قوم د سموئیل گفت: "د پیش خُداوند، خُدای خُو بلده خدمتگاری خُو دُعا کو تا مو نمری، چراکه مو د بِلِه تمام گناه های خُو امی شرارت ره ام اضافه کدی و بلده خُو پادشاه طلب کدی." ^{۲۰} سموئیل د قوم گفت: "نترسید، ما میدنم که شمو پگ امزی شرارت ره کدید؛ ولی از پیروی خُداوند روی گردو نَشْنید، بلکه خُداوند ره قد تمام دل خُو عبادت کنید؛ ^{۲۱} گمراه نَشْنید و از پُشت چیزای باطل که فایده رسنده نمیتنه و نجات دده نمیتنه نروید، چراکه اونا باطل آسته. ^{۲۲} خُداوند بخاطر نام بزرگ خُو قوم خُو ره ایله نمونه، چون ای رضای خُداوند بود که شمو ره قوم خُو جور کنه. ^{۲۳} و د باره از مه، از مه دور بشه که ما دُعا کدو ره بلده از شمو بند کنم و د ضد خُداوند گناه کنم. علاوه ازی ما راه نیک و راست ره دز شمو تعلیم دده مورم. ^{۲۴} فقط متوجه بشید که از خُداوند بترسید و او ره از راستی قد تمام دل خُو عبادت کنید و د باره کارای بزرگی که بلده شمو کده، فکر کنید. ^{۲۵} ولی اگه د شرارت خُو ادامه بدید، ام شمو و ام پادشاه شمو نابود موشید."

سموئیل شاتول ره سرزنش مونه

۱۳ ^۱ شاتول سن-و-سال پخته دشت^b که پادشاه شد. او بعد از دو سال پادشاهی د بِلِه اسرائیل ^۲ سه هزار نفر ره از اسرائیل انتخاب کد که دو هزار نفر ازوا قد شاتول د میخماس و د کوهستون بیت-ئیل بود و یگ هزار نفر ازوا قد باجه شی یوناتان د جبعه بنیامین؛ و باقی مردم ره پس د خیمه های ازوا ری کد. ^۳ یوناتان پیره دارخانه فلسطینیا ره که د جبع بود، زد و فلسطینیا دزی باره شنید. اوخته شاتول د تمام سرزمین اسرائیل شیپور ره د صدا آورده گفت: "بیلید که عبرانیا بشنوه!" ^۴ اوخته تمام اسرائیل شنید که شاتول پیره دارخانه فلسطینیا ره زده و امچنان اسرائیلی ها د نظر فلسطینیا بد شده. پس قوم اسرائیل کوی شد تا د پیش شاتول د جلجال جم شنه.

^۵ فلسطینیا ام جم شد تا قد اسرائیلی ها جنگ کنه، سه هزار گاڈی جنگی، شش هزار سوار و لشکری که تعداد شی مثل ریگ دریا بے حساب بود جم شد؛ اونا باله آمده د میخماس طرف شرق بیت-آون خیمه زد. ^۶ وختی اسرائیلی ها دید که د مصیبت قرار گرفته، چون لشکر ازوا زیر فشار بود، اونا خودون ره د غار ها، صوف ها، قاده ها، کاریز های خشک شده و چقوری ها تاشه کد. ^۷ و بعضی عبرانیا از دریای اردن تیر شده د سرزمین جاد و جلعاد رفت. شاتول هنوز د جلجال بود و تمام مردم که قد از وقتی بود میلزید.

^۸ شاتول د مطابق وختی که سموئیل تعیین کدد، هفت روز انتظار کشید؛ لیکن سموئیل د جلجال نمد و مردم از دور شاتول آهسته آهسته تیت موشد. ^۹ پس شاتول گفت: "قربانی سوختنی و قربانی های سلامتی ره پیش از مه بپرید." اوخته او قربانی سوختنی ره تقدیم کد. ^{۱۰} امی که او از تقدیم کدون قربانی سوختنی خلاص شد، سموئیل رسید و شاتول د دم

^a ۱۵:۱۲ د بعضی نسخه ها و ترجمه ها «د خِلافِ از شمو و پادشاه شمو» نوشته یه. ^b ۱:۱۳ د نسخه عبرانی بلده عمر شاتول کدم شماره وجود ندره، بلکه اینی رقم نوشته یه: "شاتول ... ساله بود که پادشاه شد." د بعضی ترجمه های یونانی عمر شاتول «سی ساله» نوشته شده.

^c ۵:۱۳ «سه هزار» د ترجمه یونانی آسته، ولی د نسخه عبرانی «سی هزار» نوشته یه.

راه شی رفت که قد ازو احوال پُرسی کنه. ^{۱۱} سموئیل پُرسان کده گُفت: ”چی کدی؟“ شائول د جواب شی گُفت: ”وختی دیدم که مردم از دور مه تیت موشه و تو د وخت تعیین شُده نَمدی و فَلَسطینیا ام د مِخماس جم شُده، ^{۱۲} اوخته قد خُو گُفتم: ’آلی فَلَسطینیا د خِلاف مه د جِلجال تاه موشه و ما هنوز رضای خُداوند ره طلب نکدیم.‘ پس مجبور شُدُم که خود مه قُربانی سوختنی ره تقدیم کُتم.“

^{۱۳} سموئیل د شائول گُفت: ”تو لوڈگی کدی و حُکم خُداوند، خُدای خُو ره که دز تو امر کد، د جای نوردی. خُداوند پادشاهی تو ره د بِله اسرائیل بلده همیشه برقرار می‌ایشت، ^{۱۴} لیکن آلی پادشاهی تو برقرار نَمومنه، چون خُداوند مردی ره که د طَب دِل شی آسته پیدا کده و خُداوند او ره تعیین کده که د بِله قوم شی حُکمران بشه، چراکه تو چیزی ره که خُداوند دز تو امر کد، د جای نوردی.“ ^{۱۵} اوخته سموئیل باله شُده از جِلجال حرکت کد [و د راه خُو رفت. باقی قوم از پُشت شائول از جِلجال حرکت کده] د جِبعه بنیامین رفت [تا قد لشکر یگجای شنه]. ^a شائول مردای ره که قد شی قتی بود حساب کد و تعداد ازوا شش صد نفر بود.

^{۱۶} پس شائول، باچه شی یوناتان و مردمی که قد ازوا قتی بود د جِبعه بنیامین مند و فَلَسطینیا د مِخماس خیمه زد. ^{۱۷} اوخته حمله کُننده ها از خیمه‌گاه فَلَسطینیا د سه دسته برو آمد: یگ دسته طرف عُفره د سرزمین شوعال تاو خورد، ^{۱۸} دیگه دسته سون بیت-حورون رفت و دسته سوم طرف راه سرحدی که د بِله دَره صِبوعم سون بیابو آسته، حرکت کد. ^{۱۹} د امزو غیت د تمام سرزمین اسرائیل یگ اینگر ام پیدا نَموشد، چراکه فَلَسطینیا موگُفت: ”نشنه که عبرانیا بلده خُو شمشیر و نیزه جور کنه.“ ^{۲۰} پس یگ اسرائیلیا بلده تیز کدون سوغمه، کُنگ، تَوَر و داس ^b د پیش فَلَسطینیا تاه مورفت. ^{۲۱} اُجره تیز کدون سوغمه و کُنگ دُو حصّه از سه حصّه یگ مِثقال نُقره بود، از شاخی، تَوَر و داس یگ حصّه از سه حصّه یگ مِثقال نُقره. ^{۲۲} پس د روز جنگ شمشیر و نیزه د دست یگ مردمی که قد شائول و یوناتان بود دیده نَموشد، تنها شائول و یوناتان دشت.

^{۲۳} د امزو غیت یگ دسته از پیره‌دارای فَلَسطینیا د کوتل مِخماس بر شُدُد.

حمله یوناتان د بِله فَلَسطینیا

۱۴ ^۱ یگ روز یوناتان باچه شائول د امزو جوان که سلاح-بردار شی بود گُفت: ”بیه که د بِله پیره‌دارخانه فَلَسطینیا که د او طرف آسته بوری.“ لیکن آته خُو ره خبر نکد. ^۲ شائول د نزدیک جِبعه د تی درخت اناری که د مِگرون آسته، شِشُتُد و مردای که قد شی قتی بود تقریباً شش صد نفر بود. ^۳ و یکی امزو مردا آخیا باچه اخیطوب بود که ایفود ره قد خُو دشت؛ اخیطوب برار ایخابود باچه فینحاس نوسه عیلی بود و عیلی د زمان خُو از طرف خُداوند د شیلوه پیشوا بود. مردم از رفتون یوناتان خبر نَدشت. ^۴ از کوتلی که یوناتان قصد دشت تیر شُده د پیش پیره‌دارخانه فَلَسطینیا بوره، د اونجی یگ قاده شیخ د یگ طرف و یگ قاده شیخ د دیگه طرف بود که نام یگ شی بوصیص و نام دیگه شی سبته بود. ^۵ یکی امزو قاده ها سون شمال روی د روی مِخماس و دیگه شی طرف جنوب روی د روی جِبعه قرار دشت.

^۶ یوناتان د امزو جوان که سلاح-بردار شی بود گُفت: ”بیه که د بِله پیره‌دارخانه امزی ناخننه ها بوری؛ امید آسته که خُداوند بلده مو یگو کار کنه، چون نجات خُداوند بستگی د تعداد کلو و کم ندره.“ ^۷ سلاح-بردار شی گُفت: ”هر چیزی که دِل تو موشه، امو کار ره گو. پیش بورو؛ اینه، ما قد تو آستُم و مطابق خواهش دِل تو عمل موئم.“

^۸ اوخته یوناتان گُفت: ”توخ کو، مو طرف امزو نفرای موری و خود ره دزوا نشو میدی. ^۹ اگه دز مو گُفت: ’ایسته شنید که مو د پیش شمو بیبی،‘ اوخته مو د جای خُو ایسته موشی و د پیش ازوا نَموری. ^{۱۰} لیکن اگه گُفت: ’باله د پیش ازمو

^a ۱۵:۱۳ متی داخل قوس د نسخه های عبرانی وجود ندره، ولی د بعضی ترجمه های یونانی آسته. ^b ۲۰:۱۳ «داس» د ترجمه یونانی آسته،

ولی د نسخه عبرانی بسم «آین کُننده قلبه» نوشته یه.

بیید،^{۱۱} اوخته مو باله موری، چُون ای بَلدِه ازمویگ علامت آسته که خُداوند اونا ره دِستِ ازمو تسلیم کده. ”^{۱۱} پس هر دوی ازوا خودون ره دَ پیره‌دارخانه فلسطینیا نشو دَد و فلسطینیا گُفت: ”توخ کنید، عبرانیا از سولاخای که خودون ره دَزوا تاشه کده، بَرُو مییه. ”^{۱۲} اوخته پیره‌دارا دَ یوناتان و سلاح-بردار شی گُفت: ”باله دَ پیشِ ازمو بیید تا زورِ فلسطینیا ره بَلدِه شَمُو نشو بدی. ” یوناتان دَ سلاح-بردار خُو گُفت: ”از پُشت مه بیه، چُون خُداوند اونا ره دِستِ اسرائیل تسلیم کده. ”^{۱۳} پس یوناتان قد دِست و پای خُو چار-چمبلده کده دَ پیشِ ازوا باله رفت و سلاح-بردار شی از پُشتِ اَزُو آمد. فلسطینیا پیشِ رُوی یوناتان اُفتده مورفت و سلاح-بردار شی از پُشتِ اَزُو اَمده مُوکشت. ^{۱۴} دَ اَمزُو کُشتارِ اوّل یوناتان و سلاح-بردار شی تقریباً بیست نفر ره دَ ساحه یگ جریب زمی کُشت. ^{۱۵} و ترس-و-وَحشت دَ خیمه‌گاه و دَ بَرُو از خیمه‌گاه جای گِرِفت و تمام نفرای پیره‌دارخانه و حمله‌کُننده‌های ازوا ام وَحشت زده شُد و زمی لَرزه کد. پس ترس-و-وَحشتِ عَدَر کُنه دَ بینِ ازوا جای گِرِفت.

^{۱۶} پیره‌دارای شائول دَ جِبِعَه بنیامین دید که اونه، یگ گروه کُنه دِست-پیچه شُده و هر سُو مُودوه. ^{۱۷} اوخته شائول دَ مَرْدای که قد شی بُود، گُفت: ”لشکر ره جَم کنید و بِنگرید که از مینکل مو کی بَرُو رفته. ” وختی اونا لشکر ره جَم کد، یوناتان و سلاح-بردار شی دَ اُونجی نَبُود. ^{۱۸} شائول دَ اَخیا گُفت: ”صندوقِ خُدا ره پیشِ بَیر. ” چُون صندوقِ خُدا دَ اَمزُو زَمان دَ پیشِ بنی اسرائیل بُود. ^{۱۹} دَ حالیکه شائول قد پیشوا توره مُوکُفت، گَدُوذی دَ خیمه‌گاهِ فلسطینیا کلوتر شُده مورفت؛ و شائول دَ پیشوا گُفت: ”دِست خُو ره پس کُو. ”^{۲۰} اوخته شائول و پگِ مَرْدای که قد شی قتی بُود، جَم شُده دَ جنگ رفت و دید که شمشیرِ هر فلسطینی دَ صِدِ دیگه شی استفاده مُوشه و عَدَر یگ گَلگلمیری کُنه آسته. ^{۲۱} دَ اَمزُو غیتِ عبرانیای که سابق قد فلسطینیا یگجای شُدد و دَ خیمه‌گاهِ ازوا رفتند، دُوباره دَ پیشِ اسرائیلی‌های اَمَد که قد شائول و یوناتان بُود. ^{۲۲} امچنان پگِ مَرْدای اسرائیل که خودون ره دَ کوهستونِ افرایم تاشه کُدد، وختی شِنید که فلسطینیا دُوتا کده، اونا ام دَ جنگ شامل شُده فلسطینیا ره دُمبال کد. ^{۲۳} پس خُداوند دَ اَمزُو روز اسرائیل ره نجات دَد و جنگ از بیت-آون ام تیر شُد.

قَسَمِ ناسنجیده شائول

^{۲۴} مَرْدای اسرائیل دَ اَمزُو روز سخت زبرِ فشار بُود، چراکه شائول مَرْدُم ره قَسَم دده گُفتند: ”نالت دَ کسی که تا شام نان بُخوره، تا غیتیکه ما از دُشمنای خُو انتقام نگرِفَتیم. ” پس هیچ کدمِ اَمزُو مَرْدانان ره دَ دان خُو نَزَد. ^{۲۵} دَ اَمزُو غیت تمام لشکر دَ یگ جنگل رسید و دَ اُونجی عسل دَ رُوی زمی بُود. ^{۲۶} وختی مَرْدُم دَ جنگل داخل شُد، دید که عسل میچقه، لیکن هیچ کس دِست خُو ره دَ دان خُو نَبُرد، چُون اونا از قَسَم ترس خوردند. ^{۲۷} مگم یوناتان وختیکه آته شی مَرْدُم ره قَسَم دده بُود نَشِنیدند، پس اُو نوکِ تیاقی ره که دَ دِست شی بُود دراز کده دَ شانِه عسل چقی کد و دِست خُو ره دَ دان خُو بُرد؛ و چیمای شی روشو شُد. ^{۲۸} اوخته یکی اَمزُو مَرْدا گُفت: ”آته تُو مَرْدُم ره سخت قَسَم دده گُفته: ’نالت دَ کسی که امروز نان بُخوره. ’ و امزی خاطر مَرْدُم بیحال آسته. ”^{۲۹} یوناتان گُفت: ”آته مه لشکر مو ره دَ مُصیبت اَندخنه. توخ کنید، ازی که ما یگ کم وری امزی عسل چشیدیم چیمای مه چطور روشو شُده. ”^{۳۰} چیقِس کلوتر خُوب مُوشد اگه امروز مَرْدُم آزادانه اَمزُو وُلجه که از دُشمنای خُو گِرِفته مُوخورد. اگه مُوخورد، آیا آلی دَ مینکلِ فلسطینیا ازی کده کُشتارِ عَدَر کُنه رُخ نَمیدد؟ ”^{۳۱} دَ اَمزُو روز اونا فلسطینیا ره از مِخماس تا ایلون زَد و مَرْدُم کلو بیحال بُود. ^{۳۲} اوخته مَرْدُم دَ بَلِه وُلجه ها هُجوم بُرد و گوسپندو، گاوو و گوسله ها ره گِرِفته دَ بَلِه زمی حلال کد و اونا ره قد خُون شی قتی خورد. ^{۳۳} دَ اَمزُو غیت چند نفر دَ شائول خبر رَسنده گُفت: ”اونه، مَرْدُم دَ صِدِ خُداوند گُناه مُونه، اونا گوشت ره قد خُون شی مُوخوره. ” شائول گُفت:

^{۱۸:۱۴} دَ ترجمه یونانی اینی رقم نوشته یه: ”ایفود ره اینجی بَیر. ” چُون دَمزُو زمان او (آخیا) ایفود ره دَ پیشِ رُوی بنی اسرائیل مُوبوشید.

”شمو خیانت کدید؛ آلی یگ سنگ کته ره د پیش مه بعلطنید.“^{۳۴} و شائول ادامه دده گفت: ”خودون شمو د مینکل مردم تیت شده دزوا بُگید: هر کدم شمو گاو و گوسپون خو ره د اینجی حلال کنید و بخورید و د ضد خدواند د وسیله خوردون گوشت قد خون شی گناه نکنید.“ پس تمام مردم د امزو شاو هر کدم شی گاو خو ره قد خو آورد و د اونجی حلال کد.^{۳۵} و شائول د اونجی بلده خدواند یگ قربانگاه آباد کد؛ ای اولین قربانگاه بود که او بلده خدواند آباد کد.

^{۳۶} اوخته شائول گفت: ”بیید که د عیت شاو از پشت فلسطینیا بوری و اونا ره تا روشنی صبح غارت کنی و هیچ کدم ازوا ره زنده نه ایلی.“ اونا گفت: ”هر چیزی که د نظر تو خوب معلوم موشه، انجام بدی.“ لیکن پیشوا گفت: ”بیید که د اینجی د خدا نزدیک شنی و خاست شی ره بدنی.“

^{۳۷} و شائول از خدا پرسان کده گفت: ”آیا مو از پشت فلسطینیا بوری؟ آیا اونا ره د دست اسرائیل تسلیم مونی؟“ لیکن خدواند د امزو روز بلده ازو هیچ جواب ندد.^{۳۸} اوخته شائول گفت: ”ای تمام رهبرای قوم د اینجی نزدیک بیید و تحقیق کده بنگرید که امروز ای گناه چی رقم سر زده.“^{۳۹} چون د زندگی خدواند نجات دهنده اسرائیل قسم که اگه گناهکار باچه مه یوناتان ام بشه، او حتماً کشته موشه.“ لیکن از یگ مردم یگ شی ام د جواب ازو چیز نگفت.^{۴۰} اوخته او د تمام قوم اسرائیل گفت: ”شمو د یگ طرف ایسته شنید و ما و باچه مه یوناتان د یگ طرف ایسته موشی.“ مردم د شائول گفت: ”هر چیزی که د نظر تو خوب معلوم موشه، انجام بدی.“

^{۴۱} پس شائول د خدواند، خدای اسرائیل گفت: ”ای خدواند، یگ جواب واضح بدی.“^a اوخته شائول و یوناتان گرفته شد و مردم ایله شد.^{۴۲} و شائول گفت: ”د مینکل ازمه و باچه مه یوناتان پشک بندزید.“ و یوناتان گرفته شد.^{۴۳} اوخته شائول د یوناتان گفت: ”دز مه بگی که چیز کار کد؟“ یوناتان دزو گفت: ”قد سر تیاقی که د دست مه آسته یگ کم وری عسل چشیدم و آلی باید بمرم.“^{۴۴} شائول گفت: ”خدا د حق مه امی کار، بلکه کلوتر ازی ره کنه؛ تو حتماً باید بمری یوناتان!“^{۴۵} لیکن مردم د شائول گفت: ”آیا یوناتان که امی پیروزی بزرگ ره نصیب اسرائیل کده، باید بمره؟ هرگز نه! د زندگی خدواند قسم که یگ تار موی ام از سر شی د زمی نموفته، چراکه او امروز قد کومک خدا ای کار ره کده.“ د امزی رقم مردم یوناتان ره نجات دد و او نمرد.^{۴۶} پس شائول از دُمال کدون فلسطینیا تیر شد و فلسطینیا د جای خو رفت.^{۴۷} و ختیکه شائول پادشاهی خو ره د بله اسرائیل مستحکم کد، او قد تمام دشمنای گرد-و-بر خو، یعنی قد موآبیا، عمونیا، ادمیا، پادشایون صوبه و فلسطینیا جنگ کد؛ او د هر طرف که مورفت، پیروز موشد.^{۴۸} او د دلیری جنگ کد و عمالقیقا ره شکست دده اسرائیل ره از دست غارتگرای ازوا نجات دد.

خانوار شائول

^{۴۹} باچه های شائول یوناتان، یشوی و ملکیشوع بود؛ نام های دو دختر شی اینی بود: نام اولباری شی میرب و نام ریزه شی میخال.^{۵۰} نام خاتون شائول آخینوعم بود و آخینوعم دختر آخیمعاص بود؛ و نام قومندان لشکر شی انبیر باچه نیر کاکای شائول بود.^{۵۱} قیس آته شائول و نیر آته انبیر باچه ابیعیل بود.

^{۵۲} د تمام روزای پادشاهی شائول د خلاف فلسطینیا جنگ سخت بود و شائول هر مرد دلیر و هر مرد زورثور ره که میدید او ره قد خو یگجای موکد.

^a ۴۱:۱۴ د ترجمه یونانی اینی رقم نوشته یه: ”ای خدواند، خدای اسرائیل، چرا امروز د خدمتگار خو جواب نددی؟ اگه گناه از مه یا از باچه مه یوناتان سر زده، ای خدواند، خدای اسرائیل قد اوریم جواب بدی، لیکن اگه گناه از قوم تو اسرائیل سر زده، قد تمیم جواب بدی.“

جنگ قد عمالیقیا

۱۵

۱ سموئیل د شائول گُفت: "خداوند مره ریبی کد که تو ره مَسَح کنم تا د بِلِه قوم ازو اسرائیل پادشاه شنی. پس آلی پیغام خداوند ره بَشَنَو. ۲ خداوند لشکرها اینی رقم مَوگیه: چیزی که عمالیقیا د حق مردم اسرائیل کد، د یاد مه آسته. آرے، د یاد مه آسته که وختی بنی اسرائیل از مصر بُرو میمد عمالیقیا چطور قد ازوا د راه مُخَالَفَت کد. ۳ پس آلی رفته عمالیقیا ره بَزَن و تمام دارایی ازوا ره کاملاً نابود کو؛ د بِلِه ازوا رَحَم نکو، بلکه مرد و خاتو، بچکیچه و نلغه شیرخور، گاو و گوسپو و اَشتر و اَلَاغ ره بُکش." ۴

۴ پس شائول لشکر ره کوی کد و اونا ره د طَلايم حساب کد که دو صد هزار مرد پیده از دیگه طایفه ها بود و ده هزار مرد از یهودا. ۵ شائول د شار عمالیق رفت و د دَرَه کَمین گرفت. ۶ و شائول د قینی ها گُفت: "بورید، کوچ کنید، خودون ره از مینکل عمالیقیا بکشید، نَشَنه که شمو ره ام قد ازوا قتی از بین بُرم؛ چون شمو د حق پگ بنی اسرائیل خوبی کدید وختیکه اونا از مصر بُرو آمد." پس قینی ها از مینکل عمالیقیا کوچ کد. ۷ اوخته شائول عمالیقیا ره از حویله تا شور که روی د روی مصر آسته، زد. ۸ او آجاج پادشاه عمالیق ره زنده گرفت و باقی مردم ره قد دم شمشیر کاملاً نابود کد. ۹ لیکن شائول و لشکر اسرائیل از نابود کدون آجاج، بهترین گوسپندو، گاوو، چارپایای چاق، باره گو و تمام چیزای خوب دریغ کد و نَخاست که اونا ره نابود کنه؛ مگم چیزای ایلهیی و بے ارزش ره کاملاً نابود کد.

۱۰ اوخته کلام خداوند د سموئیل آمده گُفت: ۱۱ "ما افسوس مونم که شائول ره پادشاه جور کدم، چراکه او از پیروی مه روی گشتند و حکم مره د جای نورده." سموئیل عذر قار شد و تمام شاو د پیش خداوند ناله-و-فریاد کد. ۱۲ صبحگاه سموئیل باله شد که د ملاقات شائول بوره، لیکن د سموئیل گُفته شد که: "شائول د کرمَل رفته، د اونجی بلده خو یگ منار یادگاری ایستلجی کده و ازونجی تاو خورده د جلجال تاه شده." ۱۳ وختی سموئیل د پیش شائول رسید، شائول دزو گُفت: "خداوند تو ره برکت بدیه! ما حکم خداوند ره د جای آوردم." ۱۴ سموئیل گُفت: "پس ای آواز گوسپندو که د گوش مه مییه و بوغس گاوو ره که ما میشنوم چی آسته؟" ۱۵ شائول گُفت: "اونا ره از عمالیقیا آورده؛ چون لشکر از نابود کدون بهترین گوسپندو و گاوو دریغ کد تا اونا ره بلده خداوند، خدای تو قربانی کنه، لیکن باقی شی ره کاملاً نابود کدی." ۱۶ سموئیل د شائول گُفت: "چپ بش! و ببیل که چیزای ره دز تو بُگیم که خداوند دیشاو دز مه گُفت." شائول دز شی گُفت: "بگی." ۱۷ اوخته سموئیل گُفت: "وختیکه تو د نظر خود خو یگ آدم ریزه بودی، آیا کتبه طایفه های اسرائیل نشدی؟ آرے شدی؛ خداوند تو ره مَسَح کد تا د بِلِه اسرائیل پادشاه شنی. ۱۸ پس وختیکه خداوند تو ره د یگ وظیفه ریبی کده گُفت: 'بورو، عمالیقیای گناهکار ره کاملاً نابود کو و قد ازوا تا غیتی ره جنگ کو که اونا از بین بوره،' ۱۹ چرا تو از آید خداوند نشدی؟ چرا د بِلِه وُلجه ها هُجوم بردی و کاری ره که د نظر خداوند شرارت آسته انجام ددی؟" ۲۰ ولے شائول د سموئیل گُفت: "ما از آید خداوند شدیم و د وظیفه که خداوند مره ریبی کدد رفتیم و آجاج پادشاه عمالیق ره گرفته آوردیم و عمالیقیا ره کاملاً نابود کدم. ۲۱ مگم لشکر بهترین گوسپندو و گاوو، یعنی چیزای ره که بلده نابود کدو وقف شد، از وُلجه گرفت تا بلده خداوند، خدای تو د جلجال قربانی کنه." ۲۲ سموئیل گُفت:

"آیا خداوند د وسیله قربانی های سوختنی و قربانی های دیگه خوشحال موشه

یا د وسیله ازی که از حکم خداوند اطاعت کنی؟

بدن که اطاعت کدو از قربانی ها کده بهتر آسته

و گوش گرفتو از چربی قوچ ها کده،
 ۲۳ چراکه سرکشی رقم جادوگری آلی گناه آسته
 و کبر-و-غرور رقم شرارت و بُت-پرستی یه.
 ازی که تُو کلام خُداوند ره رد کدی،
 اُو ام تُو ره از پادشاهی برطرف کده.

۲۴ اوخته شائول د سموئیل گُفت: "ما گناه کدیم، چُون از امر خُداوند و توره ازتو سرپیچی کدیم، چراکه ما از مردُم ترس خوردُم و از آید ازوا شدُم. ۲۵ پس آلی ما خواهش مُونم که گناه مَره بَبخشی و قد ازمه پس بوری تاکه ما خُداوند ره پَرستیش کنم." ۲۶ لیکن سموئیل د شائول گُفت: "ما قد ازتو پس نَمورم، چراکه تُو کلام خُداوند ره رد کدی و خُداوند ام تُو ره از پادشاهی اسرائیل برطرف کده."

۲۷ وختی سموئیل تاو خورد که بوره، شائول از دامون چَپَن اَزُو گرفت و چَپَن شی چَک شد. ۲۸ سموئیل دَزُو گُفت: "امروز خُداوند پادشاهی اسرائیل ره از تُو چَک کده گُرفت و د همسایه تُو دَد که از تُو کده خُوَتر آسته. ۲۹ و خُدا ی پُر جلال اسرائیل دروغ نَموگیه و خاست-و-اراده خُو ره تغییر نَمیدیه، چُون اُو انسان نییه که خاست-و-اراده خُو ره تغییر بدیه." ۳۰ شائول بسم گُفت: "ما گناه کدیم، لُطفاً اِیمدفعه مَره د پیش ریش سفیدای قوم مه و د پیش اسرائیل بے حُرمت نَکو و قد مه پس بورو تا خُداوند، خُدا ی تُو ره پَرستیش کنم." ۳۱ خُلاصه، سموئیل پس تاو خورد و قد شائول رفت و شائول خُداوند ره پَرستیش کد.

۳۲ اوخته سموئیل گُفت: "أجاج پادشاه عمالقییا ره د پیش ازمه بیرید." و أجاج لرزیده د پیش اَزُو آمد و قد خود خُو گُفت: "حتماً ای تلخی مرگ آسته." ۳۳ سموئیل گُفت: "امو رقم که شمشیر تُو خاتونو ره بے اولاد کد، امو رقم آبه تُو د مینکل خاتونو بے اولاد موشه." اوخته سموئیل أجاج ره د حُضور خُداوند د جَلجال تَکه تَکه کد.
 ۳۴ بعد اَزُو سموئیل د رامه رفت و شائول سُون باله د خانه خُو د جِبعه شائول رفت. ۳۵ سموئیل شائول ره دِیگه نَدید، حتّی تا روز مُردون خُو. مگم سموئیل بلده شائول غُصّه مُوخورد؛ و خُداوند ازی که شائول ره د بله اسرائیل پادشاه جور کُدد، افسوس مُوکد.

سموئیل داوود ره مَسَح مونه

۱ خُداوند د سموئیل گُفت: "تا چی وخت بلده شائول غُصّه مُوخوری؟ ما اُو ره از پادشاهی اسرائیل برطرف کدیم. آلی شاخ خُو ره پُر از روغو کُو و رِبی شو تاکه تُو ره د پیش یَسی بیت-لَحَمی رِبی کنم، چراکه از مینکل باچه های اَزُو بلده خُو یگ پادشاه تعیین کدیم." ۲ سموئیل گُفت: "چَطور مِیتنم بورم. اگه شائول دزی باره پَشَنوه، مَره مُوکشه." خُداوند گُفت: "یگ گوسله ره قد خُو بَر و بَگی که، ما بلده تقدیم کدون قُربانی د خُداوند آمدیم." ۳ یَسی ره ام د قُربانی کوی کُو و ما د اُونجی دَز تُو نشو میدیم که چی باید بکنی؛ و کسی ره مَسَح کُو که ما دَز تُو امر مُونم."
 ۴ سموئیل چیزی ره که خُداوند دَزُو گُفتد د جای اُورد و اُو د بیت-لَحَم آمد. وختیکه د اُونجی رسید ریش سفیدای شار قد ترس-و-لرز د دم راه شی آمده گُفت: "بَخیر آمدی؟" ۵ اُو گُفت: "بَخیر بشید؛ ما بلده تقدیم کدون قُربانی د خُداوند آمدیم؛ خودون ره تقدیس کنید و قد ازمه د مراسم قُربانی ببید." اوخته د امر سموئیل یَسی و باچه های شی ام تقدیس شد و د مراسم قُربانی کوی شد.

۱۵:۳۲ امی آیه د نُسَخه عبرانی واضح نیسته؛ د بعضی ترجمه ها اینی رقم نوشته یه: أجاج خوش خوشو د پیش اَزُو آمد و قد خود خُو گُفت: "حتماً تلخی مرگ تیر شده."

۶ وختیکه اونا آمد، سموئیل سون ایلاب توخ کد و قد خود خو گُفت: "یقیناً مسح شده خُداوند دَ حُضور شی ایسته یه." لیکن خُداوند دَ سموئیل گُفت: "دَ چهره و بلندی قد شی توخ نکو، چراکه ما او ره رد کدیم، چُون خُداوند رقمِ انسان توخ نمونه؛ انسان دَ ظاهرِ نفر توخ مونه، لیکن خُداوند دل ره توخ مونه."

۸ اوخته یسی آپیناداب ره گوی کده از پیشِ روی سموئیل تیر کد، لیکن سموئیل گُفت: "خُداوند ای ره امِ اینتخاب نکده." بعد ازو یسی شماه ره از پیشِ روی شی تیر کد، لیکن او گُفت: "خُداوند ای ره امِ اینتخاب نکده." ۱۰ دَ امزی رقمِ یسی هفت باچه خو ره از پیشِ روی سموئیل تیر کد، لیکن سموئیل دَ یسی گُفت: "خُداوند هیچ کدمِ امزیا ره اینتخاب نکده." ۱۱ اوخته سموئیل دَ یسی گُفت: "آیا باچه های تو خلاص شد؟" یسی گُفت: "ریزه پگ شی هنوز منده؛ اونه، او رمه ره میچرنه." سموئیل دَ یسی گُفت: "نفر ربی کو و او ره بیر، چُون تاکه او دَ اینجی نیه، مو سرِ دسترخو نمیشینی." ۱۲ پس نفر ربی کده او ره آورد. او سرخ چهره بود، چیمای نوریند دشت و خوشنمای بود.

اوخته خُداوند گُفت: "باله شو و او ره مسح کو، چُون امو خود شی آسته." ۱۳ و سموئیل شاخِ پُر روغو ره گرفته امو باچه ره دَ پیشِ روی پرارون شی مسح کد؛ و امزو روز بعد روحِ خُداوند دَ بله داوود قرار گرفت. و سموئیل باله شده دَ رانه رفت.

داوود دَ خدمتِ شائول

۱۴ دَ امزو غیت روحِ خُداوند از شائول دور شد و یگ روحِ آزار-دهنده از طرفِ خُداوند او ره اذیت موكد. ۱۵ اوخته خدمتگاری شائول دزو گُفت: "توخ کو، روحِ آزار-دهنده از طرفِ خُدا تو ره اذیت مونه. ۱۶ ای بادار مو، دَ خدمتگاری خو که دَ حُضور تو ایسته یه امر کو تا یگ نفر ره که دَ بریط زدو لایق بشه پیدا کده بیره؛ و هر وختیکه روحِ آزار-دهنده از طرفِ خُدا دَ بله تو ببیه او بریط ره دَ دست خو گرفته بزنه و تو احساسِ آرامش مونی." ۱۷ پس شائول دَ خدمتگاری خو گُفت: "آلی یگ نفر ره که دَ بریط زدو لایق بشه پیدا کده دَ پیشِ ازمه بیرید." ۱۸ یکی از خدمتگاری شی دَ جوابِ ازو گُفت: "ما یگ باچه یسی بیت لحمی ره دیدیم که دَ بریط زدو لایق آسته؛ او یگ مردِ دلیر و جنگی و یگ توره‌گوی خوب و آدمِ خوشنمای آسته؛ و خُداوند قد ازو یه." ۱۹ پس شائول قاصدا ره دَ پیشِ یسی ربی کده گُفت: "باچه خو داوود ره که قد گوسپندو یه، دَ پیشِ ازمه ربی کو." ۲۰ اوخته یسی یگ آلاغ ره گرفته دَ بله شی نان، یگ مشک شراب و یگ بزغله بار کد و از دست باچه خو داوود دَ شائول ربی کد. ۲۱ داوود دَ پیشِ شائول آمد و خدمتگارِ ازو شد. شائول از داوود عذر خوش شی آمد و او سلاح-بردار شی شد. ۲۲ پس شائول دَ یسی پیغام ربی کده گُفت: "بیل که داوود دَ خدمتِ ازمه باقی بمنه، چُون دَ نظر ازمه خوش خورده."

۲۳ هر وختیکه روحِ آزار-دهنده از طرفِ خُدا دَ بله شائول میمد، داوود بریط ره دَ دست خو گرفته میزد و شائول احساسِ آرامش کده خوب موشد و روحِ آزار-دهنده ازو مورفت.

داوود و جلیات

۱۷ دَ امزو غیت فلسطینیا لشکر خو ره بلده جنگ جم کد و دَ سوکوه که دَ منطقه یهودا آسته جم شده دَ بین سوکوه و عزیزه دَ افس-دمیم خیمه زد. ۲ شائول و مردای اسرائیل ام جم شده دَ دره ایلاه خیمه زد و دَ برابرِ فلسطینیا آماده شد. ۳ فلسطینیا دَ بله کوه یگ طرفِ دره ایسته شد و اسرائیلیا دَ بله کوه دیگه طرفِ دره، و دره دَ مینکل ازوا بود. ۴ اوخته از خیمه‌گاه فلسطینیا یگ مردِ جنگی نامتو دَ نام جلیات که از شارِ جت بود بر شده آمد و قد ازو شش توغی و یگ قریش بود. ۵ او دَ سر خو کوله برونزی دشت و زره برونزی دَ جان شی بود که وزنِ زره شی پنج هزار مثقال برونز بود. ۶ دَ دلگای پای شی پوش های برونزی بود و دَ مینکل شانه های شی نیزه بریگ برونزی قرار دشت. ۷ چپو نیزه دست

شی رقم تیر کارگاه بافندگی بود و سر نیزه شی از شش صد مثقال^{۱۷} آیین جور شُد. سپر بردار ازو پیشلون شی مورفت. ^۸ جلیات ایسته شُد و د بِلَه لشکرِ اسرائیل چیغ زده گُفت: ”چرا د اینجی آمده بلده جنگ آمادگی گرفتید؟ اینه، ما یگ فلسطینی د اینجی ایسته یُم و شُمو که خدمتگارای شائول آستید یگ نفر ره بلده خُو اِنْتخاب کُنید تا د پیش ازمه بییه. ^۹ اگه او بتنه قد ازمه جنگ کنه و مره بگُشه، مو خدمتگارای شُمو موشی؛ لیکن اگه ما د بِلَه ازو زور شُمم و او ره بگُشم، شُمو خدمتگارای ازمو موشید و مو ره خدمت مُونید.“ ^{۱۰} امو فلسطینی بسم گُفت: ”ما امروز د مینکل لشکرِ اسرائیل ننگ پورته مُونم! یگ نفر ره د پیش مه رِبی کُنید تا قد ازمه جنگ کنه.“ ^{۱۱} وختیکه شائول و پگ اسرائیلیا امی تورای فلسطینی ره شنید، اونا وحشت زده شُد و کلو ترس خورد.

^{۱۲} دَمزُو عَیت داوود چوپونی موكد، او باچه یگ آدم د نام یسی از مردمِ افراته از بیت-لحم بهُودا بود. یسی هشت باچه دشت و د روزای پادشاهی شائول از جُمله مردای پیر و سالخورده بود. ^{۱۳} سه باچه کُته یسی از دُمبال شائول د جنگ رفت و نام های سه باچه شی که د جنگ رفت، اینیا بود: باچه اولباری شی ایلیاب، دو می شی آییناداب و سو می شی شَمَاه. ^{۱۴} داوود ریزه ترین بود و امو سه کُته از دُمبال شائول رفت. ^{۱۵} داوود گاهی د پیش شائول میمد و گاهی مورفت تا گوسپندوی آته خُو ره د بیت-لحم بچرنه.

^{۱۶} امو فلسطینی چل روز صبح و شام میمد و د میدو ایسته موشد. ^{۱۷} یگ روز یسی د باچه خُو داوود گُفت: ”امی یگ ایفه^b غله بریو شده ره قد ده نان بگیر و دَویده بلده برارون خُو د خیمه گاه ببر. ^{۱۸} امچنان، اینی ده کُلچه پتیر ره بلده قومندان هزار نفری ازوا ببر و احوال سلامتی برارون خُو ره پُرسان کده یگ نشانی ازوا گرفته ببر. ^{۱۹} اونا قد شائول و پگ مردای اسرائیل د دَره ایلاه آسته و قد فلسطینیا جنگ مونه.“

^{۲۰} پس داوود صباحگاه باله شده رمه ره د چوپو تسلیم کد و امو چیزی ره گرفته حرکت کد، امو رقم که یسی دز شی امر کدد. او د امزُو عَیت د خیمه گاه رسید که لشکر د میدان جنگ مورفت و بلده جنگ چیغ-و-شور موكد. ^{۲۱} اسرائیلیا و فلسطینیا لشکر د برابر لشکر د حالت آماده-باش ایسته شُد. ^{۲۲} داوود چیزی ره که قد خُو دشت د دستِ مسؤلِ اسباب-و-آزوقه تسلیم کد و دَویده سون لشکر رفت و قد برارون خُو احوال پرسی کد. ^{۲۳} د حالیکه داوود قد ازوا توره موگُفت، امو مرد جنگی فلسطینی که از جت بود و جلیات نام دشت از لشکر فلسطینیا بر شده آمد و مثل دفعه های پیش توره گُفت و داوود شنید. ^{۲۴} پگ مردای اسرائیل وختیکه امو مرد ره دید، از پیش شی دوتا کد، چون غدر ترس خوردد.

^{۲۵} مردای اسرائیل گُفت: ”امی مرد ره که آمده، مینگرید؟ یقیناً ای مییه که اسرائیل ره خار-و-حقیر کنه. هر کسی که ای ره بگُشه، پادشاه او ره صاحب مال-و-دولتِ غدر مونه و دختر خُو ره دزُو میدیه و خانوارِ آته شی ره د اسرائیل از عسکری-و-مالیه معاف مونه.“ ^{۲۶} داوود د کسای که پالوی شی ایسته بود، گُفت: ”کسی که امی فلسطینی ره بگُشه و ای ننگ ره از اسرائیل دُور کنه، بلده ازو چیز کار موشه؟ چون ای فلسطینی ناختنه کی بشه که لشکرهای خُدای زنده ره خار-و-حقیر کنه؟“ ^{۲۷} و مردم امو تورا ره تکرار کده دزُو گُفت: ”کسی که او ره بگُشه، اینی رقم چیزا بلده ازو انجام دده موشه.“

^{۲۸} وختیکه او قد مردم توره موگُفت برار کُته شی ایلیاب شنید و قار ایلیاب د بِلَه داوود باله آمده گُفت: ”چرا د اینجی آمده؟ او رمه ریزه ره د بیابو د پیش کی ایله کده؟ ما تکبر و شرارتِ دل تو ره میدنم؛ تو د اینجی آمده که جنگ ره بنگری.“ ^{۲۹} داوود گُفت: ”آلی ما چی کدیم؟ آیا توره گُفته نَمینتم؟“ ^{۳۰} او از پالوی ازو تاو خورده د پیش دیگر و رفت و عین توره ره گُفت؛ و مردم بسم دزُو رقم دفعه پیشنه جواب دد.

^a ۱۷:۷ شش صد مثقال تقریباً هفت کیلو موشه. ^b ۱۷:۱۷ یگ ایفه تقریباً پوزده کیلو موشه.

۳۱ تورای ره که داوود گُفت، دَ گوَشِ مرْدُم رَسید و دَ شائول خبر دَده شد و شائول او ره کوی کد. ۳۲ داوود دَ شائول گُفت: "هیچ کس بخاطرِ امزو فَلَسطینی کَم دِل نَشْنه؛ خِدمتگار تُو مورِه و قد ازو جنگ مونه." ۳۳ شائول دَ داوود گُفت: "تُو تَوانِ ازی ره نَدَری که دَ خِلافِ امزو فَلَسطینی بوری و قد شی جنگ کنی؛ چُون تُو یگ جوان آستی و او از جوانی خُو یگ مردِ جنگی بُوَده." ۳۴ لیکن داوود دَ شائول گُفت: "خِدمتگار تُو چوپونِ رَمِه آتِه خُو آسته؛ هر وختیکه یگ شیر یا یگ خرس آمده و یگ باره ره از رَمِه بُرَدِه، ۳۵ ما از پُشت شی رفتیم و او ره زده باره ره از دان شی نجات دَدیم. و هر غَبْتیکه دَ بِلِه ازمه توب کده، ما از ریش شی گِرفْتیم و او ره زده کُشتیم. ۳۶ خِدمتگار تُو ام شیر ره کُشته و ام خرس ره؛ سرنوشتِ امزی فَلَسطینی ناختنه ام مثلِ یکی امزوا موشه، چراکه ای لشکرهای خُدای زنده ره خار-و-حقیر کده." ۳۷ و داوود ادامه دَده گُفت: "خُداوندی که مره از چنگِ شیر و از چنگِ خرس نجات دَد، از دِستِ امزو فَلَسطینی ام نجات میدیه." پس شائول دَ داوود گُفت: "بورو، خُداوند قد تُو بَشه."

۳۸ اوخته شائول کالای جنگی خُو ره دَ داوود پوشند: کوله برونزی ره دَ سر شی ایشت و زره ره دَ جان شی کد. ۳۹ داوود شمشیر ره دَ بِلِه کالای خُو بسته کد، و لِه راه رفته نَتِست، چُون او دَ پوشیدونِ امزو چیزا عادت نَدَشت. اوخته داوود دَ شائول گُفت: "ما قد امزی چیزا رفته نَمیتُم، چُون عادت نَدَرُم." پس داوود امو چیزا ره از جان خُو بر کد. ۴۰ بعد ازو سوته چپو خُو ره دَ دِستِ خُو گِرفْت و پَنج دانه سنگِ لَخْشَم ره از جوی جدا کده دَ جیبِ توبره چوپونی خُو ایشت و پَلْخمون خُو ره دَ دِستِ خُو گِرفته دَ امزو فَلَسطینی نزدیک شد.

۴۱ امو فَلَسطینی آمده آمده دَ داوود نزدیک شد و سپر-بردار شی پیشِ رُوی شی میمد. ۴۲ وختی فَلَسطینی توح کد و داوود ره دید، او داوود ره تحقیر-و-توهین کد، چُون او یگ جوانِ سُرخ چهره و خوشنمای بُوَد. ۴۳ فَلَسطینی دَ داوود گُفت: "آیا ما سگِ اسْتُم که قد سوته چپو دَ جنگ مه آمدے؟" و فَلَسطینی داوود ره دَ نامِ خُدا یونِ خُو نالت کد. ۴۴ و فَلَسطینی ادامه دَده دَ داوود گُفت: "دَ پیش مه بیه تا گوشت تُو ره دَ مرغکوی هوا و جانورای درنده بیابو بدیم."

۴۵ داوود دَ فَلَسطینی گُفت: "تُو قد شمشیر و نیزه و نیزه بریگ دَ جنگ مه مییی، مگم ما دَ نامِ خُداوندِ لشکرها، خُدای نیروهای اسرائیل که تُو او ره تحقیر-و-توهین کدی دَ جنگ تُو مییم. ۴۶ امروز خُداوند تُو ره دَ دِستِ مه تسلیم مونه و ما تُو ره زده سر تُو ره از تن تُو جدا مُونم؛ و امروز ما لاشِ های لشکرِ فَلَسطینیا ره دَ مرغکوی هوا و جانورای درنده زمی میدیم تا تمامِ مرْدُمِ زمی بَدَنه که دَ اسرائیل خُدا وجود دَره ۴۷ و ام تمامِ امزی جَم بَدَنه که خُداوند دَ وسیله شمشیر و نیزه نجات نَمیدیه؛ چُون ای جنگ از خُداوند آسته و او شمو ره دَ دِستِ ازمو تسلیم مونه."

۴۸ وختی فَلَسطینی حرکت کده نزدیک آمد تا قد داوود جنگ کنه، داوود ام دَ زودی سُون میدانِ جنگ دَوید تا قد فَلَسطینی جنگ کنه. ۴۹ داوود دِستِ خُو ره دَ منِه جیبِ توبره خُو چقی کده یگ سنگ ره گِرفْت و دَ پَلْخمو ایشته دَ پیشانه فَلَسطینی زد؛ سنگ دَ پیشانه ازو دَر آمد و او قد رُوی خُو دَ زمی اُفتد.

۵۰ دَ امزی رقم داوود قد یگ پَلْخمو و یگ سنگ دَ بِلِه فَلَسطینی زور شد و فَلَسطینی ره زده کُشت، باوجودِ که دَ دِستِ شی شمشیر نَبُوَد. ۵۱ اوخته داوود دَویده رفت و دَ بِلِه سرِ فَلَسطینی ایسته شد و شمشیر شی ره گِرفته از غِلافِ بر کد و سرِ ازو ره از تن شی جدا کده کار شی ره خلاص کد. وختی فَلَسطینیا دید که مرْدِ جنگی ازوا کُشته شد، اونا دوتا کد. ۵۲ دَ امزو غَیتِ مرْدای اسرائیل و یهودا باله شد و چیغ-و-شور کده تا جَت و تا درگه های عقرونِ فَلَسطینیا ره دُمبال کد و زخمی های فَلَسطینیا دَ راهِ شَعَریم تا جَت و عقرون اُفتد. ۵۳ اوخته بنی اسرائیل از دُمبال کدونِ فَلَسطینیا پس آمد و خیمه گاه ازوا ره غارت کد. ۵۴ و داوود سرِ جُلیاتِ فَلَسطینی ره گِرفته دَ اورشلیم اُورد، لیکن سَلاحِ شی ره دَ خیمه خُو ایشت.

۵۵ دَ امزو غَیتِ که داوود دَ جنگِ فَلَسطینی مورفت شائول او ره دیده دَ آبَیر قومندانِ لشکر خُو گُفت: "آبَیر، امی جوان باچه کی آسته؟" آبَیر گُفت: "آی پادشاه، دَ زندگی تُو قَسَم که ما نَمیدنم." ۵۶ پادشاه گُفت: "پُرسان کو که امی جوان باچه کی آسته." ۵۷ امی که داوود از کُشتونِ فَلَسطینی پس آمد، آبَیر او ره گِرفته دَ پیشِ شائول اُورد و سرِ فَلَسطینی دَ

دست شی بود. ۵۸ شائول دزُو کُفت: "آی جوان، تُو باچه کی آستی؟" داوود د جواب شی کُفت: "ما باچه خدمتگار تُو یسی بیت-لحمی آسْتُم."

حسادتِ شائول

۱ وختی داوود از توره کُفتو قد شائول خلاص شد، دل-و-جان یوناتان گرفتار داوود شد و یوناتان او ره رقم جان خُو دوست میدنست. ۲ و شائول د امزو روز او ره قد خُو گرفت و نه ایشست که پس د خانه آته خُو بوره. ۳ اوخته یوناتان قد داوود یگ عهد بسته کد، چراکه او ره رقم جان خُو دوست میدنست. ۴ و یوناتان چپنی ره که د جان شی بود کشیده د داوود دد؛ او کالای جنگ خُو و حتی شمشیر، کمو و کمر بند خُو ره ام دزُو دد. ۵ داوود د هر جایی که شائول او ره ریی مُوکد مورفت و کامیاب مُوشد. امزی خاطر شائول او ره د بله مردای جنگی خُو قومندان مُقرر کد. ای ام د نظر یگ مردم خُوب معلوم شد و ام د نظر خدمتگاری شائول.

۶ وختیکه داوود از کشتونِ فلسطینی پس آمد، د حالیکه اونا میمد، خاتونو از تمام شارای اسرائیل بیت خنده و بازی و خوشی کده قد دایره ها و دیگه آلاتِ موسیقی د دم راه شائول پادشاه آمد. ۷ خاتونو د حالیکه بازی مُوکد بیت خنده د یگدیگه خُو مُوکفت:

"شائول هزاران دشمنون خُو ره کشته

و داوود دهها هزار دشمنون خُو ره."

۸ شائول عذر قار شد و ای توره د نظر شی خوش نخورد. او قد خود خُو کُفت: "اونا دهها هزار نفر ره د داوود نسبت میدیه و هزاران نفر ره دز مه. پس بغیر از پادشاهی چی منده که بلده ازو دده شنه." ۹ و امزو روز بعد شائول داوود ره د چیم بد میدید.

۱۰ صبح امزو روز روح آزار-دهنده از طرف خُدا د بله شائول آمد و او د مبه خانه خُو ایله گویی کد؛ و داوود مثل هر روز بریط د دست شی بود و میزد. شائول د دست خُو یگ نیزه دشت ۱۱ و امو نیزه ره گرلک کده قد خود خُو کُفت: "ما داوود ره د دیوال میخ مونم." مگم داوود دو دفعه خود ره از پیش روی ازو گوشه کد.

۱۲ شائول از داوود میتربسید، چراکه خُداوند قد ازو بود و از شائول دور شُد. ۱۳ پس شائول او ره از پیش خُو دور کد و او ره قومندان هزار نفری مُقرر کد و داوود پیش روی لشکر بُرو مورفت و داخل میمد. ۱۴ داوود د تمام کارای خُو کامیاب مُوشد، چون خُداوند قد ازو بود. ۱۵ وختی شائول دید که او عذر کامیاب آسته، او از داوود کلوتر ترس خورد. ۱۶ لیکن تمام اسرائیل و یهودا داوود ره دوست دشت، چراکه او پیش روی لشکر ازوا بُرو مورفت و داخل میمد.

۱۷ اوخته شائول د داوود کُفت: "اینه، ما دختر کینه خُو میرب ره د عنوان خاتو دز تُو میدیم؛ فقط بلده مه یگ مرد دلیر-و-جنگی بش و د جنگ های خُداوند جنگ کو." چون شائول قد خود خُو کُفت: "ما دست خُو ره د بله ازو باله نمونم؛ بیل که دستِ فلسطینیا د بله شی باله شنه." ۱۸ داوود د شائول کُفت: "ما کی آسْتُم و خانوار مه یا اولادِ بابِه آته مه د اسرائیل چی آسته که ما داماد پادشاه شْتُم؟" ۱۹ لیکن د وختیکه میرب دختر شائول باید د داوود دده مُوشد، او د عدریل محولاتی د عنوان خاتو دده شد.

۲۰ د عین حال میخال دختر شائول داوود ره دوست دشت؛ وختیکه د شائول دزی باره گفته شد، امی توره او ره خوشحال کد. ۲۱ و شائول قد خود خُو کُفت: "او ره د داوود میدیم تا بلده شی یگ دام شنه و تا دستِ فلسطینیا د بله ازو باله شنه." پس شائول دفعه دوم د داوود کُفت: "امروز تُو داماد مه موشی." ۲۲ و شائول د خدمتگاری خُو کُفت: "قد داوود تاشکی گپ زده بگید، توخ کو، پادشاه از تُو راضی آسته و خدمتگاری شی تُو ره دوست میدنه؛ پس آلی داماد پادشاه شو."

۲۳ وختی خدمتگاری شائول امی توره ها ره دَ گوشِ داوود رَسند، داوود دَزوا گُفت: ”آیا دَ نظرِ ازشمو دامادِ پادشاه شدو آسو آسته؟ شُمو میبَیدید که ما یگ آدم فقیر و حقیر آستم.“ ۲۴ خدمتگاری شائول آمده دَزو گُفت: ”داوود اینی رقم مَوگیه.“ ۲۵ اوخته شائول گُفت: ”دَ داوود بُوگید که، پادشاه از تو مَهرِ دُخترِ خو ره طلب ندره، فقط صد پوستِ ختنه فَلَسطینیا ره بَیر تا از دُشمنای پادشاه اِنْتقامِ گِرِفته شُنه.“ ۲۶ شائول قَصْدِ دَشت که داوود ره دَ دِستِ فَلَسطینیا پورته کده دَ قتل بَرسنه.

۲۶ وختیکه خدمتگاری پادشاه امی تورا ره دَ داوود گُفت، دَ نظرِ داوود خوش خورد و دِل شی شُد که دامادِ پادشاه شُنه. پس روزای تعین شده هنوز پوره نَشُدُ ۲۷ که داوود باله شده قد نفرای خو رفت و دُوَصْدِ فَلَسطینیا ره کُشته پوستای ختنه ازوا ره اُورد و پگ شی ره دَ پادشاه نشو دَد تا دامادِ پادشاه شُنه. اوخته شائول دُخترِ خو میخال ره دَ عِنوانِ خاتو دَزو دَد. ۲۸ وختی شائول پی بُرد و فامید که خُداوند قد داوود آسته و میخال دُختر شی ام داوود ره دوست دره، ۲۹ او از پیش کده کلوتر از داوود ترس خورد؛ پس شائول دَ تمامِ روزای زندگی خو دُشمنون داوود بُود. ۳۰ دَ امزو غَیت قومندانای فَلَسطینیا همیشه بلده جنگ میمد و هر وختیکه اونا میمد، داوود از پگِ خدمتگاری شائول کده کلوتر عاقلانه رفتار مَوکد، دَ اندازه که نام شی عَدر مشهور شُد.

شائول قَصْدِ کُشتونِ داوود ره مونه

۱ شائول دَ باچه خو یوناتان و دَ پگِ خدمتگاری خو گُفت که داوود ره بُوکُشه. لیکن یوناتان باچه شائول داوود ره عَدر خوش دَشت. ۲ امزی خاطر یوناتان دَ داوود خبر دَده گُفت: ”آته مه شائول قَصْدِ کُشتونِ تو ره دره. پس آلی صَباح صُبح جانِ خو ره نگاه کو و دَ یگ جای نامعلوم رفته خود ره تاشه کو. ۳ اوخته ما بُر شده مییم و دَ پالوی آته خو دَ صحرای که تو آستی ایسته موشم و قد آته خو دَ باره ازتو توره مَوگیم. بِنِگرم که چیزخیل مَوگیه، اوخته دَز تو خبر میدیم.“

۴ پس یوناتان دَ باره خوبی های داوود گپ زد و دَ آته خو شائول گُفت: ”بَهر آسته که پادشاه دَ حقِ خدمتگارِ خو داوود گناه نَکنه، چراکه او دَ حقِ ازتو گناه نَکده، بلکه کارای ازو عَدر دَ خوبی تو تمام شده. ۵ او خونِ خو ره دَ قَفِ اَلِغِه خو گِرِفته امو فَلَسطینیا ره کُشت و خُداوند نِجاتِ بزرگ ره نصیبِ تمامِ اسرائیل کد؛ تو ام او ره دیدی و خوشحال شُدی. پس چرا باید داوود ره بے دلیل بُوکُشی و دَ حقِ آدم بے گناه گناه کنی؟“ ۶ شائول توره یوناتان ره گوش کد و قَسم خورده گُفت: ”قَسم دَ زندگی خُداوند که او کُشته نَموشه.“ ۷ اوخته یوناتان داوود ره کوی کد و پگِ امزی تورا ره دَزو نَقَل کد؛ و یوناتان داوود ره دَ پیشِ شائول اُورد و او رقمِ وختای سابق دَ خُصُورِ ازو بُود.

۸ دَ امزو غَیت بسم جنگ در گِرِفت و داوود رفته قد فَلَسطینیا جنگ کد. او فَلَسطینیا ره زده عَدر یگ شِکست کته دَد و اونا از پیشِ ازو دُوتا کد. ۹ یگ روز دَ حالیکه شائول دَ خانه خو شِشْتند روحِ آزار-دِهنده از طرفِ خُداوند دَ بله ازو اَمَد؛ دَمَزو غَیت نِیزه شائول دَ دِست شی بُود و داوود قد دِستِ خو بَرِبط میبَرَد. ۱۰ شائول قَصْدِ کد که داوود ره قد نِیزه خو دَ دیوال میخ کنه، لیکن او از پیشِ شائول دُوتا کد و نِیزه دَ دیوال خورد. پس داوود دُوتا کده خود ره خطا دَد.

۱۱ امو شاو شائول چند کِشیکچی ره دَ خانه داوود ریی کد تا او ره زیرِ نظرِ دَشته بَشه و دَ وختِ صُبح او ره بُوکُشه. لیکن میخال خاتونِ داوود او ره خبردار کده گُفت: ”اگه امشاو جانِ خو ره نِجات نَدی، صَباح کُشته موشی.“ ۱۲ پس میخال داوود ره از راهِ کِلِکین تاه کد و او دُوتا کده رفت و خود ره خطا دَد. ۱۳ اوخته میخال یگ مَجَسْمه ره گِرِفته دَ جاگه اِشت و یگ بالِشتِ موی بزی ره دَ تی سر شی اِشته او ره قد یگ رَخت پوشند.

۱۴ وختی شائول کِشیکچی ها ره ریی کد که داوود ره دِستگیر کنه، میخال گُفت: ”او ناجور آسته.“ ۱۵ اوخته شائول کِشیکچی ها ره ریی کد که داوود ره بِنِگره و ام گُفت: ”او ره دَ بله جاگه شی دَ پیشِ ازمه بَیرید تا او ره بُوکُشم.“ ۱۶ وختیکه

کشیکچی ها داخل رفت، دید که یگ مُجسمه د جاگه ايشته يه و یگ بالشت موی بُزی د تى سر شی. ۱۷ شائول د میخال گُفت: ”چرا مَره ای رقم بازی ددی و دشمنون مَره ایله کدی که خطا بُخوره؟“ میخال د جواب شائول گُفت: ”اُو دز مه گُفت که، ’مَره ایله کُو؛ اگه نه، تُو ره مُوکُشم.“

۱۸ پس داوود دوتا کده خود ره خطا دد و د پیش سموئیل د رامه آمد و پگ چیزای ره که شائول د حق ازو کُدد دزُو گُفت. اوخته داوود و سموئیل رفته د نایوت جای-د-جای شد. ۱۹ و د شائول گُفته شد که، ”اونه، داوود د نایوت رامه آسته.“

۲۰ اوخته شائول نفرای ره ریبی کد که داوود ره دِستگیر کنه. لیکن وختی اونا یگ دِسته انبیا ره دید که د وجد آمدَه نَبوت مونه و سموئیل ایسته شده پیشوایی ازوا ره مُوکنه، روح خُدا د بِلِه نفرای شائول آمد و اونا ام د وجد آمدَه د نَبوت کدو شد.

۲۱ وختیکه د شائول خبر دده شد، اُو دِیگه نفرای ره ریبی کد و اونا ام د وجد آمدَه د نَبوت کدو شد. شائول بلده دَفعه سِوم بسم نفرای ره ریبی کد و اونا ام د وجد آمدَه د نَبوت کدو شد. ۲۲ اوخته خود ازو د رامه رفت و د پیش چاه کُته که د سِبخو آسته آمد و پُرسان کده گُفت: ”سموئیل و داوود د کُجا یه؟“ یگ نفر گُفت: ”اونا د نایوت رامه آسته.“ ۲۳ پس شائول از اُونجی د نایوت رامه رفت و د راه روح خُدا د بِلِه ازو ام آمد؛ اُو د حالیکه مورفت نَبوت مُوکد تاکه د نایوت رامه رسید.

۲۴ اوخته اُو ام د وجد آمدَه کالای خُو ره چک کد و د حُصور سموئیل د نَبوت کدو شد و د تمام امزو روز و تمام امزو شاو لُچ اُفتد. امزی خاطر گُفته شد: ”آیا شائول ام از جُمِلِه انبیا آسته؟“

داوود و یوناتان

۲۰ ۱ داوود از نایوت رامه دوتا کده د پیش یوناتان آمد و گُفت: ”ما چی کدیم؟ گُناه مه چی آسته؟ و ما د حق آته تُو چی بدی کدیم که اُو قَصِدِ گِرِفتونِ جان مَره دَره؟“ ۲ یوناتان دزُو گُفت: ”هرگز نه! تُو مُومری. تُوخ کُو، آته مه هیچ رقم کار کُته یا ریزه ره انجام نَمیدیه تاکه مَره خبر نکنه. پس چرا آته مه ای توره ره از مه تاشه کُنه؟ امکان ندره.“

۳ و داوود ام قَسَم خورده گُفت: ”آته تُو خُوب میدنه که نظرِ لُطف تُو د بِلِه مه آسته؛ و اُو قد خود خُو مُوگیه، ’یوناتان باید ازی توره خبر نَشُنه، اگه نه عَمگی موشه.‘ ولی مَره د زندگی خُداوند و د زندگی ازتو قَسَم که د مینکل ازمه و مرگ از یگ قَدَم کَلوتر فاصِله نییه.“ ۴ اوخته یوناتان د داوود گُفت: ”هر چیزی که دل تُو بخایه اُو ره بلده تُو انجام میدیم.“

۵ داوود د یوناتان گُفت: ”اینه، صَباح ماهِ نو آسته و ما باید قد پادشاه بلده نان خوردو د سرِ دِسترخو بشینم، لیکن مَره رُخصت بدی که تا شامِ سِوم خود ره د صحرا تاشه کُتم.“ ۶ اگه آته تُو مُتَوَجِه شُنه که ما نیستَم، بگی که، ’داوود عَدَر زاری کده از مه اجازه گِرِفت که د شار خُو بیت-لَحَم بوره، چُون تمام خانوار شی د اُونجی قُربانی سالانه تقدیم مونه.‘

۷ اگه گُفت، ’خیره.‘ اوخته د خُوبی خِدمتگار تُو تمام موشه؛ لیکن اگه عَدَر قار شد، بدن که اُو قَصِدِ بدی کدو ره دَره.

۸ پس قد خِدمتگار خُو مهربانی کُو، چراکه تُو قد خِدمتگار خُو د حُصور خُداوند عهد بسته کدے. لیکن اگه کُدم گُناه از مه سر زده، خود تُو مَره بکُش! چی حاجت دَره که مَره د پیش آته خُو بُبری؟“

۹ یوناتان گُفت: ”هرگز ای رقم فکر نکُو! اگه ما حتی احساس مُوکدم که آته مه قَصِد دَره که دزتو بدی پُرسنه، آیا ما دز تُو خبر نَمیددَم؟“ ۱۰ داوود د یوناتان گُفت: ”اگه آته تُو دز تُو جوابِ سخت بدیه، کی دز مه خبر میدیه؟“ ۱۱ اوخته یوناتان د داوود گُفت: ”بیه که د صحرا بوری.“ و هر دوی ازوا د صحرا رفت. ۱۲ د اُونجی یوناتان د داوود گُفت: ”د زندگی خُداوند، خُدای اسرائیل قَسَم که صَباح یا د روزِ سِوم د امزی غیت از آته خُو کُنج-و-کاو مُونم. اگه نیت شی د خیر تُو بود، دِستی دز تُو پیغام ریبی کده تُو ره باخبر مُونم.“ ۱۳ لیکن اگه آته مه قَصِد دشت که دزتو ضرر پُرسنه، خُداوند اَمو ضرر ره دز مه پُرسنه، بلکه کَلوتر ازو ره، اگه ما دز تُو خبر ندیم و تُو ره سُون راه تُو ریبی نکُتم تا صَحیح-و-سَلامت بوری. آلی خُداوند قد تُو بَشه، اَمو رقم که قد آته مه بود. ۱۴ تُو ام تا وختیکه ما زنده آستَم، رَحمت-و-مُحَبَّت خُداوند ره د حق ازمه د جای بیر تا نَمُرَم؛ ۱۵ تنها ای، بلکه مهربانی خُو ره از خانه مه ام هرگز قَطع نکُو، حتی زمانی که خُداوند پگِ دشمنای

تو ره از رُوی زمی نأبُود کد. ^{۱۶} دَمزی رِقَم یوناتان قَد خائوارِ داوود عهد بسته کد و دَ آخِرِ گُفت: «دُعا مُونم که خُداوند از دُشمنای داوود بازخاست کنه. ^{۱۷} و یوناتان بسم داوود ره دَ مُحَبَّتیی که نِسَبَتِ دَزُو دَشْتِ قَسَمِ دَد، چُون اُو ره دَ امزُو اندازه دوست دَشْت که جان خُو ره دوست دَشْت.

^{۱۸} یوناتان دَزُو گُفت: «صَباحِ ماهِ نو آسته و ازی که جای تُو خالی یه، معلومدار موشه که تُو نیستی. ^{۱۹} دَ روزِ سِوَم تاه شُدِه بورُو، دَ امزُو جای بورُو که دَ شُرُوعِ امزی مُشکِلاتِ خود ره تاشه کده بُودی و دَ پالُوی سَنگِ اَزَلِ بِشی. ^{۲۰} ما سِه تیرِ دَ امزُو طرفِ ایله میدیم، مِثَلِ که بگی یگو نشان ره میزئم. ^{۲۱} اوخته یگِ باچه ره ریی کده موگیم، بورُو تیرا ره پیدا کو. اگه دَزُو گُفتُم، اونه، تیرا دَ پُشتِ سرِ تُو آسته، اونا ره بگیر. اوخته بیه، چُون دَ زندگی خُداوند قَسَمِ که بلده تُو سلامتی-و-آمنیتِ آسته و از خطرِ برِ آستی. ^{۲۲} لیکن اگه دَ امزُو باچه گُفتُم، اونه، تیرا دَ پیشِ رُوی تُو آسته، اوخته بورُو، چُون خُداوند تُو ره ریی کده. ^{۲۳} و دَ باره چیزیی که ما و تُو توره گُفتی، بدنِ که خُداوند دَ مینکلِ ازمه و از تُو تا اَبَدِ شَاهِدِ آسته.»

^{۲۴} پس داوود خود ره دَ صحرا تاشه کد. وختیکه جشنِ ماهِ نو شُرُوعِ شُد، پادشاهِ بلده نان خوردو شِشت. ^{۲۵} پادشاهِ مِثَلِ همیشه دَ جای خُو دَ نزدیکِ دیوالِ شِشت، یوناتان رُوی دَ رُوی شی بُود^{۲۶} و اَبنیرِ دَ پالُوی شائول شِشتند، مگم جای داوود خالی بُود. ^{۲۶} شائول دَ امزُو روزِ هیچ چیزِ نَگُفت، چُون قَد خود خُو گُفت: «کَدَمِ چیزِ قَد اَزُو رُخِ دَدِه و اُو ناپاکِ آسته. اَره، حتماً اُو ناپاکِ آسته.» ^{۲۷} لیکن صَبایِ شی، یعنی دَ روزِ دوّمِ ماه، جای داوود بسمِ خالی بُود. اوخته شائول دَ باچه خُو یوناتان گُفت: «چرا باچه یسی دیروز و امروز دَ نان خوردو نَمَد؟»

^{۲۸} یوناتان دَ جوابِ شائول گُفت: «داوود عَدَرِ زاری کده از مه اجازه گرفت که دَ بیت-لَحَمِ بوره. ^{۲۹} اُو دَزِ مه گُفت، اجازه بدی که بورم، چُون خائوارِ مو دَ شارِ مو قُربانیِ دَرِه و برارِ مه دَ بِلِه مه امر کده که دَ اُونجی بَشُم. پس آلی اگه نظرِ لُطفِ تُو دَ بِلِه مه بَشه، دَزِ مه رُخصتِ بدی تا برارون خُو ره بَنگَرُم. امزی خاطرِ اُو دَ سرِ دِسترخونِ پادشاهِ نَمَده.»

^{۳۰} اوخته قارِ شائول دَ بِلِه یوناتان باله آمد و دَزُو گُفت: «آی باچه خائونِ فاسِد و یاغی! آیا ما نَمُوفامم که تُو باچه یسی ره بلده رسوایی خود خُو و بلده رسوایی شرمگاهِ آبه خُو اِنْتِخابِ کدے؟ ^{۳۱} چُون تا زمانی که باچه یسی دَ رُوی زمی زنده بَشه، نه تُو پادشاهِ موشی و نه پادشاهی تُو برقرار موشه. پس آلی نفرِ ریی کو که اُو ره دَ پیشِ ازمه بیره، چُون اُو حتماً باید بُمَره.» ^{۳۲} یوناتان دَ جوابِ آبه خُو شائول گُفت: «چرا اُو باید بُمَره؟ اُو چی کده؟» ^{۳۳} لیکن شائول نَبِزه خُو ره سُونِ اَزُو گَزَلکِ کد که اُو ره بَرَنه. پس یوناتان فامید که آبه شی قَصِدِ کُشتونِ داوود ره دَره. ^{۳۴} اوخته یوناتان عَدَرِ دَ سرِ قارِ از سرِ دِسترخو باله شُد و دَ روزِ دوّمِ ماهِ نان نَخورد، چراکه اُو ام بخاطرِ داوود غَمگی بُود و ام بخاطری که آبه شی اُو ره شرمندِه کُدد.

^{۳۵} صَبایِ روزِ دِیگِه شی یوناتان دَ امزُو وخت که قَد داوود تعیینِ کُدد دَ صحرا رفت و یگِ باچه ریزه قَد شی قَتی بُود. ^{۳۶} اُو دَ امزُو باچه گُفت: «بَدُو و تیرای ره که میزئم پیدا کو.» دَ حالیکه اُمُو باچه میدوید، اُو تیرِ ره رقی ایله کد که اَزُو تیرِ شنه. ^{۳۷} وختی اُمُو باچه دَ جایی که یوناتان تیرِ ره ایله کُدد رسید، یوناتان از پُشتِ شی کوی کده گُفت: «آیا تیرِ دَ پیشِ رُوی تُو نییه؟» ^{۳۸} امچنان یوناتان از پُشتِ امزُو باچه کوی کده گُفت: «عَجَلِه کو، زُود بورُو و طالِ نَدی!» پس باچه که قَد یوناتان بُود تیرا ره باله کد و دَ پیشِ بادارِ خُو آمد. ^{۳۹} لیکن اُمُو باچه هیچ چیزِ ره نَفامید؛ فقط یوناتان و داوود مقصدِ توره ره فامید. ^{۴۰} اوخته یوناتان سَلاحِ خُو ره دَ امزُو باچه دَدِه گُفت: «بورُو و اونا ره دَ شارِ بَر.»

^{۴۱} بعد از رفتونِ امزُو باچه، داوود از پُشتِ سَنگِ قَلچِه باله شُد و خود ره قَد رُوی خُو دَ زمی اَندخنه سِه دَفعه سَجده کد و بعد اَزُو اونا یگدِیگِه خُو ره ماخ کده هر دُوی شی چخرا کد، ولے داوود کَلوترِ چخرا کد. ^{۴۲} اوخته یوناتان دَ داوود گُفت:

۲۵:۲۰ «یوناتان رُوی دَ رُوی شی بُود» از ترجمه یونانی گرفته شده، لیکن دَ زبونِ عبرانی «یوناتان ایسته بُود» نوشته یه.

”بَخیر-و-سَلامَت بوَرُو، چَراکِه هِر دُو ی مو دَ خُداوند قَسم خورده گُفتے، ‘خُداوند دَ مینکلِ ازمه و ازتُو و دَ مینکلِ اولادِه ازمه و اولادِه ازتُو تا اَبَد بَشَه.’“ بعد ازُو داوود باله شُده رفت و یوناتان پس دَ شار اَمَد.

داوود دَ نوبِ مورِه

۲۱ داوود دَ نوبِ دَ پیشِ اَخیملِک پیشوا رفت. اَخیملِک لرزیده دَ دَمِ راهِ داوود اَمَد و گُفت: ”چَرا تَنها اَمدی و کس قد تُو نیبِه؟“ ۲ داوود دَ اَخیملِک پیشوا گُفت: ”پادشاه مَره بَلدِه اَنجام دَدونِ یگ کار و ظیفه دَدِه و دَز مه اَمر کده که، هِیچ کس باید دَ بارِه کاری که تُو ره رِی مُونَم و دَ بارِه چِیزی که دَز تُو و ظیفه مِیدیم نَفامه.‘ ما نَفرا ره دَ فِلان و فِلان جای تَعیین کدیم. ۳ آلی خورَدنی چِیز خیل سِرِ دِست دَری؟ بَلدِه مه پَنج دانه نان یا هر چِیزی که تِیار اَسته بَدی.“

۴ پیشوا دَ جوابِ داوود گُفت: ”ما هِیچ نانِ مَعْمولی سِرِ دِست نَدَرُم؛ فقط نانِ مُقَدَّس ۴ اَسته؛ اگِه مَرَدای جوان خود ره از خاتونو دُور نِگاه کده بَشَه مِیَنته بُوَرِه.“ ۵ داوود دَ جوابِ پیشوا گُفت: ”یقیناً خاتونو مِثل همیشه از مو دُور نِگاه شُده؛ و ختیکه ما دَ یگ و ظیفه مَورَم جِسم های ۶ مَرَدای جوان مُقَدَّس اَسته، حتی اگِه یگ و ظیفه عادی ام بَشَه. پس اِمروز چِیقس کلوتر جِسم های ازوا مُقَدَّس بَشَه؟“ ۶ اوخته پیشوا نانِ مُقَدَّس ره دَزُو دَد، چَراکه دَ اُونجی دِیگِه نان نَبود بَعیر از نانِ حُضُورِ خُداوند که از حُضُورِ خُداوند باله شُدَد و دَ روزِ باله کدون شی نانِ گرم دَ جای شی اِشته شُدَد.

۷ دَ امزُو روزِ یکی از خِدْمتگاری شائول دَ اُونجی دَ حُضُورِ خُداوند مَصرُوفِ عِبادت بُوَد؛ او دَواغِ اِدومی نام دَشت و کِئِه چوپونای شائول بُوَد.

۸ داوود دَ اَخیملِک گُفت: ”آیا دَ اینجی دَ پیشِ تُو نِزه یا شمشیر اَسته؟ ما شمشیر و سلاح های دِیگِه خُو ره قد خُو نَورَدیم، چَراکه کارِ پادشاه عاجل بُوَد.“ ۹ پیشوا گُفت: ”اونه، شمشیرِ جُلیاتِ فَلَسطِینی که تُو او ره دَ دَرِه ایلاه کُشتی، دَ پُشتِ ایفود دَ یگ لائِه پیچَنده اَسته. اگِه میخاهی که او ره بَگیری، مِیَنی بَگیری، چُون بَعیر ازُو دِیگِه سلاح دَ اینجی نیبِه.“ داوود گُفت: ”او بَ جورِه اَسته؛ امو ره دَز مه بَدی.“

داوود دَ جَتِ مورِه

۱۰ پس داوود امو روز از پیشِ شائول دُوتا کد و دَ پیشِ اَخیش پادشاهِ جَت رفت. ۱۱ اوخته خِدْمتگاری اَخیش دَزُو گُفت: ”آیا امی داوود، پادشاهِ سرزمینِ خُو نیبِه؟ آیا اونا رَقص-و-بازی کده و بَیتِ خانده دَ بارِه شی دَ یگدِیگِه خُو نَمُوگُفت که، شائول هزاران دُشمن خُو ره کُشت و داوود دَها هزار دُشمن خُو ره؟“

۱۲ داوود امی توره ها ره دَ دِلِ خُو گِرِفت و از اَخیش پادشاهِ جَت غَدَر ترس خورد. ۱۳ پس او رفتارِ خُو ره دَ پیشِ ازوا تَغییر دَد و دَ حالیکه دَ دِستِ ازوا بُوَد خود ره دیونه اَندخت. او دَ رُوی پَلِه های درگه خط مِیکشید و او دانِ خُو ره دَ بِلِه رِیش خُو بُر مَوکَد.

۱۴ اوخته اَخیش دَ خِدْمتگاری خُو گُفت: ”اینه، شَمو مِینگرید که ای آدم دیونه اَسته! چَرا ای ره دَ پیشِ ازمه اُوردید؟“ ۱۵ آیا ما کم دیونه دَرُم که ای نفر ره ام اُوردید تا دَ پیشِ مه دیونگی کنه؟ و آیا ضَرُور اَسته که ای نفر دَ خانِه مه داخلِ شَنه؟“

۲۱:۵ دَ جای «جِسم ها» دَ زیونِ عِبرانی «ظرفا» نِوشته یِه.

۲۱:۴ لاویا ۲۴:۵-۸.

داوود د عدلام و مصفه موره

۲۲

۱ پس داوود اونیجی ره ایله کده د غار عدلام دوتا کد. وختی برارو و پگ خانوار آته شی خبر شد، اونا ام د اونیجی د پیش ازو آمد. ۲ اوخته هر کسی که دست-تنگ بود، هر کسی که قرضدار بود و هر کسی که د تنگ آمد د دور ازو جم شد و او قومندان ازوا شد. تعداد کسای که قد ازو یگجای شد تقریباً چار صد نفر بود. ۳ داوود ازونیجی د مصفه موآب رفت و د پادشاه موآب گُفت: "لطفاً د آته و آبه مه اجازه بدی که د پیش ازتو بییه، تا غَیْتیکه ما بدئم خدا بلده مه چیز کار مونه." ۴ پس اونا ره د پیش پادشاه موآب ایش و اونا د تمام مدتی که داوود د پناهگاه بود قد پادشاه موآب مند. ۵ اوخته جاد نبی د داوود گُفت: "د امزی پناهگاه نشی، بلکه ربی شده د سرزمین یهودا بورو." پس داوود ربی شد و د جنگل حارث رفت.

شائول پیشوایون منطقه نوب ره موکشه

۶ شائول شنید که جای داوود و نفرای که قد شی آسته پیدا شده. دمزو غیت شائول د جبعه د یگ بلندی د تی درخت گز ششتد و نیره شی د دست شی بود و پگ خدمتگاری شی د دور شی ایسته بود. ۷ اوخته شائول د خدمتگاری خو که د دور شی ایسته بود، گُفت: "ای بنیامینیا، بشنوید! آیا باچه یسی د پگ شمو زمی و باغ های انگور میدیه؟ آیا او تمام شمو ره قومندانای هزار نفری و قومندانای صد نفری تعیین مونه، یا ما؟" ۸ پس چرا پگ شمو د خلاف مه نقشه کشیدید و هیچ کدم شمو دز مه خبر ندیدید و ختی که باچه مه قد باچه یسی عهد بسته کد؟ آر، هیچ کدم شمو د عم مه نشدید و دز مه خبر ندیدید که باچه مه خدمتگار مره د خلاف مه باله کده تا د کمین مه بشینه، رقمی که امروز ششته." ۹ اوخته دواغ ادومی که قد خدمتگاری شائول ایسته بود د جواب شی گُفت: "ما باچه یسی ره دیدم که د نوب د پیش اخیملک باچه اخیطوب آمد. ۱۰ اخیملک د باره ازو از خداوند هدایت طلب کد و بلده ازو خوراک دد و شمشیر جلیات فلسطینی ره ام دزو تسلیم کد."

۱۱ پادشاه نفر ربی کده اخیملک پیشوا باچه اخیطوب ره قد تمام خانوار آته شی، یعنی قد پیشوایونی که د نوب بود کوی کد و اونا پگ شی د پیش پادشاه آمد. ۱۲ شائول گُفت: "ای باچه اخیطوب بشنو." او گُفت: "امر کو صاحب." ۱۳ شائول دزو گُفت: "چرا شمو د خلاف مه نقشه کشیدید، تو و باچه یسی؟ تو دزو نان و شمشیر ددی و د باره ازو از خدا هدایت طلب کدی تا د خلاف مه باله شده د کمین مه بشینه، رقمی که امروز ششته."

۱۴ اخیملک د جواب پادشاه گُفت: "د مینکل پگ خدمتگاری تو کی آسته که مثل داوود صادق-وفادار بشه؟ او داماد پادشاه آسته، او قومندان محافظین تویه و او د خانه تو محترم آسته. ۱۵ آیا امو روز دفعه اول بود که ما د باره ازو از خدا هدایت طلب کدم؟ هرگز نه! امید که پادشاه امی چیزا ره د گردون خدمتگار خو و د گردون خانوار آته مه نندزه، چون خدمتگار تو د باره امزی موضوع کاملاً به خبر آسته." ۱۶ پادشاه گُفت: "ای اخیملک، تو و پگ خانوار آته تو حتماً باید کشته شنید." ۱۷ اوخته پادشاه د محافظین خو که د دور شی ایسته بود، گُفت: "باله شنید و پیشوایون خداوند ره بکشید، چرا که دست ازیا قد داوود یگ آسته؛ امیا میدنست که داوود دوتا مونه، و له دز مه خبر ندد." لیکن خدمتگاری پادشاه نخاست که د بله پیشوایون خداوند دست باله کده حمله کنه. ۱۸ اوخته پادشاه د دواغ گُفت: "تو بورو و د بله پیشوایو حمله کو." و دواغ ادومی باله شده د بله پیشوایو حمله کد و هشتاد و پنج نفر ره که ایفود کتانی موبوشید د امزو روز کشت. ۱۹ نوب ره که شار پیشوایو بود ام قد دم شمشیر زد؛ آر، مردا، خائونو، بچکیچا و نلغه گون شیرخور ره قد گاوو، الاغا و گوسپندو از دم شمشیر تیر کد.

۲۰ لیکن یکی از باچه های اخیملک باچه اخیطوب که آبیاتار نام دشت خود ره خطا دده د پیش داوود دوتا کد؛ ۲۱ و آبیاتار د داوود خبر آورده گفت که شائول پیشوا یون خداوند ره د قتل رسند. ۲۲ داوود د آبیاتار گفت: "د امزو روز وختیکه دوآغ ادومی ره د اونجی دیدم، ما فامیدم که او شائول ره حتماً خبر مونه. پس ما باعث شدیم که تمام نفرای خانوار آته تو کشته شنه. ۲۳ قد ازمه بمن و ترس نخور؛ چون امو کس که قصد گرفتون جان ازمه ره دره، قصد گرفتون جان از تو ره ام دره. اره، قد ازمه د امنیت استی."

داوود باشنده های قعیله ره نجات میدیه

۲۳ ۱ د امزو غیت مخریبا د داوود گفت: "اونه، فلسطینیا قد قعیله جنگ مونه و خرmonا ره غارت مکنه." ۲ اوخته داوود از خداوند هدایت طلب کده گفت: "آیا بورم و امو فلسطینیا ره بزئم؟" خداوند د داوود گفت: "بورو، فلسطینیا ره بزَن و قعیله ره نجات بدی." ۳ لیکن نفرای داوود دزو گفت: "توخ کو، د اینجی د یهودا مو قد ترس زندگی مونی، پس اگه د جنگ لشکرهای فلسطینیا د قعیله بوری، ترس مو چیقس کلوتر موشه؟" ۴ اوخته داوود بسم از خداوند هدایت طلب کد و خداوند د جواب شی گفت: "باله شو و د قعیله بورو، چراکه ما فلسطینیا ره د دست از تو تسلیم مونم." ۵ پس داوود و نفرای شی د قعیله رفت و قد فلسطینیا جنگ کده چارپایای ازوا ره گرفته بُرد؛ اونا فلسطینیا ره زده سخت شکست دد. د امزی رقم داوود باشنده های قعیله ره نجات دد.

۶ وختیکه آبیاتار باچه اخیملک د پیش داوود د قعیله دوتا کد، او یگ ایفود ره ام د دست خو گرفته آورد. ۷ دمزو غیت د شائول خبر دده شد که داوود د قعیله آمده و شائول گفت: "خدا او ره د دست ازمه تسلیم کده، چون او د شاری که درگه ها و پشت بند ها دره داخل شده و خود ره بندی کده." ۸ پس شائول تمام لشکر ره بلده جنگ جم کد تا د قعیله تاه شنه و داوود و نفرای شی ره محاصره کنه. ۹ وختی داوود فامید که شائول د خلاف ازو نقشه بد کشیده، او د آبیاتار پیشوا گفت: "ایفود ره پیش بیر." ۱۰ و داوود گفت: "ای خداوند، خدای اسرائیل، خدمتگار تو سقه خبر دره که شائول قصد دره د قعیله بییه و بخاطر ازمه شار ره خراب کنه. ۱۱ آیا مردم قعیله مره د دست ازو تسلیم مونه؟ آیا امو رقم که خدمتگار تو شنیده، شائول مییه؟ ای خداوند، خدای اسرائیل، خاهش مونم که خدمتگار خو ره خبر بدی." خداوند گفت: "او مییه." ۱۲ اوخته داوود گفت: "آیا مردم قعیله مره و نفرای مره د دست شائول تسلیم مونه؟" خداوند گفت: "تسلیم مونه."

۱۳ پس داوود و نفرای شی که تقریباً شش صد نفر بود، باله شده از قعیله ربی شد و د هر جای که تنست رفت. وختی د شائول خبر دده شد که داوود از قعیله دوتا کده، او از رفتو دست کشید. ۱۴ داوود د پناهگاه های بیابو د کوهستون بیابون زیف جای-د-جای شد. شائول بلده روزای کلو او ره موبالید، لیکن خدا او ره د دست شی تسلیم نموکد.

۱۵ داوود پی برد که شائول د قصد گرفتون جان ازو آمده، د امزو غیت او د بیابون زیف د حورش بود. ۱۶ و یوناتان باچه شائول باله شده د حورش د دیر داوود آمد و او ره تشویق کد که د خدا اطمینان داشته بشه ۱۷ و دزو گفت: "نترس؛ چون دست آته مه شائول دز تو نمیرسه؛ تو پادشاه اسرائیل موشی و ما د پالوی تو نفر دوم موشم و آته مه شائول ام ای ره میدنه." ۱۸ اوخته هر دوی ازوا د حضور خداوند عهد بسته کد؛ بعد از عهد بسته کدو داوود د حورش مند و یوناتان د خانه خو رفت.

۱۹ د امزو غیت مردم زیف د پیش شائول د جبعه آمد و گفت: "داوود د مینکل ازمو د پناهگاه های حارث د کوهستون حخیله که طرف جنوب بیابو آسته، تاشه شده. ۲۰ پس ای پادشاه، هر وختیکه دل تو موشه بیه و مو وظیفه دری که او ره د دست پادشاه تسلیم کنی." ۲۱ شائول گفت: "خداوند شمو ره برکت بدیه که امی رقم بلده مه دلسوزی کدید. ۲۲ بورید و کلوتر تحقیق کنید. بنگرید که او دقیق د کجا آسته و کی او ره د اونجی دیده؛ چون بلده مه گفته شده که او غدر د

حیله-و-مکر رفتار مونه. ۲۳ چارطرف ره توخ کنید و تمام جای های تاشه شدو ره که او خود ره دزوا تاشه مونه پیدا کنید و قد معلومات دقیق دوباره د پیش ازمه ببید. اوخته ما قد شمو مورم؛ اگه او د امزو منطقه بشه، ما تمام اغیلای یهودا ره گشته او ره پیدا مونم. ۲۴ پس اونا باله شده پیشلون شائول د زیف رفت.

د امزو غیت داوود و نفرای شی د صحرای معون، د عربیه د جنوب بیابو بود. ۲۵ اوخته شائول و نفرای شی بلده پالیدون ازو رفت. وختی د داوود خبر رسید، او د بین قاده ها تاه شده د بیابون معون جای-د-جای شد. امی که شائول ای ره شنید، او داوود ره د بیابون معون دُمبال کد. ۲۶ شائول د یگ طرف کوه مورفت و داوود و نفرای شی د دیگه طرف کوه؛ داوود عَجَله مُوکد که از پیش شائول دوتا کنه، و له شائول و نفرای شی د بله داوود و نفرای شی حلقه محاصره ره تنگتر مُوکد تا اونا ره دستگیر کنه. ۲۷ د امزو غیت یگ قاصد د پیش شائول آمده گفت: ”عَجَله کُو و بیه، چراکه فلسطینیا د بله سرزمین مو حمله کده.“ ۲۸ پس شائول از دُمبال کدون داوود دست کشید و د جنگ فلسطینیا رفت. امزی خاطر امو جای ره «قاده محلقت»^a نام کد. ۲۹ و داوود ازونجی رفته د پناهگاه های عین-گدی جای-د-جای شد.

داوود از گشتون شائول تیر موشه

۲۴^۱ وختیکه شائول از دُمبال کدون فلسطینیا پس آمد، دزُو گفته شد که: ”اونه، داوود د بیابون عین-گدی آسته.“
 ۲ اوخته شائول سیه هزار نفر اِنْتِخاب شده ره از تمام اسرائیل گرفت و بلده پالیدون داوود و نفرای شی سون قاده های برون کوهی رفت. ۳ او د قوتونای گوسپندو که د بغل راه بود رسید؛ د اونجی یگ غار بود و شائول دزُو داخل شد که رفع حاجت کنه. داوود و نفرای شی د آخرای غار ششْتند. ۴ نفرای داوود دزُو گفت: ”ای روزی آسته که خُداوند د باره شی دز تو گفت: ‘ما دُشمون تو ره د دست تو تسلیم مونم تا هر رقم که د نظر تو خوب معلوم موشه قد شی رفتار کنی.’“
 اوخته داوود باله شده آهسته گوشه چپن شائول ره بُرید. ۵ مگم پسانتر وجدان داوود او ره ملامت کد، چراکه او گوشه چپن شائول ره بُرید. ۶ او د نفرای خُو گفت: ”خُداوند از مه دُور دشته بشه که ای کار ره د حق بادار خُو مَسَح شده خُداوند کُنم و دست خُو ره د خِلاف ازو باله کُنم، چون او مَسَح شده خُداوند آسته.“ ۷ پس داوود قد امزی تورا نفرای خُو ره سرزنش کد و اونا ره نه ایشْت که د بله شائول حمله کنه. اوخته شائول باله شده از غار بر شد و د راه خُو رفت.
 ۸ بعد ازو داوود باله شده از غار بر رفت و از پُشت شائول کوی کده گفت: ”او بادار مه، پادشاه!“ وختیکه شائول پُشت خُو ره توخ کد داوود قد روی خُو د زمی خَم شد و احترام کد. ۹ و داوود د شائول گفت: ”چرا د توره کسای گوش میدی که مُوگیه، داوود قصد دز تو ضرر پرسنه؟“ ۱۰ اینه، امروز قد چیمای خُو دیدی که چطور خُداوند تو ره د غار د دست مه تسلیم کد؛ و بعضی نفرای مره شله شد که تو ره بکُشم، لیکن دل مه دز تو سوخت و ما گفتُم، ما دست خُو ره د بله بادار خُو باله نمونم، چراکه او مَسَح شده خُداوند آسته. ۱۱ ای آته مه، توخ کُو و بنگر که گوشه چپن تو د دست ازمه یه؛ ازی که ما گوشه چپن تو ره بُریدم و تو ره نکُشتم، بدن و یقین کُو که از دست مه بدی و خیانت نمیه. ما دز تو هیچ گناه نکدیم، لیکن تو د شکار ازمه بر شدی که جان مره بگیری. ۱۲ خُداوند د بین ازمه و ازتو قضاوت کنه و خُداوند اِنْتِقام مره از تو بگیره، لیکن دست ازمه د خِلاف ازتو باله نموشه. ۱۳ رقمی که مثل پیشنه گو مُوگیه: ’کار بد از بدکارا سر میرنه؛ لیکن دست ازمه د خِلاف ازتو باله نموشه. ۱۴ پادشاه اسرائیل از دُمبال کی آمده؟ کی ره دُمبال مونی؟ یگ سگ مُرده ره؟ یگ کیک ره؟ ۱۵ پس بیل که خُداوند قاضی بشه و د بین ازمه و ازتو قضاوت کنه. بیل که او بنگره و دعوی مره قد ازتو فیصله کنه و مره از دست تو خلاص کنه.“

^a ۲۸:۲۳ «قاده محلقت» یعنی «قاده جدا کدو» چون امو قاده داوود ره از شائول دور نگاه کد.

۱۶ وختی داوود از گفتن امزی تورا د شائول خلاص شد، شائول گفت: "داوود باچه مه، ای آواز از تو یه؟" و شائول آواز خو ره بلند کده چخرا کد ۱۷ و د داوود گفت: "تو از مه کده نیک آستی، چراکه تو د حق از مه خوبی کده، و له ما د حق از تو بدی کدیم. ۱۸ امروز تو دز مه ثابت کدی که تو چطور د حق از مه خوبی کده، چون وختیکه خداوند مَره د دست تو تسلیم کد، تو مَره نکشتی. ۱۹ آره، کی آسته که دشمنون خو ره گیر کنه و او ره بیله که صحیح-و-سلامت بوره؟ پس خداوند اجر تو ره قد خوبی بدیه بخاطر چیزی که امروز د حق از مه کدی. ۲۰ آلی ما میدنم که تو حتماً پادشاه موشی و پادشاهی اسرائیل د دست از تو برقرار موشه. ۲۱ پس بلده مه د خداوند قسم بخور که بعد از مه اولاده مَره از بین نموبری و نام مَره از خانوار آته مه گل نمونی. ۲۲ داوود بلده شائول قسم خورد. اوخته شائول د خانه خو رفت و داوود و نفرای شی د پناهگاه رفت.

فوتِ سموئیل

۱ د امزو غیت سموئیل فوت کد و تمام اسرائیل جم شده بلده ازو ماتم گرفت. اونا او ره د خانه شی د رامه دفن کد. بعد ازو داوود باله شده تیلو د بیابون پاران رفت. **۲۵**

داوود و آبیجایل

۲ د معون یگ نفر زندگی موكد که جايداد شی د كرمَل بود. امو آدم عذر ثروتمند بود؛ او سه هزار گوسپو و یگ هزار بز دشت و دمزو روزا د كرمَل مال کلی دشت. ۳ نام امزو نفر نابال بود و خائون شی آبیجایل نام دشت. او یگ خائون هوشیار و نوربند بود، لیکن شوی شی یگ آدم سنگدل و بد معامله بود. نابال از خانوار کالیب بود. ۴ داوود د بیابو شنید که نابال مال کلی دره. ۵ پس داوود ده مرد جوان ره ربی کد و دزوا گفت: "د كرمَل رفته د پیش نابال بورید و از طرف از مه او ره سلام بگید. ۶ دز شی اینی رقم بگید: 'زنده-و-سلامت بشی. خانوار تو سلامت بشه و پگ چیزای که دری سلامت بشه. ۷ ما شنیدیم که مال کلی دری. د دورونی که چوپونای تو قد ازمو بود، مو اونا ره آزار-و-آذیت نکدی و د تمام روزای که اونا د كرمَل بود هیچ چیز ازوا گم نشد. ۸ از خدمتگاری خو پُرسان کو و اونا دز تو موگیه. امزی خاطر بیل که نظر لطف تو د بله نفرای مه قرار بگیره، چون مو د روز خوشحالی^a آمدی. لطفاً هر چیزی که سر دست دری د خدمتگاری خو و د داوود باچه خو بدی."

۹ وختیکه نفرای داوود د اونجی رسید، اونا پگ امزی تورا ره د نام داوود د نابال گفت و منتظر ششت. ۱۰ لیکن نابال د جواب خدمتگاری داوود گفت: "داوود کی آسته؟ ای باچه یسی چی کاره آسته؟ دزی روزا کلو خدمتگارا از پیش بادر خو دوتا مونه. ۱۱ آیا نان و آو خو ره قد گوشتی که بلده مال کلگرا خو قصابی کدیم، گرفته د کسای بدیم که هیچ نموفامم از کجا آسته؟" ۱۲ اوخته نفرای داوود تاو خورده پس آمد و پگ امزی تورا ره د داوود نقل کد. ۱۳ داوود د نفرای خو گفت: "هر کدم شمو شمشیر خو ره د کمر خو بسته کنید." پس اونا هر کدم شی شمشیر خو ره د کمر خو بسته کد و داوود ام شمشیر خو ره د کمر خو بسته کد؛ و تقریباً چار صد نفر از پشت داوود ربی شد، و له دوصد نفر د پیش اسباب ها ششت. ۱۴ مگم یکی از خدمتگاری نابال د آبیجایل خائون شی خبر دده گفت: "اونه، داوود قاصدا ره از بیابو ربی کد تا د بادر مو سلام بگیه، لیکن او اونا ره سخت-و-ناسزا گفت، ۱۵ د حالیکه رفتار امزو مردا قد ازمو عذر خوب بود و مو از دست ازوا آزار-و-آذیت نشدی و د تمام روزای که مو د بیابو بودی و د ساجه ازوا گشت-و-گزار موكدی هیچ چیز مو گم نشد. ۱۶ د تمام روزای که مو قد ازوا بودی و گوسپندو ره میچرندی، اونا ام د وخت شاو و ام د وخت روز بلده مو رقم دیوال ^a ۸:۲۵ دمزو زمان هر خانه که پاشم بری میدشت بلده کارگرا یگ نان کلو خوب آماده موكد، مثل که بلده مهمانی آماده مونه، چون پاشم بری مثل جم کدون حاصل بود.

بود. ۱۷ پس آلی فکر کُو و بنگر که چی باید بُکنی، چراکه بلا-و-مُصیبت دَ سرِ بادار مو و پگِ خانوار شی آمدنی آسته؛ او دَ اندازه بد اخلاق آسته که هیچ کس نَمیتنه قد ازو توره بُگیه.

۱۸ اوخته آیبجایل دِستی دُوصد دانه نان، دُو مَشک شرابِ انگور، پنج گوسپون تیار شُده، پنج مَنک^a غَله بریو شُده، صد دانه کیبک کِشِمشی و دُوصد دانه کیبک انجیری ره گِرِفته دَ بِلَه اَلَاغا بار کد ۱۹ و دَ خِدْمَتگَرای خُو گُفت: ”پیشلون مه بورید؛ اینه، ما از پُشت شُمو مییم.“ لیکن دَ شُوی خُو نابال هیچ چیز نَگُفت. ۲۰ دَ حالیکه آیبجایل دَ بِلَه خَر خُو سوار بُود و از بَغَل کوه تاه میمد، داوود و نفرای شی از دَم رُوی ازو رسید و او قد ازوا رُوی دَ رُوی شُد. ۲۱ داوود قد خود خُو گُفتند: ”واقعاً ما بے فایده مال-و-دارایی امزی آدم ره دَ بیابو نگاه کُدم، دَ اندازه که از تمام مال های شی هیچ چیز گُم نَشُد، چُون ای دَ عَوْضِ نیکی مه دَز مه بدی کد. ۲۲ خُدا مَره ازی کده ام کَلوتر ذلیل کُنه، اگه ما از تمام کسای که دَزو تعلق دَره یگِ مَرَد-و-باچه شی ره ام تا روشنی صُبح زنده بیلم.“

۲۳ وختی آیبجایل داوود ره دید، دِستی از اَلَاغ خُو تاه شُد و دَ پیش داوود رُوی دَ خاک اُفتنده احترام کد. ۲۴ و دَ پایای شی اُفتنده گُفت: ”آی بادار مه، تمام امزی گناه ره دَ بِلَه ازمه بِنَدَز؛ لُطفاً بیل که کنیز تُو توره خُو ره دَ گوش تُو برسنه و توره های کنیز خُو ره گوش بَگیر. ۲۵ بادار مه، تورای امزی مَرَد بد اخلاق یعنی نابال ره دَ دِل خُو نَگیره، چراکه او رقم نام خُو آسته؛ نام ازو نابال^b آسته و لَوڈگی دَزو و جُود دَره. بادار مه، ما کنیز تُو مَرَدای جوان ره که رِبی کُدی، نَدیدم.

۲۶ پس آلی ای بادار مه، قَسَم دَ زندگی خُداوند و دَ زندگی ازتُو، مینگرم که خُداوند تُو ره از ریختندون خُون و از انتقام گِرِفتو قد دِستِ خود تُو منع کده. آلی دُعا مَوْنَم که دُشمنای تُو و تمام کسای که میخایه دَ بادار مه ضرر برسنه رقم نابال شُنه. ۲۷ و آلی امی تَحِفَه ره که کنیز تُو بلده بادار خُو اُورده، بیل که دَ امزی مَرَدای جوان که قد بادار مه اُمده دده شُنه. ۲۸ لُطفاً خطای کنیز خُو ره بُبخش، چُون خُداوند واقعاً خانه بادار مَره مُستَحکم آباد مونه، چراکه بادار مه دَ جنگای خُداوند جنگ مونه؛ و دَ تمام روزای زندگی تُو دَز تُو بدی نَمیرسه. ۲۹ اگه یگو کس باله شُنه که تُو ره دُمبال کده جان تُو ره بَگیره، جان بادار مه دَ جم زنده ها دَ پیش خُداوند، خُدا تُو نگاه موشه؛ لیکن خُداوند جان دُشمنای تُو ره دُور پورته مونه رقمی که سنگ ره از کاسه پَلَخمو دُور پورته کنی. ۳۰ وختی خُداوند بلده بادار مه تمام چیزای خُوب ره که دَرشی وعده کده دَ جای بیره و تُو ره رهبرِ اسرائیل مقرر کنه، ۳۱ اوخته ای بلده بادار مه سنگ لَخَشَنْدُک و عذابِ وِجْدان جور نُموشه که خُونِ ناحق ریختنده و بادار مه خود شی انتقام خُو ره گِرِفته. بادار مه، غَیبتیکه خُداوند دَ حق تُو خُوبی کد، اوخته کنیز خُو ره دَ یاد بیر.

۳۲ داوود دَ آیبجایل گُفت: ”خُداوند، خُدا ای اسرائیل ره حمد-و-سپاس که تُو ره امروز دَ دَم رُوی مه رِبی کد. ۳۳ بَرکت دَ دانایی تُو؛ خَیر-و-بَرکت بِنگری که امروز مَره از ریختندون خُون و از گِرِفتونِ انتقام مه قد دِستِ خود مه منع کدی. ۳۴ چُون دَ زندگی خُداوند، خُدا ای اسرائیل که مَره از ضرر رَسَندو دَز تُو مَنع کد قَسَم، اگه عَجَله کده دَ دَم رُوی مه نَمیمدی، یقیناً یگِ مَرَد-و-باچه از نابال تا روشنی صُبح باقی نَمومند.“ ۳۵ اوخته داوود چیزای ره که آیبجایل اُورده بُود، از دِست شی گِرِفَت و دَزو گُفت: ”بَخَیر-و-سَلَامَت دَ خانه خُو بورو. اینه، توره تُو ره گوش گِرِفتم و رُوی تُو ره دَ زمی نَه اندختم.“

۳۶ وختی آیبجایل دَ پیش نابال پس اُمد، دید که او یگِ مهمانی رقم مهمانی شاهانه دَ خانه خُو گِرِفته؛ دِل نابال دَ جُود شی عَدر خوش بُود، چُون او عَدر نشه شُد. پس آیبجایل تا روشنی صُبح دَزو هیچ چیز نَگُفت. ۳۷ صَباح گاه وختیکه نشه شراب از نابال رَفُتند، خاتون شی امو چیزا ره که رُخ دَدَد دَز شی نقل کد و دِل ازو دَ جُود شی مَرَد و او رقم سنگ آلی جور شُد. ۳۸ تقریباً بعد از ده روز خُداوند نابال ره زَد و او مَرَد.

^a ۱۸:۲۵ پنج مَنک تقریباً سی و هفت کیلو موشه. ^b ۲۵:۲۵ «نابال» یعنی «لَوڈه»

۳۹ وختی داوود شنید که نابال مُرده، او گُفت: "خداوند ره حمد-و-سپاس که انتقام تحقیر-و-توهین مَره از نابال گرفت و خدمتگار خُو ره از بدی نگاه کد؛ چُون خداوند بدی نابال ره دَ سرِ خود شی اُورد." اوخته داوود دَ اَبیجایل پیغام رَبی کد و ازو خاستگاری کد تا او ره خاتون خُو کنه. ۴۰ پس خدمتگاری داوود دَ کرمَل دَ پیش اَبیجایل آمد و دَزو گُفت: "داوود مو ره دَ پیش ازتو رَبی کده تا تو ره دَ عنوانِ خاتون خُو بگیریه." ۴۱ اَبیجایل باله شُد و رُوی خُو ره سُون زمی کده خَم شُد و گُفت: "اینه، کنیز شُمو دَ خدمت آسته تا پایای خدمتگاری بدار خُو ره بُشویه." ۴۲ و اَبیجایل دَ عَجَله باله شُد دَ سرِ یگِ اَلاغ سوار شُد و پَنج کنیز شی ام قد شی قَتی رَبی شُد. دَ امزی رقم او از پُشتِ قاصدای داوود رفت و خاتونِ ازو شُد. ۴۳ داوود قد اَخینوعَم یزرعیلی ام توی کد و هر دُوی ازوا خاتونِ ازو شُد. ۴۴ لیکن شائول دُختر خُو میخال ره که خاتونِ داوود بُود دَ فَلَطی باچه لایش که از جَلیم بُود، دَد.

داوود بسم از گُشتون شائول تیر موشه

۲۶ ۱ دَ امزُو غَیت مردُم زَیف دَ جِبعه دَ پیشِ شائول آمده گُفت: "داوود خود ره دَ تَپه حَخیله که رُوی دَ رُوی بیابو آسته تاشه کده." ۲ اوخته شائول باله شُد قد سه هزار نفر از اِنتِخاب شُدِه های اِسرائیل دَ بیابونِ زَیف رفت تا داوود ره دَ اُونجی بپاله. ۳ شائول دَ تَپه حَخیله که رُوی دَ رُوی بیابو آسته دَ بَغلِ راه حَیمه زَد؛ لیکن داوود دَ صحرا بُود-و-باش دَشت. وختی داوود خبر شُد که شائول از پُشت شی دَ بیابو آمده، ۴ او جاسوسا ره رَبی کد و پَی بُرد که خبر واقعیّت دَره و شائول آمده. ۵ اوخته داوود باله شُد دَ جایی آمد که شائول دَ اُونجی اِستراحت کُدد؛ و داوود جایی ره که شائول و اَبنیر باچه نیر قومندانِ لشکرِ خاو کُدد از دُور توخ کد. شائول دَ مینکلِ اِستراحت گاه خاو کُدد و لشکر دَ چاردُور شی خاو بُود.

۶ داوود دَ اَخیمَلِکِ حَتی و اَبیشای برارِ یوآب باچه صَرُوبه گُفت: "کی قد ازمه دَ مَنه حَیمه گاه دَ پیشِ شائول موره؟" اَبیشای گُفت: "ما قد تُو مورُم." ۷ پس داوود و اَبیشای دَ غَیتِ شاو دَ مینکلِ لشکرِ شائول رفت و دید که شائول دَ مینکلِ اِستراحتگاه دَراز کَشیدِه خاو شُدِه و نِیزه شی دَ نزدیکِ سر شی دَ زمی گور آسته و اَبنیر و عسکرا دَ گِرداگِرد شی خاو کده. ۸ اَبیشای دَ داوود گُفت: "امروز خُدا دُشمن تُو ره دَ دِست تُو تسلیم کده. پس آلی اِجازه بَدی که او ره قد یگِ ضَرِبِه نِیزه دَ زمی میخ کنُم؛ ما او ره دَفِعه دَوم نَمِیزَنُم." ۹ لیکن داوود دَ اَبیشای گُفت: "نه، او ره نَکُش، چُون کی آسته که دِست خُو ره دَ بِلَه مَسَح شُدِه خداوند باله کنه و بیگناه حساب شنه؟" ۱۰ داوود اِدامه دَده گُفت: "دَ زندگی خداوند قَسَم که یا خداوند او ره مِیزَنه یا روز شی پوره شُدِه مومره و یا ام دَ جنگ رفته نابُود موشه. ۱۱ خداوند از مه دُور دَشته بَشه که دِست خُو ره دَ بِلَه مَسَح شُدِه خداوند باله کنُم. لیکن نِیزه ره که دَ نزدیکِ سر شی آسته و کوزه او ره بگیری که بوری." ۱۲ پس داوود نِیزه و کوزه او ره از نزدیکِ سرِ شائول گرفت و اونا رفت. هیچ کس نه دید، نه خبر شُد و نه بیدار شُد، چُون یگِ ازوا خاو بُود، چراکه خاوِ عَوُج از طرفِ خداوند دَ بِلَه ازوا اَمُدد.

۱۳ اوخته داوود دَ دیگه طرفِ دَره رفته ازوا دُور دَ بِلَه تَپه ایسته شُد و دَ مینکلِ ازوا عَدَر کَلو فاصِله بُود. ۱۴ و داوود دَ بِلَه لشکر و دَ بِلَه اَبنیر باچه نیر چیغ زَده گُفت: "ای اَبنیر جواب نَمیدی؟" اَبنیر دَ جواب شی گُفت: "تُو کی آستی که بِلَه پادشاه چیغ مِیزَنی؟" ۱۵ داوود دَ اَبنیر گُفت: "آیا تُو مرد نِیستی؟ دَ اِسرائیل کی آسته که مقامِ شی رقمِ ازتو بَشه؟ پس چرا از بادر خُو پادشاه نِگاهوانی نُمونی؟ چُون یگو کس اَمُدد که بادر تُو پادشاه ره نابُود کنه. ۱۶ امی کار ره که تُو کدی خُوب نییه. دَ زندگی خداوند قَسَم که شُمو سزوارِ مرگ آستید، چراکه از بادر خُو مَسَح شُدِه خداوند نِگاهوانی نَکدید. آلی توخ کنید، نِیزه پادشاه و کوزه او که دَ نزدیکِ سر شی بُود کُجا آسته؟"

۱۷ شائول آوازِ داوود ره شَنَخَت و دَزو گُفت: "داوود باچه مه، ای آوازِ ازتو یه؟" داوود گُفت: "آره، آوازِ ازمه یه، بادر مه پادشاه." ۱۸ و اِدامه دَده گُفت: "بادر مه از چی خاطر خدمتگار خُو ره دُمبال مونه؟ ما چی کدیم و چی گناه از دِست

مه سر زده؟^{۱۹} پس آلی بیل که بادر مه پادشاه توره های خدمتگار خو ره بشنوه: اگه خُداوند تُو ره دَ خِلاف مه باله کده، بیل که او یگ هدیه ره قَبول کنه و از سر مه دِست باله کُنه؛ لیکن اگه انسان ها ای کار ره کده، خُداوند اونا ره نالت کنه، چُون رَقمی که امروز مینگری اونا مره هی کده و از میراث^{۲۰} خُداوند بے نصیب کده و مَوگیه: 'بورو، خُدا یون بیگنه ره عبادت کو'.^{۲۱} پس آلی نیل که خُون مه دَ سرزمینی ریختنده شُنه که دُور از حُضور خُداوند آسته؛ آیا لازم آسته که پادشاه اسرائیل آمده یگ کیک ره دُمبال کنه، رَقم کسی که کوک ره دَ کوه ها شکار مونه؟"

^{۲۱} اوخته شائول گُفت: "ما گناه کدیم، ای داوود باچه مه. پس بیه و ما تُو ره دیگه آزار-و-آذیت نَمونم، چراکه امروز زندگی مه دَ نظر تُو با آرزش معلوم شد. واقعاً ما احمقانه رفتار کدیم و مُرتکبِ اِشتیابه غدر کُنه شدیم." ^{۲۲} داوود دَ جواب شی گُفت: "اینه، نیزه پادشاه اینجی آسته! یکی از مردای جوان دَ اینجی بییه و ای ره بگیریه. ^{۲۳} خُداوند هر کس ره دَ مُطابقِ عدالت و وفاداری شی اجر میدیه؛ چُون امروز خُداوند تُو ره دَ دِست ازمه تسلیم کد، لیکن ما دِستِ خو ره دَ بله مَسح شده خُداوند باله نَکدم. ^{۲۴} پس امو رقم که امروز زندگی از تُو دَ نظر ازمه با آرزش بود، زندگی ازمه ام دَ نظر خُداوند با آرزش بشه و مره از تمام مُشکلات-و-سختی خلاص کنه." ^{۲۵} شائول دَ داوود گُفت: "خیر-و-برکت بنگری، ای داوود باچه مه. تُو کارای بزرگ مونی و حتماً کامیاب موشی." اوخته داوود دَ راه خو رفت و شائول پس دَ جای خو آمد.

داوود دَ مینکلِ فلسطینیا

۲۷ ^۱ داوود دَ دلِ خو گُفت: "یگ روز نه یگ روز از دِست شائول نابود موشم. پس امزی کده هیچ چیز بلده مه بهتر نیسته که دَ سرزمینِ فلسطینیا دُوتا کُنم؛ اوخته شائول از پالیدون مه دَ سرزمینِ اسرائیل دِست میکشه و ما از دِستِ ازو خطا موخورم." ^۲ پس داوود و شش صد نفری که قد شی قتی بود، باله شده دَ پیشِ اخیش باچه معوک، پادشاه جت رفت. ^۳ داوود و نفرای شی دَ پیشِ اخیش دَ جت جای-د-جای شد؛ هر مرد قد خانوار خو و داوود قد هر دو خائون خو آخینوعم یزرعیلی و ابیجایل کرملی بیوه نابال. ^۴ وختی دَ شائول گُفته شد که داوود دَ جت دُوتا کده، او دیگه دَ پالیدون شی بر نشد.

^۵ یگ روز داوود دَ اخیش گُفت: "اگه نظرِ لطفِ تُو دَ بله مه آسته، بیل که یگ جای دَ یکی از شارای اطراف دز مه دده شُنه تا دَ اونجی جای-د-جای شُنم؛ چُون لازم نییه که خدمتگار تُو دَ شارِ پایتخت قد تُو زندگی کنه." ^۶ پس اخیش دَ امزو روز صقلگ ره دزو دد؛ امزی خاطر صقلگ تا امروز دَ پادشایون یهودا تعلق دَره. ^۷ مدتی که داوود دَ مُلکِ فلسطینیا زندگی کد، یگ سال و چار ماه بود.

^۸ دَ امزو غیت داوود و نفرای شی باله رفته دَ بله جشوریا، جزیا و عمالیقیا حمله کد؛ چُون امی طایفه ها از زمان قدیم دَ امزو سرزمی از شور تا سرزمینِ مصر زندگی موکد. ^۹ وختی داوود دَ یگ منطقه امزو سرزمی حمله موکد، او یگ مرد یا خائو ره ام زنده نمی ایشت، لیکن گوسپندو، گاو، الاغا، اُشتر و کالا ها ره میگریفت و دَ پیشِ اخیش پس میمد. ^{۱۰} غیتیکه اخیش پُرسان موکد: "امروز دَ کجا حمله کدید؟" داوود مَوگُفت: "دَ جنوبِ یهودا" یا "دَ جنوبِ پرحمیلیا" یا "دَ جنوبِ قینی ها." ^{۱۱} داوود یگ مرد یا خائو ره ام زنده نمی ایشت که دَ جت بییه، چُون قد خود خو مَوگُفت: "دَ ای رقم اونا نَمیتنه دَ باره مو خبر بیره و بگیه که، داوود اینی کار ره کده یا اینی کار ره." ^{۱۲} دَ تمام روزای که داوود دَ مُلکِ فلسطینیا زندگی موکد، امی کار شی بود. ^{۱۳} اخیش دَ توره داوود باور موکد و قد خود خو مَوگُفت: "او خود ره دَ مینکل قوم خو اسرائیل کاملاً مایه نَفرت جور کده؛ پس او بلده همیشه خدمتگار مه باقی مومنه."

^{۱۹:۲۶} یعنی از مُلکی که خُداوند دَ بنی اسرائیل دَ عنوان میراث دده. دَ عدد ها فصل ۲۶ آیه های ۵۵-۵۱ رجوع کُنید.

شائول و خاتونی که حاضران مونه

۲۸

۱ د امزو زمان فلسطینیا لشکرای خو ره بلده جنگ جم کد تا قد اسرائیل جنگ کنه. آخیش د داوود گُفت: "باخبر بش که تو و نفرای تو حتماً قد از مه د لشکر مورید." ۲ داوود د آخیش گُفت: "خوبه، اوخته تو میدنی که خدمتگار تو چیز کار میتنه." و آخیش د داوود گُفت: "امزی خاطر تو ره بلده همیشه محافظ خو جور مونم." ۳ د امزو زمان سموئیل فوت کُدد و تمام اسرائیل بلده ازو ماتم گرفته او ره د شار شی د رامه دفن کُدد. و شائول تمام کسای ره که حاضران موكد و پالگرا ره از سرزمین اسرائیل بر کُدد. ۴ پس فلسطینیا جم شده آمد و د شونیم خیمه زد. د عین رقم شائول تمام اسرائیلیا ره جم کد و اونا د جلبوع خیمه زد. ۵ وختی شائول لشکر فلسطینیا ره دید، ترس خورد و دل شی غدر لرزید. ۶ اوخته شائول از خداوند هدایت طلب کد، ولے خداوند دز شی جواب نَدَد؛ نه د خاو، نه د وسیله اوریم و نه د وسیله انبیا. ۷ پس شائول د خدمتگاری خو گُفت: "یگ خاتو ره که حاضران بتنه بلده مه پیدا کنید تا د پیش ازو بورم و از شی هدایت طلب کنم." خدمتگاری شی دزو گُفت: "اونه، یگ خاتو که حاضران میتنه د عین-دور آسته." ۸ اوخته شائول شکل خو ره تغییر دده کالای دیگه پوشید و دو نفر ره قد خو گرفته د غیت شاو د پیش امزو خاتو رفت و گُفت: "از یگ روح بلده مه مشوره بگیر و نام کسی ره که دز تو موکیم روح شی ره بلده مه حاضر کو." ۹ امو خاتو دز شی گُفت: "یقیناً تو میدنی که شائول چیز کار کده، یعنی او چطور کسای ره که حاضران موكد و پالگرا ره از سرزمین اسرائیل بر کده. پس چرا بلده جان مه دام میلی تا مره د قتل برسنی؟" ۱۰ شائول بلده ازو د خداوند قسم خورده گُفت: "د زندگی خداوند قسم که بخاطر امزی کار دز تو هیچ ضرر نمیرسه." ۱۱ اوخته امو خاتو گُفت: "کی ره بلده تو حاضر کنم؟" او گُفت: "سموئیل ره بلده مه حاضر کو." ۱۲ وختی امو خاتو سموئیل ره دید د آواز بلند چیغ زد و د شائول گُفت: "چرا مره بازی ددی؟ تو شائول آستی!" ۱۳ پادشاه دزو گُفت: "ترس نخور؛ چیز خیل ره مینگری؟" امو خاتو د شائول گُفت: "ما یگ روح^a ره مینگرم که از زمی برو مییه." ۱۴ شائول دزو گُفت: "شکل شی چی رقم آسته؟" او گُفت: "یگ مرد پیر برو مییه که چپن د جان شی آسته." اوخته شائول فامید که سموئیل آسته و او قد روی خو د زمی خم شد و احترام کد.

۱۵ سموئیل د شائول گُفت: "چرا مره برو آورده مزاجم مه شدی؟" شائول گُفت: "ما غدر د یگ مشکلی کته گرفتار آستم، چون فلسطینیا د جنگ مه آمده و خدا از مه روی گشتنده و دز مه جواب نمیدیه، نه د وسیله انبیا و نه د وسیله خواها. پس ما تو ره کوی کدم تا دز مه بگی که چیز کار کنم." ۱۶ سموئیل گُفت: "پس چرا از مه سوال مونی د حالیکه خداوند از تو روی گشتنده و دشمنون تو شده؟" ۱۷ خداوند امو چیز ره د حق تو^b کده که از زبون ازمه گُفتد؛ چون خداوند پادشاهی ره از دست از تو گرفته و د همسایه تو داوود دده. ۱۸ ازی که تو از اید خداوند نشدی و شدت غضب ازو ره د خلاف عمالیکیا د جای نوردی، امزی خاطر خداوند امروز ای کار د حق از تو کده. ۱۹ علاوه ازی خداوند اسرائیل ره قد از تو قتی د دست فلسطینیا میدیه؛ تو قد باچه های خو صباح د پیش ازمه مییی و خداوند لشکر اسرائیل ره ام د دست فلسطینیا تسلیم مونه."

۲۰ شائول یگ دم قد تمام جسم خو د روی زمی افتد، چون از تورای سموئیل غدر ترس خوردد؛ امچنان دزو هیچ فوت نمندد، چون او د تمام روز و تمام شاونان نخوردد. ۲۱ امو خاتو د شائول نزدیک شد و دید که او سخت وحشت زده شده؛ اوخته دز شی گُفت: "اینه، کنیز تو د توره تو گوش دد؛ ما خون خو ره د قف الغه خو گرفتیم و چیزای ره که دز مه گُفتی

^a ۱۳:۲۸ د جای «روح» د زبون عبرانی «خدايو» نوشته یه. ^b ۱۷:۲۸ د جای «د حق تو» د بعضی نسخه ها «د حق ازو» نوشته یه.

إِطَاعَتِ كُدْمَ. ۲۲ پس آلی، لُطْفاً توره کنیز خُو ره بَشَنَو و بیل که یگ لغمه نان د پِیش تُو بیلم تا بُخوری و قُوت پَیدا کده د راهِ خُو بوری.

۲۳ او انکار کده گُفت: "ما نَمُوخورُم." مگم وختی خِدمتگاری شی و اُمُو خاتُو قَتی شُدِه کَلو شَلِه شُد، او د توره ازوا گوش دد و از زمی باله شُدِه د بَلِه یگ چارپایی شِشت. ۲۴ اُمُو خاتُو یگ گوسلِه چاغی د خانه دشت؛ او دِستی اُمُو گوسلِه ره کُشت و یگ مِقَدار آرد ره خَمیر کده نان های فَطیر پُخته کد. ۲۵ اوخته اونا ره د پِیش شاتول و خِدمتگاری شی اِشت و اونا خورد. بعد ازو اونا باله شُد و د امزو شاو رِبی شُد.

فَلَسْطِیْنِیَا دَ بَلِه دَاوُودِ اِعْتِمَادِ نَمُونِه

۲۹ ۱ فَلَسْطِیْنِیَا پگ لشکرای خُو ره د اَفیق جَم کد و اِسْراییلیا د نَزْدِیکِ چِشمِه که د یَزْرعیل اَسْتِه خِیمِه زَد. ۲ وختیکه حُکمرانای فَلَسْطِیْنِیَا قَد دِستِه های صد نفری و هزار نفری خُو تیر موشد و داوود و نفرای شی قَد اَخیش د پِشت ازوا مورفت، ۳ قومندانای فَلَسْطِیْنِیَا گُفت: "ای عِبرانیا د اِینجی چی مونه؟" اَخیش د قومندانای فَلَسْطِیْنِیَا گُفت: "ای داوود اَسْتِه که یگ زمان خِدمتگارِ شاتول پادشاه اِسْراییل بُو؛ ای از روزها و سال ها قَد ازمه اَسْتِه. از روزی که د پِیش ازمه اَمده تا اِمروز دَز شی کُدَم عَیب نَدیدیم."

۴ لیکن قومندانای فَلَسْطِیْنِیَا د بَلِه ازو قار شُد و دَزُو گُفت: "ای آدم ره پس رِبی کُو تا د جایی بوره که تُو بَلده شی تعین کد؛ ای نَباید قَد ازمو د جنگ بوره، نَشْنِه که د حَینِ جنگ د خِلافِ ازمو باله شَنِه. چُون ای آدم د وَسِیلِه چِیز خیل مِیْتَنِه قَد بادار خُو اَشْتی شَنِه؟ آیا قَد تَسْلیم کدون سرِ نفرای ازمو ای کار نَموشه؟ ۵ آیا ای اُمُو داوود نبیه که خاتونو رَقص کده و بَیت خانده د یگدیگه خُو مُوگُفت:

شاتول هزاران دُشمنون خُو ره کُشته

و داوود دهها هزار دُشمنون خُو ره."

۶ اوخته اَخیش داوود ره کُوی کد و دَزُو گُفت: "د زندگی خُداوند قَسَم که تُو یگ آدمِ راست-و-صادق اَسْتی و ما خوش اَسْتُم که تُو قَد ازمه د لشکر بوری و بییی، چُون از روزی که د پِیش مه اَمده تا اِمروز ما از تُو بدی نَدیدیم، لیکن د سرِ حُکمرانا خوش نَخوردیم. ۷ پس آلی تاو خورده بخیر-و-سلامت پس بورو؛ هیچ کاری نَکُو که د کَلِه حُکمرانای فَلَسْطِیْنِیَا بد بُخوره." ۸ داوود د اَخیش گُفت: "ما چی کدیم؟ از روزی که ما د پِیش تُو اَمدیم تا آلی ره د خِدمتگار خُو چی دیدیم که ما د جنگ نِیم و قَد دُشمنای بادار خُو پادشاه جنگ نَکنم؟" ۹ اَخیش د جوابِ داوود گُفت: "ما مِیدَنُم که تُو د نَظَرِ ازمه رَقم مَلایکه خُدا بے عَیب اَسْتی، لیکن قومندانای فَلَسْطِیْنِیَا گُفت که، 'او قَد ازمو د جنگ نبیه. ۱۰' پس آلی صَباح گاه باله شُدِه قَد خِدمتگاری بادار خُو شاتول که قَد تُو اَمده پس بورو. اَرے صَباح گاه باله شو و امی که روشنی شُد، حَرکت کَنید." ۱۱ پس داوود قَد نفرای خُو صَباح گاه باله شُد تا پس د سَرزَمینِ فَلَسْطِیْنِیَا بوره و فَلَسْطِیْنِیَا د یَزْرعیل بُر شُد.

دَاوُود دَ بَلِه عَمالِیقِیا پِیروز مَوشِه

۳۰ ۱ وختی داوود و نفرای شی د روزِ سِوَم د صِقلَگ رَسید، دید که عَمالِیقِیا د بَلِه مَنطِقِه های جَنُوب و د بَلِه صِقلَگ حَمَلِه کده و صِقلَگ ره زَدِه د آتِش سوختند ۲ و خاتونو ره قَد تمام کسای که د مَنِه شی بُو د رِزه و کَنِه ره اَسیر کده بُرده. اونا هیچ کُدَم ازوا ره نَکُشتند، بَلِکِه اونا ره گِرِفْتِه د راهِ خُو رَفْتند.

۳ وختی داوود و نفرای شی د شارِ اَمَد، دید که شار د آتِش سوخته و خاتونو، باچه ها و دُخترنِ ازوا اَسیر شُدِه. ۴ اوخته داوود و مَرَدای که قَد شی بُو آواز خُو ره پَلند کده چَخرا کد، د اندازِه که دَزوا دِیکِه قُوت نَمند که چَخرا کنه. ۵ دُو خاتونِ داوود، اَخینوعَم یَزْرعیلی و اَیجالیل بیوه نابالِ کَرَملی ام اَسیر شُدند. ۶ داوود سخت زِیرِ فِشار بُو، چُون مَرَدَم د بارِه سَنگسار

کدون شی توره مُوگفت، چراکه اوقاتِ تمامِ مردمِ بخاطرِ باچه ها و دخترانِ ازوا غدر تلخ بود. لیکن داوود خود ره د کومکِ خداوند، خدای خُو قوی کد.

^۷ اوخته داوود د ابیاتار پیشوا باچه اخیملک گُفت: "ایفود ره د پیشِ ازمه بیر." و ابیاتار ایفود ره د پیشِ داوود اُورد؛
^۸ و داوود از خداوند هدایت طلب کده گُفت: "اگه امو گروه ره دُمبال کُم، آیا اونا ره گیر موم؟" خداوند دزو گُفت: "دُمبال کو؛ چون حتماً اونا ره گیر مونی و اسپیرا ره نجات میدی." ^۹ پس داوود و شش صد نفری که قد شی قتی بود حرکت کد و د درّه بسور آمد؛ اوخته کسای که از پای مند د اُمونجی ششت. ^{۱۰} پس داوود و چارصد نفر د دُمبال کدو ادامه دد و دوصد نفر د اُونجی ششت، چون اونا د اندازه منده شدد که از درّه بسور تیر شده نَتست.

^{۱۱} اونا یگِ مصری ره د بیابو پیدا کد و او ره د پیشِ داوود اُورد؛ اوخته دزو نان دد که بخوره و او دد که وچی کنه.
^{۱۲} اونا امچنان یگِ ثوئه کیبِ انجیر و دو دانه کیبِ کشمِشی دزو دد. وختیکه او خورد دم شی پس آمد، چون او مدتِ سه روز و سه شاو نه نان خوردد و نه او وچی کُدد.

^{۱۳} داوود دزو گُفت: "د کی تعلق دری و از کجا آستی؟" او گُفت: "ما یگِ جوانِ مصری و غلامِ یگِ آدمِ عملیقی آستم. ما سه روز پیشِ ناجور شدم و امزی خاطر بادار مه، مره ایله کد. ^{۱۴} مو د بله کریتیا د جنوب، د بله بعضی منطقه های یهودا و د بله منطقه کالیب د جنوب حمله کدی و صقلگ ره د آتش سوختندی." ^{۱۵} داوود دزو گُفت: "آیا مره د پیشِ امزو گروه رسنده میتنی؟" او گُفت: "بلده مه د خدا قسم بخور که مره نموکشی و د دستِ بادار مه تسلیم نمونی، اوخته ما تو ره د پیشِ امزو گروه میرسم."

^{۱۶} وختیکه او داوود ره د پیشِ ازوا رسند، داوود دید که اونا د زوی زمی د هر سوتیت آسته و موخوره و وچی مونه و جشن برپا کده، چراکه اونا از سرزمینِ فلسطینیا و از ملکِ یهودا غدر کلو وُلجه اُردد. ^{۱۷} داوود اونا ره بعد از آفتو ششتو تا شامِ روزِ دیگه شی زد، د اندازه که یگِ ازوا ام خطا نخورد بغير از چارصد مردِ جوان که د بله اُشتر سوار شده دوتا کد. ^{۱۸} داوود تمامِ چیزای ره که عملیقیا برده بود، پس گرفت و دو خاتون خُو ره ام نجات دد. ^{۱۹} هیچ چیز ازوا گم نشد، نه کئه و نه ریزه، نه باچه ها و دختر و نه ام وُلجه و هر چیزی که اونا قد خُو بُردد، بلکه داوود پگ شی ره پس اُورد. ^{۲۰} داوود پگِ گله و رمه ره گرفت و مردمِ اونا ره پیشلون چارپایای دیگه هی کده موگفت: "ای وُلجه از داوود آسته."

^{۲۱} اوخته داوود د پیشِ امزو دوصد نفر آمد که از شدتِ مندگی نَتستند از پشت شی بوره و داوود اونا ره د درّه بسور ایله کُدد. اونا د دمِ راهِ داوود و د دمِ راهِ نفرای که قد شی قتی بود آمد و داوود غتیکه د نزدیکِ ازوا رسید قد ازوا احوالِ پرسی کد. ^{۲۲} لیکن پگِ آدمای شریب و بدکار از مینکلِ نفرای که قد داوود رفتند گُفت: "ازی که اونا قد ازمو نرفت، مو از وُلجه که پس اُردد هیچ چیز دزوا نمیدی؛ فقط هر مرد میتنه که خاتو و اولادای خُو ره بگیری و بوره." ^{۲۳} مگم داوود گُفت: "آی برارون مه، د باره امزی چیزا که خداوند دز مو دده ای رقم فکر نکنید؛ بدید که خداوند از مو حفاظت کد و امو گروه ره که د بله مو حمله کُدد د دستِ مو تسلیم کد. ^{۲۴} کی دزی باره توره شمو ره گوش مونه؟ چون حق کسی که د جنگ موره و حق کسی که د پیشِ اسباب ها میشینه برابر آسته؛ تقسیمِ ازوا باید یگِ رقم بشه." ^{۲۵} امزو روز بعد داوود ای ره د اسرائیل یگِ قانئون و حکم قرار دد که تا امروز ادامه دَره.

^{۲۶} وختیکه داوود د صقلگ رسید، او یگِ حصه وُلجه ره بلده ریش سفیدای یهودا، که دوستای شی بود ریی کده گُفت: "اینه، ای یگِ تحفه از وُلجه دشمنای خداوند بلده از شمو آسته." ^{۲۷} امی تحفه بلده مردمِ بیت-ئیل بود، بلده مردمِ راموتِ جنوبی، بلده مردمِ یبیر، ^{۲۸} بلده مردمِ عروعبیر، بلده مردمِ سیموت، بلده مردمِ ایشتموع، ^{۲۹} بلده مردمِ راخال، بلده مردمِ شارای پرحمیلیا، بلده مردمِ شارای قینیا، ^{۳۰} بلده مردمِ حرما، بلده مردمِ بور-عاشان، بلده مردمِ عتاک، ^{۳۱} بلده مردمِ جبرون و بلده تمامِ جایای که داوود و نفرای شی دزوا رفت-و-آمد موکد.

مرگ شائول و باچه های شی

۳۱

۱ دَ امزُو غَیتِ فَلَسطِینِیا قَدِ إِسرائِیلِ جَنگِ کَدِ و مَرَدایِ إِسرائِیلِ از پِیشِ فَلَسطِینِیا دُوتا کَدِ و غَدَرِ اَزوا دَ کَوِهِ جَلبوعِ کُشته شُدِه اُفتَد. ۲ فَلَسطِینِیا شائول و باچه های شی ره دُمبال کَدِ و اونا یوناتان، آییناداب و مَلکیشوعِ باچه های شائول ره کُشت. ۳ جَنگِ دَ بِلِه شائول شِدَّتِ گِرِفَتِ و تیراندازا اُو ره گِرَدگیره کَدِ و اُو دَ وِسیله تیراندازا سخت زخمی شُد. ۴ اوخته شائول دَ سلاحِ بَردار خُو گُفت: "شمشیر خُو ره بَکش و دَ کوره مه چقی کُو تا امی ناختنه ها اَمده مَره زخمِ نَزنه و مَره ریشخند نَکنه." مگم سلاح-بَردار شی اُو کار ره نَکد، چُون کَلو ترس خورده بُوَد. پس شائول شمشیر خُو ره گِرِفته خود ره دَ بِلِه شی اَنَدخت. ۵ وختی سلاح-بَردار شی دید که شائول مُرده، اُو ام خود ره دَ بِلِه شمشیر خُو اَنَدخت و قد اَزو قتی مُرد. ۶ دَ امزی رقم شائول و سه باچه شی قد سلاح بَردار شی و پگِ نفرای اَزو یگجای دَ امزُو روز مُرد. ۷ وختی اسرائیلی های که دَ دیگه طرفِ دَرّه و دَ اُو طرفِ دریای اُردُن بُوَد دید که مَرَدایِ اسرائیل دُوتا کده و شائول و باچه های شی کُشته شُدِه، اونا شارای خُو ره ایله کده دُوتا کَدِ و فَلَسطِینِیا اَمده دَزوا جای-دَ جای شُد.

۸ صَبایِ امزُو روز وختی فَلَسطِینِیا بلده لُجِ کَدونِ کُشته شُدِه ها اَمَد، اونا جَسَدِ شائول و سه باچه شی ره که دَ کوهِ جَلبوعِ اُفتده بُوَد پَیدا کَد. ۹ اوخته اونا سرِ شائول ره بَرید و سلاح شی ره از جان شی بَر کده دَ سرزمینِ فَلَسطِینِیا دَ هر طرفِ رَیی کَد تا دَ بُتخانه های خُو و دَ قومِ خُو خوشخبری بَدیه. ۱۰ اونا سلاح شی ره دَ بُتخانه عَشتروت ایشْت و جَسَد شی ره دَ دیوالِ شارِ بیت-شان اوزو کَد.

۱۱ لیکن وختی باشنده های یابیشِ جلعاد دَ باره چیزی که فَلَسطِینِیا دَ حقِ شائول کُدد شنید، ۱۲ پگِ مَرَدایِ چَرگَتوی اَزوا باله شُدِه تمامِ شاو سَفر کَد و جَسَدِ شائول و جَسَدِ های باچه گون شی ره از دیوالِ بیت-شان گِرِفته پس دَ یابیشِ اَمَد و اونا ره دَ اُونجی سوختند. ۱۳ بعد اَزو استغونای اَزوا ره گِرِفته دَ تیِ دِرختِ گَزِ دَ یابیشِ دَفن کَد و بلده هفت روز روزه گِرِفَت.